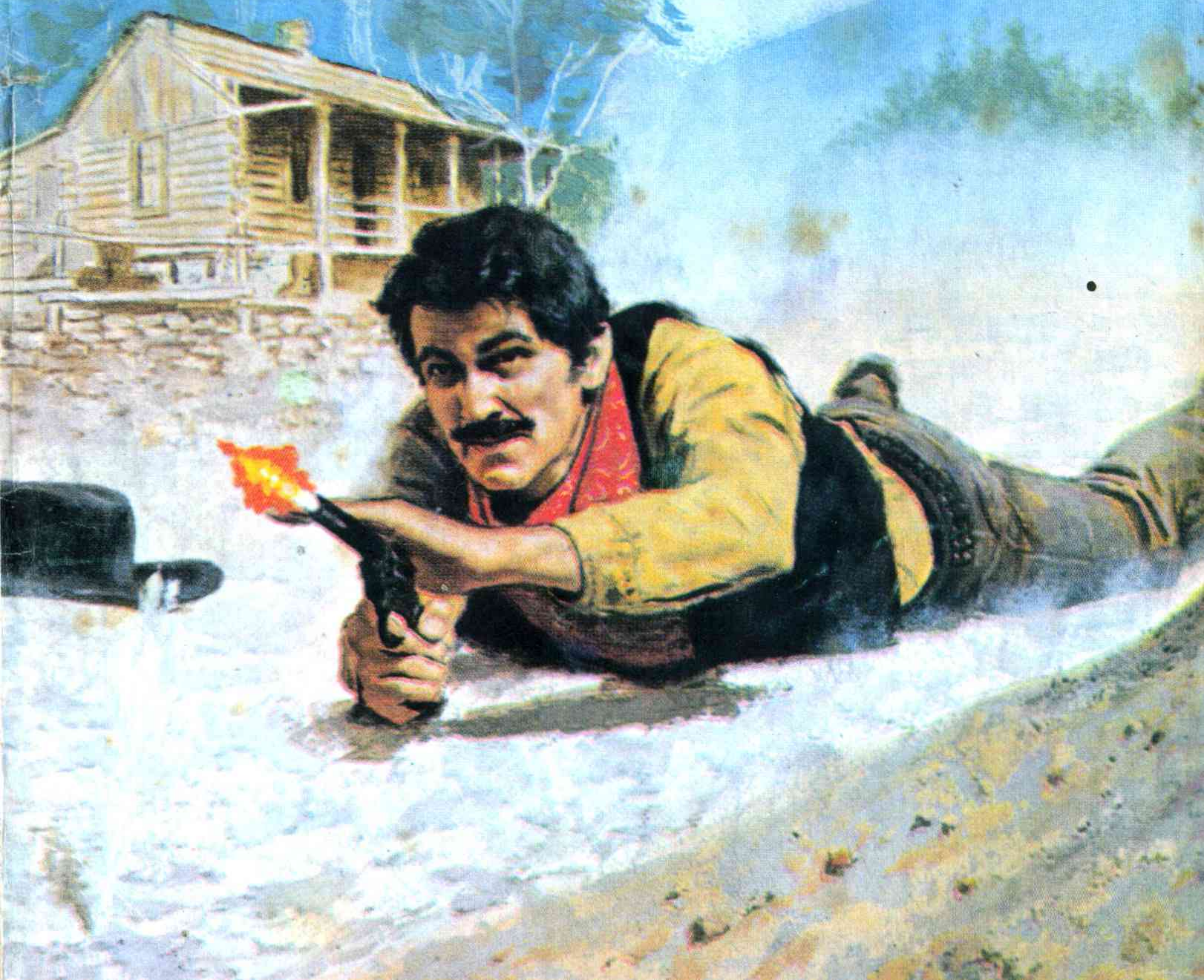

WESTERN ROMAN
LASO
cijena 25 d broj 514

MUNJA IZ ARIZONE

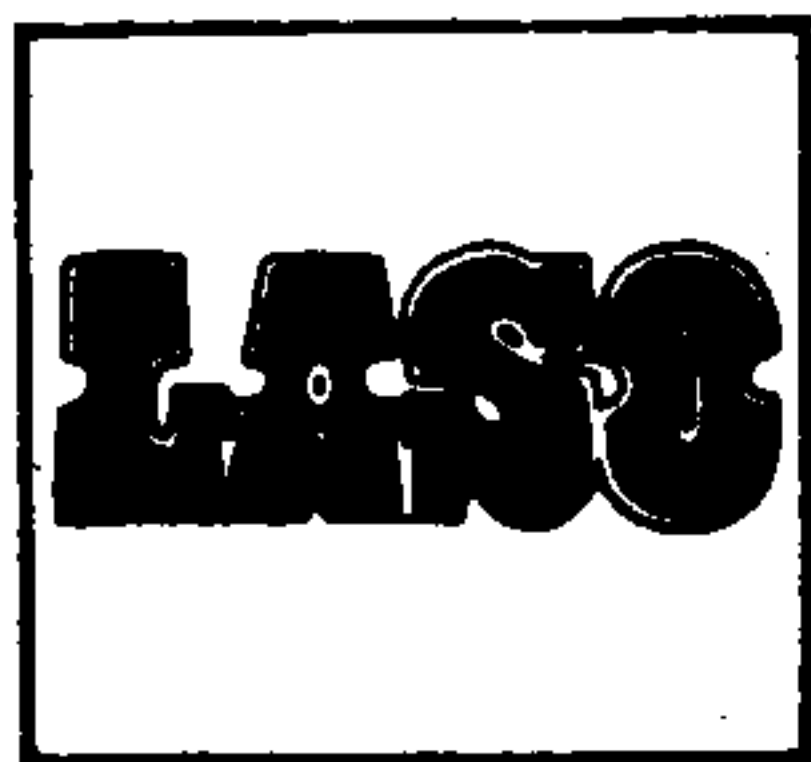

Scott F. Scott

MUNJA IZ ARIZONE

LASO 514

SCOTT F. SCOTT: MUNJA IZ ARIZONE

Naslov originala: DER BLITZ VON ARIZONA

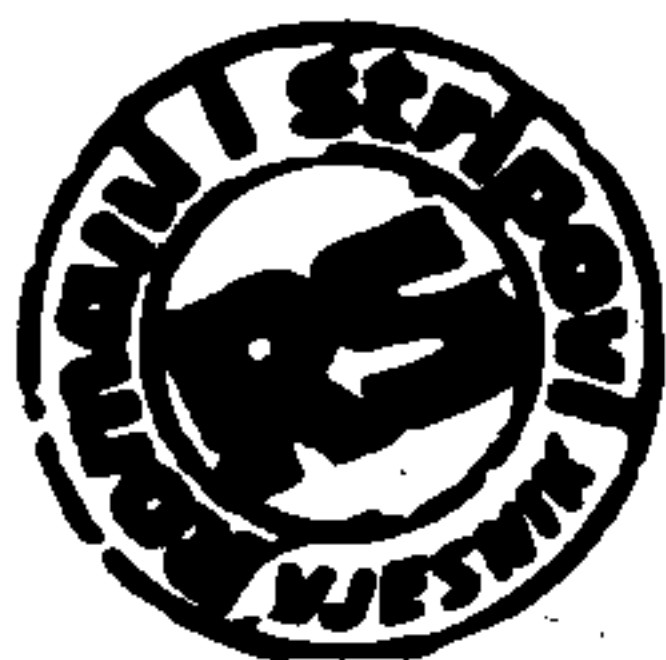
Recenzja: Mladen Stary, književnik

Copyright: Pabel Verlag, München, posredstvom VPA, Zagreb München

Prijevod: D. Živković

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: **Marcel Čukli**

SAVJET REDAKCIJE: Josip Adaković, dr Vladimir Anić, **dr Adolf Dragičević** (predsjedavajući), Nenad Brixy, Ljudevit Bauer, inž. Vesna Gazdag, Igor Golik, Marija Jurela, Borivoj Jurković, Želimir Košćević, Nada Šoljan, Ismet Voljevica, Ana Župan-Bender – **GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:** Borivoj Jurković

LASO – Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a
•Vjesnik• n.s.o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Adresa uredništva.
•Laso•, Redakcija •Romani i stripovi•, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4,
telefon (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost •Vjesnik• n. sol.
o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o. i OOUR TM n. sub.o., 41000 Zagreb, Avenija
bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) •Vjesnikova• Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za go-
dinu dana iznosi 1300 d ili 1170 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 650 d ili 585 d s popustom.
Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10 posto. Pretplata se uplaćuje općom
uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR •Vjesnik•, Interna banka, s oznakom za •Laso•.
Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00. – Cijena inozemne pretplate za
šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00 HFL 27,00, US\$ 15,00 – Uplata
za devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za •Laso•).

Ekonomska propaganda: •Vjesnik•, Agencija za Marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.
Zadnja koler-stranica 13.000 d c/b stranica 9000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu
i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

LASO 514 izlazi 19. 8. 1983.

I

= Za ovu raju da dam jednu od mojih konja? = promrmlja rančer Ray Wiscott, pa nastavi da bi radije dao svoju deset godina mladu ženu nego jednog od svojih konja. Zatim odmjeri prezrivi pogledom mladica čija je odjeća bila poderana, pa zaskinji prema dugonogom pastuhu. = Takvog konja ne bih poklonio ni posljednjem siromahu. Ne, stranče, nista od zamjene. Bolje da ove umorne klijuse odvedete na indijanske teritorije!

= Niste shvatili što želim. = mirno odgovori stranče. = Želio bih svoju Mary ostaviti ovdje samo doli dok joj se teško ne oporavi.

= Zar za ovu glupinu želite posuditi jednog od mojih konja? Ne, stranče, uzmite to svoje klijuse i nestanite!

= To bih vam klijuse: nije pokazati za nekoliko dana, kad mi dovreda zasjeli. = odgovori stranče a da nije povisio glas.

= Za jedan sat moram biti tamo preko. = Rukom pokaze prema zapadu, gdje je na ob-

zorju bljeskao plamen. = Mogu li, onda, kupiti jednoga od vaših konja?

= Želite reći da slučajno imate šest stotina dolara i da ste ih posteno zaradili? = Rančer se podrugljivo naceri, ali se trgne ugledavši hladan izraz strančevog lica.

Plave oči ledene su sjale na ponosnom licu, koje nikako nije pristajalo uz otvoreno dosliakovo odijelo.

Ne odgovorivši ni riječ, stranče izvadi šest novčanica od po stotinu dolara i pruži ih rančeru. Sada je na njemu bio red da zine. Progutala slinu i preko volje promrmlja:

= No dobro, stranče, uzet ću novac. Možete osedlati jednog od mojih konja.

= Po svoju ću Mary doći za nekoliko dana. = dođa stranče.

Rančer je još malo eufkao na mjestu, a zatim krene prema kući. Nije se okrenuo prema konjima, ali tada začuje pravedno njištanje koje bi prepoznao između stotinu konja pa se naglo okrene i pogleda.

Stranac je već ušao sa sedlom u obor i upravo je sedlao Diabla. Rančer Wiscott zine.

— Do đavola, baš ovog pastuha! Oho, Diablo će mu pokazati svoje! — promrmlja. — Začas će ležati iza plota, polomljenih kostiju. E, što mu ja mogu, sam je kriv.

Wiscott uđe u kuću, ali ga vrlo brzo radoznalost ponovo istjera van. Buljio je, ne vjerujući očima, u stranca koji je sjedio u sedlu kao da je s njim srastao i u divljem galopu jurio prema zapadu. Bilo je to prvo čudo, jer je Diablo dosad bio uspio zbaciti svakog jahača.

II

Borova šumica koja je pripadala Lindholmovom ranču najjednom se zapalila. Lindholm je godinama nije dao rifediti jer ga je šuma štitila od jesenjih oluja.

Najprije su Barry Lindholm i njegovi kauboji pomislili da je to obična stepska vatra zato što je posljednjih dana sunce nemilosrdno pržilo. Onda je s druge strane, iz Portsvalleyja, dojurio Mart Spitter na svom poluizmrcvarenom kljusetu.

— Šuma gori istovremeno na pet-šest mjesta — prodašće Mart Spitter. — Zacijelo su neke pokvarene hulje podmetnule požar.

Tek što se Mart Spitter malo oporavio od napornog jahanja, Lindholmovi se momci vinu u sedla i krenu u smjeru vatre. Dva bijelo-crna lika, predvodnici dvaju stada, dojure u pravoj panici.

— Uspijete li zaustaviti stampedo, danas ću otvoriti čitavu

bačvu viskija — vikao je gazda dok se Mart Spitter umoran svalio na zemlju. Zatim se rančer ogleda za govedima, koja su panično jurila i promrmlja više za sebe: — Da mi je samo znati tko mi je to podvalio.

Najednom se okrene. Pred njim su iskrsnule četiri spodobe zakrabuljene crvenim maramama. Uzalud ih je Lindholm pokušavao prepoznati. Jedan od njih upravo je oduzimao kolt Martu Spitteru, koji se onako umoran nije uspio odmah snaći.

— Muchacho, treba nam novac! — poviče jedan od zakrabuljenih i ne oklijevajući prisloni revolver na rančerova prsa. — Pođi s nama u kuću i pokaži gdje držiš novac!

Na vratima kuće pojavi se Lindholmova žena i prestrašeno vrisne.

Mirno, senjora! — reče joj jedn od bandita. — Ništa vam se neće dogoditi ako ne vičete. — Momak se okrene prema Lindholmu i smiješeći se reče: — Mi smo zapalili tu vatru, da malo zabavimo vaše momke. Hajde, gazda, krenimo!

Odgurali su rančera u kuću, a jedan je ostao s izvučenim revolverom kraj Mata Spittera, koji je poluglasno kleo.

Lindholmu nije preostalo drugo nego da poslušati i odvede trojicu zakrabuljenih ljudi u svoj ured. Sreća, pomisli što sam novac od posljednje prodaje goveda stavio u banku. Priđe slici s konjem na zidu i pomakne je. Iza nje bio je ugrađen sef. Lindholm otvori vrata i izvuče dva snopa novčanica.

— Ovdje su dvije tisuće doša-

ra. Više nemam — reče Lindholm.

Bandit mu istrgne novac iz ruke i izreda seriju meksičkih kletvi.

Napolju se začuju dva hica. Lindholm se sjeti da je na jednom prozoru vidio razderane zavjese. Zacijelo su ti razbojnici već bili u kući kad se Mart Spitter pojavio na svom iscrpljenom kljusetu. Zatim su mirno pričekali da se njegovi kauboji udalje. Sve prema planu.

Jedan od trojice zakrabuljenih prodorno zafićukne i sekundu zatim rančer je ponovo bio sam u sobi. Banditi su nestali.

Kad je Lindholm izišao iz kuće, Mart Spitter je teturao i trljao bradu.

— Pasji sin, ispalio mi je dva metka iznad glave a zatim me opalio po glavi. Prokleti kojoti, još ćemo se mi sresti! — bijesnio je Mart.

— Kuda su otišli? — upita rančer.

Kauboju sliježe ramenima. Tog trenutka odjekne iza kuće konjski topot. Rančer odmahne rukom. Neka ih vrag nosi, stado mu je važnije od dvije tisuće dolara i izgorene šume.

Barry Lindholm gotovo nije povjerovao svojim očima. Gove da su stajala na broju, a daleko iza njih padala su pougljenjena stabla. Vjetar se pomalo smirio. Iznad vatre stajao je sivi oblak, a stotinu metara dalje prema jugu uzdizao se dim. Bila je to vraška sreća. Pašnjaci su ostali pošteđeni i samo je šuma bila uništena.

Iznenada se u blizini ponovo začuje topot konjskih kopita.

— Gazda, dolazi netko kome se proketo žuri — promrmlja Mart Spitter.

— To je Wiscottov brzi pastuh Diabo — začudi se Lindholm.

Uto je neznanac već stigao. Plave oči grozničavo su sjale na napetom licu.

— Hej, momci, što se ovdje dogodilo? — uzbuđeno upita.

— Dogodilo, ovdje? — ponovi rančer. — Otkud, do vraga, zna da se uopće nešto događalo? — Tko ste vi? — upita.

— Nije važno — gotovo otersito odgovori stranac, pa upita:

— Imali ste posjet, zar ne?

— Da — odgovori Lindholm i njegovi kauboju u isti glas, a zatim rančer nastavi: — Čudno, ako znate tko nas je pohodio, zašto ispitujete? Da ne jurite, možda, za novcem što su mi ga ukrali?

— Kuda su otišli psi? — ispitivao je dalje neznanac.

Mart Spitter pokaže prema sjeveru.

— Hvala — reče neznanac i odjuri u punom galopu.

— Vidi, vidi! Uistinu ide tragom one četvorice razbojnika — promrsi Mart Spitter.

— Zašto li samo nije htio reći tko je? — čudio se rančer.

III

Čovjek koji nije htio reći tko je proučavao je svježe tragove koji su bili ravni poput užeta i vodili prema Globeu. Četiri puta četiri konjskih potkova ocrtavalo se na zemlji. Neznanac nije htio ništa prepustiti slučaju. Tragovi su mogli i varati. Međutim, ni dvije milje od Globea uvjerio se da je točno slijedio tragove. Ovdje su četvorica

bandita skrenula prema sjeverozapadu. To je bio put za Catbury.

Dva sata poslije, dok je jahao glavnom ulicom Catburyja, niti na čovjeka koji nije želio reći tko je niti na njegovom postuhu nisu se vidjeli tragovi nakon tako napornog jahanja.

Ispred treće kuće stajao je postariji čovjek.

— Hej, mi se poznajemo — govikne čovjek dok je neznatac jahao kraj njega. — Nisi li ti Johnny McKenzie, čiji otac ima veliki ranč tamo dolje na rijeci Santa Cruz?

— Zdravo, stari. Ne nisam taj. Zabunio si se — odgovori neznatac stariju, a njegova se lica rastuži. Ljubazno molim stariju i odlaže dalje.

— Ipak je to bio on — promrmlja stariji.

Nije se prevario. Stranac je doista bio Johnny McKenzie.

Čovjek koji nije želio reći tko je želio je samo naplatiti jedan stari dug. Postoji li još napuća ranč McKenziejevih? Već tri godine hvata trag razbojnika koji su njegove pašnjake prosvirali u praš i pepeo. Čekao je samome sebi da će uhvatiti njih ovog veda.

Johnny zastane. Pred salonom su stajala dva meksičanska konja. Na čitrih pribuži sa salom. Dole, trag četvorice konja je slijedio bio je vidljiv u prašini i završavao je točno ispred krala pred salonom.

McKenzie siđe s konja i svaže ga kraj krala, da bude u salu. Tamo ga dočekao neugodno iznenađenje — u prostoru je sjedilo osam muškaraca. Čitri konja i osam muškaraca. Druga

su četverica, osito, imala razlog zašto svoje konje nisu ostavili pred salonom.

Čim je Johnny McKenzie ušao, razgovor utihne.

McKenzie je predstavljao da se banda bijase podijelila. Polovica je zapalila šumu, a ostali su čekali da napadnu rančera Lindholma. Sada je družba bila na okupu, spremna na dalje akcije.

Hineći ravnodušnost, McKenzie nehalno pozdravi i pride tečioniku. Krećmar, mršavi čovjek čuljak bezopasna izgleda, napadne ljubazno pozdravi McKenzieju. Zacrjele mu je laknule što nije više sam s osmericom drskih Meksikanaca. Johnny naruci viski i upita može li napojiti konja.

— U dvorištu je bunar i kraj njega vedro, pa se poslužite — odgovori krećmar.

Johnny McKenzie prođe pokraj tečionika i iziđe u stražnji hodnik. Zanimalo ga je gdje su konji ostale četvorice. Ido u dvorište i vidje da je točno predstavio. Tu su se nalazila četiri konja, privezana iza neke stare stajle. McKenzie ih malo promjesti, što će im jednima dati pašu barem četiri sata.

Zanim se vrati, ali ne više hodnikom u kojim su ga, vjerojatno, ona osmerica čekivala. Ne go pogodi prejeti kraj prozora na ulicu, a zatim kroz pokrivena vrata poravnati ude u salu.

Ova mjera opreza bila je pametna. Osmerica Meksikanaca napadla su promatrala vrata kraj tečionika, svi su čovjekovima pogledu bili ruči. Johnny McKenzie nije se ni ovaj put prevario — namjeravali su ga

napasti. Sada je, zahvaljujući tome što je bio oprezan, gledao u njihova leđa.

— Ruke gore, odbacite revolvere! — zapovijedi oštro. — Tko se okrene slijedi mu porcija olova! Brže, momci, bacite pucaljke!

Dvojica se okrenu strelovito, ali ipak ne dovoljno brzo. Začu se prasak dva hica, zveket oružja koje je palo na pod i uzvik bola.

— Ostala šestorica također! — zapovijedi hladno McKenzie. — Zar i vas moram najprije poškakljati po prstima?

Doduše, maločas je ciljao u oružje, a ne u ruke, ali u brzini ipak bijaše razbojnika dohvatio po šakama.

Ostali poslušaju uz kletve ali jedan pokuša pobjeći u hodnik. McKenzie ga metkom zaustavi. S rupom u sombreru momak je napokon shvatio kako je pametnije da posluša.

— Zašto ste imali izvučene revolvere? Da čujem odgovor! Brzo! — zagrmi McKenzie.

Jedan od njih napola se okrene prema njemu.

— Do đavola, zar ne možemo ovdje raditi što hoćemo?

— Tko je gazda? — ispitivao je prijeteći McKenzie.

— Hej, vas dvojica tamo lijevo, i vaše revolvere želim vidjeti na zemlji. Brzo!

Još dva revolvera zveknu po daškama.

— Tako, a sada se smijete okrenuti — reče McKenzie, pa ponovo upita tko im je gazda.

— Nemamo gazde — odgovori jedan od njih.

— Tko vam je onda zapovije-

dio da zapalite šumu kraj ranča?

Nekoliko bandita se nasmije, a drugi su kleli ili mrmljali »laž« i »glupost«.

— No, dobro — reče McKenzie, pa se obrati vlasniku saluna, koji je sav blijed stajao uz točionik. — Hej, krčmaru, sakupite muškarce iz grada! Potrebni su mi...

— O, bože, gospodine — zava-pi krčmar — nema nijednog. Svi su otišli u lov na pume. Najljubaznije vas molim, pustite ovu gospodu da odu... Ja... ja uopće ne znam što sve to znači, gospodine...

Krčmar je drhtao, koljena su mu klecala, pogled mu je stalno bježao prema vratima. McKenzie je bio okrenut leđima vratima.

— Zašto ne vjerujete da nemamo gazde? — javi se jedan od Meksikanaca, smiješeci se.

Tog trenutka McKenzie je bio siguran da Meksikanci lažu. Lica su im se najednom razvedrila, a kršmarevo se istodobno naprosto sledilo od užasa. Iza Johnnyjevih leđa zvecne nešto metalno. Napeto je promatrao lice osmorice bandita, tražeći na njima najmanju promjenu.

Sada!

McKenzie se munjevito sagne. Iznad svog lijevog ramena ugleda maslinastozelenu šaku, u kojoj se svjetluca srebrni držak revolvera. Čovjek je bio nagnut naprijed i Johnny ga nagonski pokretom zgrabi za kukove i svom snagom tresne među ostale bandite.

Četiri Meksikanca posrnu preko čovjeka koji je odjednom letio zrakom. Kad se divlje

klupko ruku, nogu i glava razmotalo, Johny McKenzie je već nestao. Čas zatim krčmar i banditi začuju topot konjskih kopita koja su se brzo udaljavala.

Meksikanci su kleli, polovica se bacila u sedla, a ostali su bezglavo jurili po dvorištu tražeći svoje konje. Čovjek koji je McKenzieja htio udariti s leđa čekao je u sedlu pokraj saluna. Fićukne onoj četvorici koji su tražili svoje konje, a zatim i ostalima.

Krčmar je zatim vidio da su osmorica uzjahala četiri konja i odjurila, slijedeći svog vođu.

— Nadam se da se ovi momci neće više nikada vratiti — promrmlja krčmar.

Dvije minute nakon toga užasnua se jer je ponovo začuo s pašnjaka konjska kopita. Malo zatim pojavi se McKenzie na svom pastuhu i vodeći za uzde četiri konja.

Krčmar u očaju zamlata rukama.

— Gospodine! — vikao je još iz dvorišta. — Zaklinjem vas, što namjeravate s tim konjima?

— Namjeravam ih odvesti u staju — odgovori mirno McKenzie, sjaše i krene prema staji.

— Što to znači? Jedva smo se riješili bandita. Želite nam ih ponovno natovariti na glavu? — ogласi se neki prijeteći, duboki ženski glas.

Bila je to gazdarica kuće, krupna žena kraj koje je njen muž djelovao poput patuljka.

— Molim te, ne tako glasno, Betty! — preklinjao je krčmar.

Gospoda Betty nije bila snažna samo po izgledu.

— Zar da te bandite nazivam

•momcima• kao ti, Fredy? Doista smiješno. Stranče, ovim banditskim konjima nije mjesto u mojoj staji. Izvolite ih izvesti isto tako brzo kako ste ih i uveli.

— Neću, gospodo — usprotivi se McKenzie. — Platit ću koliko tražite, ali neka konji ostanu preko noći ovdje. Iako ne vjerujem da će se to dogoditi.

— Zašto ne vjerujete? — grmila je dalje gospoda Betty.

— Zato što će ih se njihovi vlasnici pokušati svakako dočepati. A meni je to prilika da uhvatim svu devetoricu — odgovori McKenzie. — Kad očekujete da bi se muškarci mogli vratiti s lova na pume?

— Ja ništa ne očekujem! — nije se predavala gospoda Betty. — Ja mislim da ste vi lakomislena i drska osoba. Nas se ta vaša devetorica ništa ne tiču, zar vam to nije jasno?

Sa zapada se začuje topot.

Betty ljutito zaprijeti snažnom šakom McKenzieju.

— Ako vas sada raznesu, izrešetaju, premlate, neću pustiti nijednu suzu.

— Šteta — ozbiljno joj odgovori McKenzie.

Malo zatim Betty se primirila. Približavao se samo jedan jaháč.

— Zar si ti prvi, Charles? — upita ga krčmar.

— Prvi i posljednji — odgovori Charles Broad. — Poslali su me neka obavijestim žene da ćemo ostati u lovu još jednu noć. — Glasnik se smijuljio. — Tebe obavještavam da smo preko u Brentonu, u Pettsovu salonu. Dugokose ionako vole kad im se malo laže, ha... ha...

Iznenada Charles Broad opazi stranca i uozbilji se.

— Hej, druškane, u preriji sam sreo devet ljutih momaka, sve sami Meksikanci. Pitali su me da li sam vidio nekoga tko izgleda točno kao vi.

— Što ste im odgovorili? — upita ga McKenzie.

— Rekao sam im da sam ga sreo i poslao sam ih tamo odale sam došao — odgovori Charles Broad.

— Mislim, gospodo, da ću sada imati dovoljno vremena da pojedem jedan dobar odrezak — zaključi McKenzie.

— O tome uopće ne može biti govora — odlučno se usprotivi gospoda Betty.

— Čak ni onda ako vam obećam da u vašoj kući neće biti više ispaljen nijedan metak? — upita McKenzie uz svoj najšarmantniji smiješak.

Dobio je odrezak velik kao tanjur i uz njega brdo krumpira.

Smračilo se, večer se približavala a bandita još nije bilo. Johnnyju McKenzieju se to nije sviđalo. Nije vrag da su progutali moju varku, pomisli. Ipak nisu takvi volovi da ne opaze da sam odjahao.

U razmišljanju ga prekinu njištanje pastuha kojeg je ostavio u koralu iza staje. U salunu je već bilo tamno, a krčmar još nije upalio svjetlo.

Johnny McKenzie ustane i tiho pođe hodnikom koji je vodio na dvorište, pa zastane na vratima. Nagonski je osjetio da se nešto zbiva, ali ništa se nije micalo u tami.

Tada se s desne strane nešto obruši na njega. McKenzie zate-

tura i zajedno s napadačem padne na zemlju. Pad je bio snažan, a Johnny je imao smolu i glavom je udario o kamen. U trenutku dok mu se u glavi okretalo nejasno ugleda iznad svoje glave podignutu meksičku mačetu.

IV

Voda Meksikanaca zvao se Tonio Villa. Dok su se Meksikanci odmarali na jednoj čistini, Villa je skakutao između njih i galamio:

— Budale! Unuci i sinovi magaraca! Osmorica sjedite u krčmi i čekate da vas napadne jedan jedini stranac s revolverom. Trebali ste ga napasti vas četvorica još tada kada vas je vido kako palite vatru u šumi. Ali, naravno, ništa od toga! Osam budala! Za pola sata bit će noć, a ptičica je još na slobodi. Ne znamo čak ni to na kojem je mjestu skrenuo. Sjedimo ovdje kao kvočke, vi samo kimate i nitko još nije ništa pametno predložio.

— Kapetane — oglasi se na posljetku jedan. — Ako smo svi mi potomci magaraca, tada...

— Što tada? — siktalo je Villa.

— ...tada su tvoji preci bili mazge, možda s malo krvi nekoga rasnog konja — dovrši bandit rečenicu.

— Pedro Fonte, ti si veliki brbljavac, ali ipak imaš pravo — najednom će Villa. — Mogao sam i sam uhvatiti tog momka umjesto da s vama jurcam naokolo. Pedro, sada dokaži da si vredniji od ostalih. Ti ćeš provjeriti da li se momak vratio u grad, a mi ćemo te ovdje čekati.

Kreni!

— Ako ga nađem i uspijem svladati, smijem li mu mačedom prerezati grkljan? — promukla glasa upita Pedro.

— Ne! Želim ga živog. Želim saznati koliko zna o nama — odgovori Villa. — Zatim ćeš dobiti još jedan zadatak. Vratit ćeš se najbržim putem, a to ćemo onda obaviti zajedno!

Pedro Fonte podmuklo se isceri, a zatim požuri do svog konja i vine se u sedlo.

V

Široka je mačeta sjala poput srebra. McKenzie je osjećao da mu vrtoglavica popušta. U posljednjem trenutku uspio je izmaknuti mačeti iznad svoje glave i ogromni je nož pao na zemlju. Kratkim skokom bacio se na podmuklog napadača i udario ga bjesomučno obim šakama dok se Meksikanac nije onesvijestio.

Kad se Pedro Fonte osvijestio, osjetio je miris sijena, a zatim začuje topot kopita u pokrajnjoj staji. S lijeve strane zida treperila je neka svjetlost.

— Do đavola, sve si nas već jednom usosio, a sada si i mene nadmudrio — ljutio se Meksikanac, strijeljajući Johnnyja McKenzieja bijesnim pogledima.

Htio je skočiti, ali ljutito ustanovi da su mu osim ruku svezane i noge. Tek sada opazi da je McKenzie odjeven u njegovo vlastito meksikansko odijelo i da na glavi ima sombrero široka oboda. Pedro Fonte je bijesnio. McKenzie mu je skinuo sve osim košulje.

Nije mogao učiniti ništa dru-

go nego derati se, no McKenzie ga je brzo smirio:

— Ako se ne prestaneš derati, amigo, začas ću te utišati.

Pedro ušuti, ali nakon nekog vremena se ipak oglasi:

— Htio sam samo uzeti naše konje.

McKenzie mu nije povjerovao.

— Usputno rečeno, zanima me sve o onoj vatri što ste je podmetnuli na Lindholmovom ranču. No najprije ćeš ti meni, druškane, lijepo reći ime vašeg vođe! Ako je to onaj kojega tražim već tri godine, tada ćeš biti osiguran za čitav život. Nećeš morati više pljačkati ni krasti. Ja držim riječ. Dakle govori, tko ti je gazda?

— Zove se Tonio Villa, senjor!

— Meksikanac je kao i ti?

— Da.

— Šteta, momak kojega tražim je bijelac — odgovori mu McKenzie, pa upita: — Radi li Tonio Villa za svoj račun ili za nekoga?

— To ne znam, senjor. Da li sam sada slobodan?

— Još nisi — promrmlja McKenzie i okrene se prema vratima da ugasi svjetiljku.

Pedro Fonte bio je tih, ali spopadale su ga crne misli. Ako još dugo ostane ovdje ležati, a pojavi se Villa s momcima, tada mu ne gine posebna nagrada. Pedro je bio dovoljno pametan da shvati zašto se McKenzie preodjenuo u njegovo odijelo. Naravno, da iznenadi njegove drugove. Ako McKenzie padne Villi u ruke, banda će brzo saznati čije je to odijelo. Da je Pedro još znao i to da Johny McKenzie izvrsno imitira tuđe glasove i

govori španjolski, tada bi ga spopala prava panika.

Čovjek na kojeg je Pedro Fente tako intenzivno mislio upravo se nalazio vrlo blizu mjesta gdje se banda nalazila. McKenzie je stigao na otprilike pola milje od Galtburva kad je iznenada začuo frktnje konja. Sada je znao da je banda u blizini. Bila je tama, noć je bila izrazito mraka, i nije se ništa moglo vidjeti, ali ostrim Johnnyjevom sluhom nisu promakli koraci po travi. Tine sjene promaknule su blizu njega, u smjeru prema gradu.

Nije počeo za njima, nego je požurio prema sumi. Vjerovao je da se tamo nalaze konji bandita. Ako momci pronađu svog drugu samo u kosu, okolina se neće mnogo promijeniti. Uzet će iz staje svoju četiri konja, neke će ga vrijeme naokolo tražiti, a zatim će se vratiti u sumu. Tu će im, međutim, umjesto četiri sada nedostajati pet konja.

Johnny McKenzie se namaguroski nasmijesi. Očito, sudbina mu je da danas igra ulogu konjokradice. Hoba, već ih je čuo kako tapkaju ispod arvea. Na dva sedla pronađe laso. Razreže ih i svezu konje jednog za drugog pa se više u sedlu na četiri kolona. Izjedalo je kao da kroz noć laso moljčunac s četiri asedlana konja bez jahača.

Jahač je prema gradu približavao. Mu se s lica kako bi došao na mjesto gdje je ostavio svog pastuha.

S lijeve strane pojavile su se prve kuće Galtburva. McKenzie nasao zaustavi svoju kolonu jer je čuo kako neki konj hupši

u noć. Zvuk je dolazio iz male udoline u kojoj je ostavio svog pastuha.

= Do davela! = promrsi.

Ponovo se začu njištanje, ali sada to bijaše prederno njištanje nekoliko konja, koje je dolazilo iz istog smjera.

Zar su banditi doista baš morali skrenuti u udolinu i nabašati na njegovog pastuha? McKenzie sjase i povede prvog konja za uzde. Svi ostali konji krenu za njim. Najednom osjeti da su se konji uznemirili. Od njihovog frktnja i tapkanja negama nije čuo ostale sumove. Svjestan opasnosti, htio se udaljiti od konja i najednom osjeti strahovit udarac po ramenu, pa drugi po glavi. Posljednje što je čuo bio je podruglivi smijeh bandita, a onda ga obavije dubok mrak.

VI

Kad se McKenzie osvjestio, vidio je svezan preko konja, pronađen na jahačevu sedlu. Na leđima ga je zujale laso, ipak ga je donekle umirilo to što je vidio da su ga banditi svezali preko njegovoga vlastitog konja. Nekle tek je jahač kraj njega nešto rekao. Johnny nije dobro razumio jer ga je polako gnuzi mala nova nesvjestica, ali ipak je shvatio da je pitanje glasila:

= Gdje je Pedro Fente?

= Bio mu zapucketa tik do uha. Čovjek koji ga je isplivao bio je Tonie Villa.

= U Pedrovom sjedalu? Što si s njime učinio? Govori!

= Vaš me momak nije spasio. Zato sam ga skinuo u kosu i otišao = jahač je McKenzie.

= Tre si ti ga nos stalno uho-
dis? = Vratio je Villa.

— Tražim momka po imenu Ted Violet — odgovori McKenzie. — S njim moram izravhati neke stare račune.

— Lažeš, pseto! — vikao je Villa i dalje udarajući bičem.

McKenzie se morao svladavati da ne više od boli dok ga je bič sjekao po leđima. Samo je škripao zubima, pa odgovorio:

— Istina je. Posvuda tražim Teda Violeta, gdje god na ranču izbije požar, gdje gori šuma, gdje god netko podmetne požar da bi skrenuo pažnju od pljačke dolara.

— Pseto, i dalje lažeš! — urlao je Villa, koji je cijelo vrijeme jahao tik uz njega. — Ako tražiš tog Teda Violeta, zašto si nama neprekidno za petama? Ted Violet sigurno nije Meksikanac.

— Točno, nije Meksikanac, ali možda radite za njega... kako to mogu znati — protisne kroz zube McKinze.

Teško mu je bilo ne samo govoriti nego i disati. Banditi su ga suviše čvrsto svezali za jabučicu sedla.

— Kako to možeš znati — podrugivao se Villa. — E, ja znam. Tonio Villa je dovoljno pametan da može sam voditi svoju bandu. Meni nije potreban gazda koji će mi reći što ću raditi. Da znaš, momak, zato što si nas uhodio, zato što si mene i moje momke osramotio, zato što si krao naše konje i sakrio ih, zato što si Pedru Fonteja pustio da trči po savani samo u košulji, sada ćemo te lijepo objesiti.

Johnny McKenzie je šutio. Villa ga više ništa nije pitao. Približavali su se usnulom gradu i konjska su kopita glasno odzvanjala po tvrđem putu.

Opasan momak, pomisli McKenzie. Usuđuje se ponovo doći u Cattbury. No on sigurno zna da muškarci nisu kod kuće. Uto su stigli pred salun. Sve je bilo u tami.

Johnyja McKenzieja su odvezali i skinuli s konja, a zatim ga gurnuli prema pokretnim vratima saluna.

— Svjetla! — poviče jedan od bandita. — Krčmaru, otvori vrata i upali svjetiljku!

Jedan od bandita prođe kraj McKenzieja i tri puta udari čizmom po vratima.

Villa uistinu nije čovjek kojem bi netko zapovijedao, pomisli McKenzie.

Dok su ga gurali amo-tamo, Johnny se najednom nečemu dosjeti. Banditi su mu ruke svezali sprijeda, ali ne prejako, a noge mu nisu bile vezane i mogao je hodati. Trojica bandita skoče prema vratima, dignuvši u zrak oštre mačete. Ostali su nogama udarali u vrata i ona se otvore uz tresak.

U salunu je sve bilo mirno. Prvi banditi su se gurali kraj rascijepanih vrata.

— Sada — pomisli McKenzie, pa se brzo sagne i nogama gurne stražara koji je stajao iza njega. Meksikanac se sruši naznak. Dok su ostali vikali, McKenzie šmugne uza zid kuće u tamu, polako, tiho i nečujno poput Indijanca u mokasinama. Ramenima izvuče željeznu kuku prozora i minutu zatim već se oslobodio užeta na rukama.

Nekoliko Meksikanaca tražilo ga je na drugoj strani ulice. Jedan čak vrlo blizu mjesta na kojem je McKenzie čučao. Johnny ga glavom mlatne u trbuh,

tako da se stenjući presavio prema naprijed, a onda ga snažno zvizne po glavi. Bio bi tresnuo svom snagom o tlo da ga McKenzie nije prihvatio kako bi tiše pao.

Nitko nije ništa opazio. Dio momaka gurao se u salunu, a dio je tražio njega.

U savani su mu bili skinuli sombrero, ali sada je opet imao na glavi veliki meksikanski šešir. Tako se mogao neopažen umiješati među njih, praveći se da i on traga za bjeguncem. Nekoliko je momaka već znao po imenu. Jedan, koji je pretraživao okolicu, zastane.

— Još ništa? — upita ga McKenzie na savršenom španjolskom. — Mislim da pasji sin čući tamo preko, kod one druge kuće — nastavi promijenjenim glasom i krene u tom smjeru.

Bandit krene za njim, siguran da je to jedan od njegovih drugova. Tek kada se Jonny McKenzie okrenuo i opali ga obim šakama pod bradu, Meksikanac shvati da je nasjeo. Međutim, prekasno. McKenzie se nagne nad bandita i sveže ga. U njegovim je džepovima našao dovoljno remenja.

Zatim se prišulja do zida saluna. Stigao je točno na vrijeme da jednog od Meksikanaca koji se upravo počeo buditi iz nesvjestice ponovo pošalje u carstvo snova. Svezao je i njega kad je bio već pri kraju posla, iza njega se stvori jedan od bandita. McKenzie je bio dovoljno priseban da i njega prevari.

— Uhvatio sam ga — prosikće kroz zube.

Momak poviče:

— Kapetane...

Međutim, nije uspio nastaviti, jer ga je McKenzie tako udario šakom u sljepoočnicu da se složio, kraj svog druga.

U salunu su Villa i njegovi momci upalili svjetiljku. Čuli su se zveket boca, smijeh i klevete, a zatim odjekne prodorni glas Ville koji se pojavio na prozoru:

— Dodite svi ovamo! Dosta smo ga tražili!

McKenzie je upravo bio zabavljen vezanjem trećeg bandita.

U baru Villa je grmio:

— Ova je noć pravi cirkus, a onaj momak je sam đavo glavom. Pijte, pasji sinovi! Bolje je piti nego poludjeti! Fuj, Anselmo, to je liker. Makni to i daj viski ili džin! Tako!

— Kapetane, oni još traže onog kojota. Pa, dobra im zabava — podrugnu se jedan od bandita.

— Najkasnije za petnaest minuta krećemo! — odredi Tonio Villa, pa počne kleti jer se svjetiljka ugasila.

— Stara škrtica nema više petroleja, ali bar imamo dovoljno za lokati — smijao se raskalašeno jedan bandit.

I Villa se smijao.

— Još se nikada nije dogodilo da cijeli grad ostane bez muškaraca. Živjeli, momci! Samo nemojte poslije popadati s konja! — Nakon kratkog vremena nastavi: — Hej, Anselmo, Jorge, dajte svjetla! Nećemo valjda krčamaru ostaviti punu blagajnu!

Posljednje je riječi izgovorio krkljajući, a onda je iznenada svom težinom tresnuo na pod.

— Olé, braćo, kapetan nam se previše nalio — grohotao je je-

dan od bandita = a bojao se da
ćemo mi pasti sa sedla; hahaha!

Villa nije pao zato što je suvi-
še popio. Jedan vjesti pokret
svađe ga je pod stol i sada je
bio tamo, svezan i s marami-
com u zubima. Kroz prostoriju
se micala neka sagnuta sjena i
zatim se na kraju telefonika us-
pravila. Još jedan Meksikanac
zalećura, mrmijajući nerazum-
ljive riječi.

Drugi je htio kriknuti kad su
ga oko vrata stegnule dvije
snazne ruke. Stisak popusti, a
zatim uslijedi kratki preizni
udarac.

= Još jedan je pao = isceri se
pijano netko na drugom kraju
prostorije.

= Da ipak upalimo svjetilj-
ku? = upita njegov drug.

= Aha, već sam je našao =
odgovori onaj s drugog kraja.

= Halo, Pedro, vratio si se? =
javi se iz mraka netko kraj tele-
fona.

Mckenzie je savršeno podr-
žavao Fronteov govor.

Sada na telefoniku blijesnu
svjetiljka. Saino su još dva ban-
dita stajala, ali na vrlo nesigur-
nim nogama.

= Ne mielite se i podignite ru-
ke! Kuća je opkoljena = grm-
ko povise Mckenzie. = Sada
stanite uža zid s desne strane!
Da, tako je dobro!

Meksikanci su bili tako zate-
čeni da su mu bez riječi okre-
nuli leđa. Upravo kad je
Mckenzie razmislio kakoda ih
najbrže svezati, oglasio se duboki
ženski glas.

= Dobro izvedeno, gospodi-
ne. Bas kako valja! Sve sam
prala. Bilo je odlično, makar

se u mraku nije baš mnogo vi-
dijelo. Dobro ste udesili lopove.
Dopustite da ja svezem ovu
braću. Ne brinite, znam taj po-
sas.

= Ali, gospode, dopustite da
to ja uradim! = zamoli Mcken-
zie. = Prihvatite mi samo malo
kolt.

Jedan Meksikanac zadržao
kao prut kad je vidio kako je
nespretno ali odlučno krupna
žena dohvatila kolt. Mckenzie
je u hipu svezao i ovu dvojicu.
Kad je Betty saznala da su još
trojica svezana napoliu, villa
joj se gotovo razvalila od smije-
ha. Zatim obaspe Mckenzieja
dohvatama kakve u životu nije
čuo. Nakon toga Betty na svo-
jacin naplati račun od bandita.
Prebrojila je bocu koje su nedo-
stajale na policama, a zatim po-
de od jednog do drugog i uzme
im iz džepa onoliko novaca ko-
liko je smatrala da je u redu.

Kad je stigla do vile, kolt se
pokušavao ispetljati ispod stola.
Mckenzie je upravo u salnu do-
vukao posljednjeg bandita.

= Ako u njega nadete dvije
tisuće dolara, predajte ih meni
da ga vratim Lindholmu. Novac
je njegov.

Malu zatim gospoda Betty
hruci Mckenzieju snop novca-
nica. Debeli krematica bila je
spretna i pametna žena. Kad se
pojavo njen misavi muž, ona
ga upita hoće li bas suviše ljubazno.

= Zar si već stigao? Eto mog
beteja! Imas li ti hrabrosti po-
gledati u oči bar banditskih
konju? Ako imas, upreži dva u
ona lagana kola! Odvesti ću se
u Brighton i dovesti muskatce!
Halo, pozdrav!

U međuvremenu Mckenzie

još jednom iziđe iz saluna. Kad se vratio, bio je ponovo odjeven u svoje odijelo.

Pedro Fonte, čija je kosa bila puna sijena, drhtao je od straha. Bojao se Tonija Ville, čak i svezanog.

Uskoro je debela gospođa Betty odjurila za Brenton.

Johnny McKenzie je tri sata strpljivo sjedio u salunu i slušao frktanje devet svezanih bandita. Tek u svitanje, kad su se muškarci vratili u Cattbury s navodnog lova na pume, McKenzie odveže Meksikance.

Šerifu, koji je prvi ušao u salun, McKenzie reče:

— Ovih devet bandita mora pred sud, zbog podmetanja požara i pljačke. Rančer Lindholm će vas u svemu potanko obavijestiti. Do viđenja, šerife! Pobrinite se da vam lopovi ponovo ne pobjegnu!

Zatim Johnny McKenzie iziđe u hodnik iza točionika, a stanovnici Cattburyja uđu u salun. Na drugoj strani dvorišta gospođa Betty je spremala kola u staju. Dok se Johnny McKenzie umoran vinuo u sedlo svog pastuha, zagrmi njen snažan glas:

— Čovječe, gledaj! Gosti! Dobili smo goste!

Bettyn glas se i te kako dobro čuo, pa su se otvorila mnoga vrata i prozori. Pospane žene brzo su se rasanile, pa su pogledom pratile McKenzieja koji je odlazio. Johnny je čuo mrgodne prijetnje, ali one su bile namijenjene muškarcima u salunu.

Momci i ne slute što ih čeka, pomisli sa smiješkom McKenzie i produži svojim putem.

VII

Rančer Barry Lindholm stajao je sa svojom ženom ispred kuće kad je Johnny McKenzie dogalopirao. Zaustavio je konja tik uz ogradu i iznenađenom rančeru pružio snop dolara.

— Ovdje je vaših dvije tisuće dolara, gospodine Lindholme. Banditi su uhvaćeni. Svih devet. Lopove koji su vam podmetnuli vatru možete naći u Cattburyju. Štoviše, tamošnji vas šerif očekuje.

— Svih devet, kažete? — čudio se rančer.

— Gospodine, kako vam je to uspjelo? — zaprepašteno će gospođa Lindholm. Molim vas, ispričajte nam kako se po zbilu! Sjašite i budite nam gost!

Johnny McKenzie je već okrenuo svog konja.

— Sve ćete saznati u gradu. Oprostite, netko me već daniima čeka. Zbogom!

Uistinu ga je netko čekao: njegova kobilu Mary. Sada je Johnny želio samo to da što prije stigne na ranč Raya Wiscotta.

Tamo je ostao dva dana. Dva su se muškarca čak i sprijateljila. Wiscott više nije ni pomislio da Johnnyjevu kobilu nazove starim kljusetom. Osim toga, vratio mu je na dolar svotu koju mu je prije nekoliko dana McKenzie izbrojio za njegovog pastuha.

Kad je Johnny McKenzie otišao, budući da je Maryna ozljeđena zarasla, Ray Wiscott je neko vrijeme stajao bez riječi, a to je za njega bilo vrlo neobično, i gledao za jahačem sve dok ga je očima mogao pratiti.

— Kakva varka! Oboje na prvi pogled izgledaju kao da ne vrijede ništa. Smiješna kobila, mršava kao koza, a zapravo rasni konj, živa vatra. Isto vrijedi i za jahača.

VIII

— Kažem vam, prijatelji, ono strašilo Farley Battinbroad strovalio se kao deblo kad ga udari munja. Munja se zvala Johnny McKenzie. Živjeli! Razumijete li što govorim? Nepobjedivi Battinbroad! Ne, vi to ne razumijete, jer nikada niste vidjeli čudovište Battinbroada. Eh, McKenzie ga se nije bojao. Ono što sam vidio bila je borba između Davida i Golijata, samo što se David zvao Johnny i što je umjesto kamena imao šake. Hej, kad se moj Johnny McKenzie negdje pojavi, prerija se trese.

Govornik se još malo okrijepio. U salunu je bilo tiho. Činilo se kao da svi razmišljaju o onome što su čuli.

Nakon nove runde pića govornik se naostriješi.

— Htio bih samo čuti kako mi netko kaže da pretjerujem!

Nije se trebao bojati. Nitko nije imao nikakvu primjebu, iako je bilo očito da je govornik supijan. Čak se javio još jedan čovjek, koji je također znao ispričati razne zgode sjajnog mladića imenom Johnny.

— Trebao si, zapravo, postati propovjednik, Jimi. No sada je to svejedno, glavno je da lijepo pričaš. Kažeš, tvoj Johnny je nedavno svladao čitavu družbu bandita u Gila Bendu... konjokradice, njih sedomorca, ha?

Sve lijepo po redu, jednog po jednog a zatim je konje odvezao iz korala i umjesto njih svezao bandite? Hahaha!

— A zatim su konji ušetali u salun, zar ne? — kroz smijeh će jedan slušalac.

— Ne, nisu. Konji su vraćeni pravim vlasnicima.

Posjetitelji koji su se našli u salunu Joea Cottensa bili su većinom kauboiji iz okolice, iako je bilo i drugih. Nedaleko prozora sjedio je neki usamljeni čovjek, sa novim šeširom duboko povučanim na čelo. Sve na tom momku bijaše novo: odijelo, oružje, remenje. On je, pak, izgledao kao da je upravo svježe okupan, iako je ulica bila prekrivena prašinom koja se uzdizala pri svakom koraku.

Činilo se da je muškarac u novom odijelu jedini koji uopće ne sluša supijane priče. Zadovoljno je ispijao viski i sanjalačkim pogledom plavih očiju gledao u nešto daleko, što je samo on vidio.

Priča je tekla dalje.

— Znaš, priča se da je dolje u Magdaleni Munja Arizone nekoj dvojici navodnih narednika usred sajma, pred svima, doslovno skinuo uniformu, i to malim prstom.

Jim se nije predavao i čovjek velikih plavih očiju, koji je sjedio u kutu, najjednom se oglasi:

— Nije bilo baš točno tako.

Sad se po prvi put umiješa jedan od trojice stranaca za stolom u kutu koji su dosad bili zabavljeni kartanjem pokera. Govornik je bio najviši od njih. Kad je sjedio, bio je gotovo tako visok kao drugi kad su stajali.

— Ako netko nešto zucne

protiv mog prijatelja Johnnija McKenzieja, morat će se malo sa mnom pozabaviti. Razumijete?

— Znači tako — mirno nastavi muškarac kraj prozora. — Za sada to još nije potrebno.

— Zašto mislite da neke stvari nisu točne, susjede? — brzo upita kauboj.

— Prvo, stari je Farley Battinbroad još samo strašilo za djecu. Drugo, onog dana kad ga je Johnny pozdravio šakom, bijaše pijan kao čep.

— Nastavi, momče — navaljivao je ridokosi za kartaškim stolom.

— Treće, u Gila Bendu bilo je malo drugačije — nastavi plavokosi stranac. — Johnny McKenzie nije onu sedmoricu konjokradica svezao za koral, nego ih je samo postavio uz koral, a svezao ih je već prije lasom.

Čovjek u novom odijelu sljedećeg je trenutka vidio oko sebe samo vesela, nasmijana lica. Ostali su ozbiljni samo oni kartaši. Onaj visoki promrmlja svojim drugovima za stolom:

— Ako taj balavac poznaje McKenzieja, tada će nam reći gdje bismo mogli naći tog đavola. Sada ćemo ga preispitati.

Visoki se ponovo javi svojim »ugodnim«, kriješćim glasom:

— Imaš li reći još što protiv mog prijatelja McKenzieja?

— Četvrto, na sajmu u Magdalenini McKenzie nije skinuo ona dva navodna narednika malim prstom nego bičem — nastavi mirno plavooki — a peto...

— Što, peto? — poviche visoki momak, ustane i velikim koricama krene prema njemu.

— Peto, vi nemate nikakvog prava Johnnija McKenzieja nazivati prijateljem — završi rečenicu stranac.

— Tako, znači da lažem? — bijesno prosikće ridokosi.

— Da, lažete!

— Hej, ti nalickani magarče u kaubojskom odijelu — poviche dugonja. — Zar će takav balavac meni, starom prerijskom vuku, reći da lažem? Ako to odmah ne opozoveš, tada...

— Tada ćete se malo sa mnom pozabaviti, znam — odreže plavooki i nasmije mu se u lice.

Dugonju više nitko nije mogao zadržati. S plamenoridom glavom nagnutom naprijed, poput bika spremnog za napad, lagano je krenuo prema mladiću. U trenutku kad je stigao do njega i uspravio se, da bi ga udario, kao da su ga neke nevidljive ruke povukle za nogu i on svom snagom tresne na pod.

Samo su dva kauboj zapazila kako je plavooki strelovito ljevicom izvadio iz čizme neki kratak bič. Kad se dugonja uspio osoviti, bič se omotao oko njegovih nogu poput smeđe zmije.

Razigrano, muškarac u novom odijelu otpusti bič i njime zaigra kroz zrak nekoliko ludih plesova, kao da je zaboravio sve oko sebe.

— Prokleti psu! — zastenje dugonja.

Pokret kojim se njegova desnica spustila bio je strelovit i znalački. Jedva ga se moglo očima pratiti. No unatoč tome, nije stigao izvući kolt iz korica. Ponovo ga u tome spriječi bič, koji

je plesao poput zmiје, iako je njegov vlasnik i dalje sjedio na stolcu. Micao je bičem kao da udicom hvata ribu i tako privukao dugonju k sebi, pa ga, još uvijek sjedečki, kratko i snažno opalio po bradi.

Jedan od drugova ridokosog taman je povikao:

— Reddy, udesi ga napokon!
— kad se dugonja svom svojom dužinom po drugi put svalio na tlo. To je tako razbjesnilo njegove drugove da su zaboravili kako se nigdje na svijetu ne smatra časnom borbom ako dvojica nasrnu na jednoga. Jedan od dvojice, snažan i mišićav, stigne do plavookoga pola koraka prije svog druga, kad se stol najednom prevrne kao da ga je dohvatila neka nevidljiva ruka. Rub stola zahvati napadača po stegnu. Momak je kleo od bijesa i boli.

Njegov prijatelj odskoči mačjim pokretom i sada je bio u sredini prostorije. Kolt opali. Čovjek po srijedi saluna užasnuto podigne ruke u zrak. Širio je prste kao da ga je opekla vatra. Stranac se razumio u posao. Kolt je, zajedno s koricama, ležao na podu.

Kauboји su divljali od zadovoljstva, ali plavooki je i dalje bio oprezan. pokraj dugonje sjedio je onaj momak kojega je stol udario i masirao stegnuo. Kad mu se usred masiranja najednom stvorio u ruci kolt, nitko među prisutnima nije plavookom davao nimalo izgleda.

Međutim, mladi je stranac uradio nešto nevjerojatno. Nitko nije vidio kako, ali plavooki je u sekundi ležao iza stola, a to je uradio tako spretno da je plo-

ča prevrnutog stola od debele hrastovine u padu udarila protivnika po glavi. Momak je uspio opaliti, ali metak je samo zaplesao po stolu poput podivljale ose. Stenjući otetura u stranu i pride svom drugu, koji je još ležao na zemlji.

Djelić sekunde zatim plavooki brzo skoči u zrak i nož koji je letio prema njemu dohvati poput lopte.

To je već bilo previše! Čovjek bez korica i revolvera buljio je u njega ne vjerujući, kao da je duh, a zatim izbezumljeno istrči iz saluna.

Sada zavlada opće veselje. Kauboји su vikali i bacali šešire. Trojica-čtetvorica zgrabe onu dvojicu koja su ležala na podu i upravo se budila iz nesvjestice. Odletjeli su na ulicu kao ispaljeni iz topa.

— Joe, mi plaćamo račun! — poviče jedan kauboј krčmaru.

Trojica kartaša uspjela su se popeti u sedla, a kauboји su stajali kod prozora i ispred pokretnih vrata i promatrali njihov odlazak. Plavooki je muškarac stajao kraj njih.

Ridokosi dugonja zaprijeti obim šakama prije no što je potjerao svog konja.

— Platit ćete mi to! — poviče.
— Čitav će vaš prokleti grad izgorjeti u plamenu!

Plavooki se prestrašeno trgne. Trojica odjure, a kauboји se vrata u salun.

— Zahvaljujem vam, prijatelji! Znao sam da su i vama dosadili — reče im mladić pa pride točioniku: — Molim, platiti!

Svi su se usprotivili. Svaki kauboј htio mu je platiti po pi-

će, ali neznamac to odlučno odbije.

— Ljudi, moram dalje. Ipak se bojim da ćemo se vidjeti prije nego što bi to nekima bilo drago.

— Kako to mislite? — upitaš ga.

— Savjetujem vam da sljedeću noć budete oprezni — ozbiljno će stranac. — Ridokosi vam je zaprijetio vatrom, to ste svi čuli. Ima bandi koje vatrom pokrivaju svoja nedjela.

— Mislite da su ona trojica članovi bande?

— Mislim, i siguran sam da će se vratiti — odgovori stranac i požuri napolje.

Kauboji su se ponovo okupili na prozorima i vratima i gledali kako stranac odlazi. Mislili su da ima malo boljeg konja, no čovjek se lako može prevariti. Neugledna smeđa kobila bila je prava vatra. Čim se njen vlasnik vinuo u sedlo, kobila jurne u divljem tempu prema sjeveru, kamo su maločas krenula i ona trojica.

— Mi smo budale! — poviče kauboj Jim Atkins, koji je najviše hvalio Munju Arizone.

— Budale? Zašto, Jim?

— Zar još ne shvaćate? — poviče Atkins. — Tek sam sada, kad je otišao, shvatio. Ako onaj plavooki momak nije osobno Johnny McKenzie, tada sam ja rep stare krave. Odakle bi mogao tako točno znati što se dogodilo s narednicima u Magdalen i s konjokradicama u Gila Bendu?

— Prokletstvo, Jim, imaš pravo! No tko bio da bio, njegovo upozorenje za narednu noć moramo shvatiti ozbiljno!

IX

Oko ponoći treštala je glavna ulica od topota konjskih kopita. Bilo je najmanje dvanaest jahača koji su htjeli sjahati ispred saluna Joea Cottnera, ali samo je nekolicini to uspjelo.

Najednom su se svi prozori saluna otvorili, a i posvuda na susjednim prozorima i vratima kuća bljeskali su koltovi i puške.

— Pucajte u konje, ne žalite! — zagrmio je muški glas vičan zapovijedanju. — Trebaju nam živi.

Započne žestoka pucnjava. Pogođeni konji su njištali, muškarci urlali, na sve strane zvonile su kletve i zapovijedi.

Za petnaestak sekundi sve je bilo gotovo. Oni koji nisu bili ranjeni uspjeli su pobjeći. Preplašeni su konji jurili kao da ih netko mamuza. Na bojnom polju ostala su četiri pogođena konja i dva ranjena napadača koji su jaukali, okruženi kaubojima i građanima. Bandite su brzo svezali. Jedan od njih je hramao.

Bandite su odveli u zatvor, uz glasne primjedbe okupljenih ljudi. Nisu baš nježno s njima postupali, ali čak ni u ćeliji nije se uspjelo mnogo iz njih izvući. Samo to da su prijatelji ridokosog dugonje, kojeg zovu Reddy i čije je pravo ime Barry Gregg.

Kad su ih pitali tko im je vođa, oba su zatvorenika odgovorila, neovisno jedan o drugome:

— Imamo gazdu, ali ga osobno ne poznajemo. Zovemo ga King of the Rocks: Kralj planina.

A kada su ih upitali zašto ga tako zovu, obojica su samo sle gla ramenima. Od njih se nije moglo više izvući, niti prijetnjama niti obećanjima da će im ublažiti kaznu.

Svi su sada spominjali čovjeka kojem su mogli zahvaliti za ovu noćnu pobjedu. To nije mogao biti nitko drugi nego Johnny McKenzie! Svi kauboji koji su one večeri bili u Cottensovom salunu sada su se kleli da su prepoznali glas neustrašivog Johnnija McKenzieja.

Te noći njega nitko nije vidio.

Za vrijeme dok su onu dvojicu preslušavali, Johnny McKenzie ležao je na zidu koji je okruživao malo dvorište zatvora iza šerifova ureda, a onda je odgalopirao prema zapadu, prema brdima kuda su bježali banditi.

U ušima mu je neprestano odzvanjalo prijetnja ridokosog dugonje koji se, dakle, zove Barry Gregg: »Čitav će vaš grad izgorjeti u plamenu!«

Gdje bi god banditi podmetnuli požar, tu bi se našao Johnny McKenzie, poput zagrižljiva lovca koji progoni svoj plijen.

Nekada je život Johnnija McKenzieja bio potpuno drugačiji. McKenziejev ranč na plavoj rijeci santa Cruz bio je najljepši u čitavoj Arizoni, prije nego što je spaljen, sa svime, što mu je pripadalo: ljudima i životinjama. Uvijek kada bi progonio neku sumnjivu bandu, kao što je sada radio, razmišljao je o užasu koji se dogodio prije tri godine. Tog dana on je bio jedan dan jahanja daleko od ranča,

nedaleko meksičke granice, kamio je odveo nekom bogatom zaljubljeniku u konje šest trogodišnjih kobilâ koje mu bijaše obećao njegov otac.

Kad se vratio kući i od svoga doma našao samo zgarište, postao je čovjek kojeg su poslije nazvali Munja Arizone. Johnny McKenzie nije sanjao samo o osveti, nego i o pravdi. Mora pronaći tog đavola koji je pretvorio u djelo svoje prljave prijetnje kada se Johnnjev otac usprotivio da mu Judy dade za ženu.

Kako je Judy bila lijepa, kako mlada! Johnny je silno volio svoju jedinu sestru. Najludâ od svega bilo je to što on nikada nije vidio tog Teda Violeta. Uvijek je dolazio kad Johnny nije bio na ranču. Znao je samo njegovo ime, no možda je od onda ta zvijer promijenila ime.

Violet je njegovu sestru vidio samo jednom, i to iz daljine, i odmah se u nju nasmrt zaljubio. U to vrijeme Johnny je ispo magao nekom prijatelju rančeru na sjeveru.

Tri puta je njegov otac odbijao nepoželjnog prosca. Judy ga je zaklinjala da je ne uda za tog čovjeka, ali to uopće nije bilo potrebno, jer se taj ludi čovjek ni rančeru nije svidio. »Ja ga se naprosto bojim« često bi govorila Judy. Zacijelo je posve nagonski odmah osjetila da Ted Violet nije čovjek nego đavao.

Mnogo poslije, kad su svi već zaboravili divljeg prosca, on se iznenada pojavio poput bljeska oluje i prijeteci se obratio Judy:

— Ili ćeš se udati za mene ili ću vas sve poslati u smrt! Niko-

me drugome nećeš pripasti!

Otac je smatrao da je Ted Violet lud, iako je bio na čelu male čete od dvadesetak izvršno opremljenih jahača, koji su svi rekli da su njegovi prijatelji.

Iste noći Ted Violet je svoju prijetnju pretvorio u djelo. Citav ranč buknuo je u vatri koja je planula istodobno na dvadeset mjesta. Samo nekoliko kaubojica, koji su se tog časa nalazili na vanjskom dijelu sjevernog pašnjaka napola skrivenom u brdima, spasilo se s nekoliko stotina goveda. Svi ostali izgинуše u tom paklu: roditelji, Judy, stara kuharica, kauboji, konji, goveda.

Još se ni sada Johnny McKenzie nije smio sjetiti tadašnjeg povratka kući. Dva dana i dvije noći jahao je preko pougljenjenog zgarišta, gotovo na rubu ludila, ali od svojih dragih nije našao ništa. Čak ni zlatni lančić sa majčinom slikom, koji je Judy uvijek nosila oko vrata.

Tjednima se raspitivao naokolo, ali sve je bilo uzalud.

Otad je Johnny McKenzie postao lovac. Tražio je samo jedan trag i samo jednog čovjeka, ali do današnjeg dana ništa nije saznao, nije se maknuo dalje od početka.

Ono što je pred Cottonsovim salunom ridokosi momak izustio o vatri bilo je dovoljno da se McKenzie malo više zainteresira za bandu kojoj je taj momak pripadao. Ponekad bi pomislio da možda juri za nečim neuhvatljivim, nekom utvarom. Ipak je vjerovao da će jednog

dana uhvatiti tog đavla Teda Violeta. Osjećao je to.

Smijeh koji bi ponekad zablistao u njegovim velikim plavim očima bio je samo varka iza koje se skrivao pravi Johnny McKenzie. Sada, kad su se o njemu ispredale nevjerojatne priče, nije mogao a da se ponekad tome ne nasmije. Ipak nije nikada progovorio o svom prijašnjem životu.

U ove posljednje tri godine izmislio je sredstva za borbu za koja nijedan čovjek na zapadu, ili bilo gdje drugdje, nikada nije čuo. Ono što je mogao saznati o značaju Teda Violeta bilo je to da on nikoga i ništa ne podnosi iznad sebe. Ako je Violet još živ, onda mora biti na čelu neke bande.

Dok je Johnny McKenzie jurio na svojoj kobili kroz noć, sjetio se što je čuo na zatvorskom zidu. Osobito mu iz glave nisu izlazile riječi jednoga uhvaćenog bandita: »Imamo gazdu, ali ga osobno ne poznajemo. Zovemo ga King of the Rocks.

King of the Rocks, kralj planina! Ne bi li to ime odgovaralo čovjeku koji je dopustio da pogine šestoro ljudi i nekoliko stotina goveda samo zato što mu rančer nije htio dati svoju kćer za ženu?

Johnny McKenzie je ponovo bio na tragu i odlučio ga slijediti do kraja, pa bilo što mu drago.

Vrhovi planina sablasno su se uzdizali prema nebu. Najednom se pred njim pojavi kanjon i on zaustavi konja. Mary će dobro doći da malo odahne od ove lude trke. Dok je kobila mirno stajala, njen je vlasnik

osluškiavao. Iznad sebe začu konjska kopita po kamenu. Od-
bjegli banditi! Zacijelo se ovaj
kanjon negdje račva. Dakle,
mora pričekati da momci odu
gore. Ne smije se odati.

Kad je buka konjskih kopita
na vrhu utihnula, ponovo po-
krene konja. Na sreću kanjon je
bio pokriven mahovinom, pa se
kopita njegove kobile nisu ču-
la.

Odjednom zdesna osjeti sna-
žan prodor zraka. Raskrižje!
Odahne, jer ga nije očekivao ta-
ko brzo. Opazi da mahovine vi-
še nema i da je tlo sada pjesko-
vito i kameno. Sjaši i vodeći Ma-
ry na uzdi polako krene prema
vrhu kanjona. Trebalo mu je
pola sata da stigne. S lijeve
strane u daljini bila je šuma, a
u njoj je nešto svijetlilo.

Nije dugo razmišljao. Povede
kobilu na uzdi djelić puta preko
stijena, dok nisu stigli do po-
godnog kamena između dvije
stijene. Tu zaveže Mary za je-
dan kaktus, koji je bio gotovo
čovječje visine.

Četvrt sata poslije McKenzie
se šuljao između smreka i
grmlja prema vatri koja je svje-
tlucala. Dobro je naslutio, oko
nje je bilo nekoliko muškaraca.
Bio je uvjeren da su to banditi
koji su uspjeli pobjeći.

Nije se prevario. Ispružio se
malo podalje od vatre na zemlji
i sada je mogao razumjeti sva-
ku riječ.

Upravo je govorio ridokosi
dugonja:

– Za Johna i Lestera ne mo-
raćmo više brinuti, gazda. Oni su
ionako gotovi. Međutim, King
će bijesniti zato što mu nećemo
dovesti onog Johnnija McKen-

zieja. Što mislite, pa uopće mu
ne smijemo reći da smo ga nas-
trojica gotovo za dlaku...

– Reddy, prestani! – prekinu
ga neki duboki glas. – Pričaš
gluposti, mladiću! Momci, ja ne-
ću više biti vođa ako Kingu ne
dovedemo onoga prokletog
momka McKenzieja. Vas ste se
trojica ponijela kao pravi balav-
ci.

– Denny Scott, ti ne poznaješ
McKenzieja. Ne zovu ga uzalud
Munja Arizone. On će...

– Sa mnom se ne bi tako la-
ko proveo – prekinu ga ponovo
duboki glas.

Neko vrijeme su šutjeli. Skri-
veni promatrač mogao je u od-
sjaju vatre vidjeti orlovski nos
onoga koji se nazivao vođom i
kojega je dugonja nazvao Den-
ny Scott. King, tako je momak
nazvao pravog gazdu. To je za-
cijelo King of the Rocks, o ko-
jem su govorila ona dvojica za-
robljenika a da ga nikada nisu
vidjela.

McKenzie se tresao kao u
groznici. Dovoljno je da prati
tragove ovih devet ili deset ban-
dita i oni će ga dovesti do svog
gazde. To nije bila nimalo laga-
na zadaća, ali McKenzie je bio
navikao na opasnosti.

Ponovo se začu duboki glas
Dennyja Scotta:

– Kunem vam se da ćemo
uhvatiti tog McKenzieja prije
nego li dva puta sunce zađe. Ži-
vot ćemo ga dovesti u tvrđa-
vu!

Tvrđava! McKenzie je grozni-
čavo razmišljao. To mora biti
skrovište negdje među klisura-
ma. U čitavoj Americi nije bilo
boljih skrovišta za bandite nego
ovdje u Arizoni.

Tvrđava i King of the Rocks, to se dobro slagalo.

— Denny — upita jedan od bandita — zar želiš uhvatiti McKenzieja u roku od dva dana?

— Da!

— Kako i gdje?

— U Browninghillu, momci — nasmije se Denny Scott.

— Odakle znaš da će McKenzie otići baš u Browninghill? — upita ridokosi dugonja.

— Sasvim jednostavno — odgovori Denny Scott. — Zato što ću ga ja tamo namamiti. Krenut ćemo čim svane i jahati polagano. Ako nas netko prati, neće mu biti teško otkriti naše tragove. Ako je McKenzie takav kao što ste mi ga opisali, poći će našim tragom. Da li ste sada shvatili?

Mrmljanjenje bandita nije bilo baš odobravajuće.

McKenzie je čuo kako je njihov vođa dodao:

— Munja Arizone će upasti u klopku.

Budući da je saznao što je htio, Johnny McKenzie se polako povuče. Sve je bio uvjereniji da su davao, Ted Violet i tajanstveni King koji se skriva u brdima jedna te ista osoba. E, dočepat će se on toga Kinga!

I tako je krenuo.

X

Browninghill je bio obavijen plavetnilom sutona. Crne sjene obližnjih krovova padale su na glavnu ulicu i čovjeka se moglo prepoznati tek kada bi se približio visećoj svjetiljci. Johnny McKenzie jahao je korakom. Tu i tamo na vratima bi se pojavila pokoja tamna sjena. U sumraku

sjene su se nekako razlijevale i teško se moglo razaznati stoje li to ljudi pred svojim kućama ili se netko prikrada.

Johnny nabije šešir na čelo. Izbjegavao je svjetlo i jahao je uz sjene kuća.

Na nogostupu su stajala dva mladića i pušila. McKenzie se zaustavi, pa im se obrati:

— Hej, momci, ja sam stranac. Koliko ima ovdje saluna?

— Tri, gospodine — odgovori jedan od mladića. — Hillbroughsov salon, Uncle Sam's Holliday-room i Lou Parrysov zloglasni Dancing Hall.

To mu je obavještenje bilo dovoljno i on zahvali mladiću. Ako je Lou Parrysov lokal zloglasan, tada bi zacijelo rulju Dannyja Scotta mogao tamo naći.

Johnny McKenzie sjaše, zaveže svoju Mary za motku korala i povuče se u sjenu jedne malo uvučene kuće. To je bilo dobro skrovište. Kad bi bilo potrebno, tu bi se moglo i konja sakriti. Zatim krene dalje.

Uskoro je našao Lou Parrysov Dancing Hall. Nad ulazom je visila drečavožuta ploča, a preko nje se njihala svjetiljka. Iznutra su dopirali polupijani muški glasovi i kriješteći ženski.

Između Parrysova lokala i kuća ulijevo i udesno od njega nalazile su se dvije uske uličice. Johnny McKenzie se ušulja u jednu, pa skoči preko zida i nađe se u dvorištu lokala. I ovdje su zavjese na svim prozorima bile navučene, kao i na uličnoj strani, pa nije mogao pogledati unutra. Druga građevina slična baraci prostirala se prema ju-

goistoku. Zacijelo je to Dancing Hall. McKenzie se približi jednim otvorenim vratima i oprezno uđe. Ovdje prozori nisu bili zastrti. Ogromna prostorija bila je osvijetljena i Johnny ugleda uz zid duge redove stolova. U sredini bijaše prazan prostor za ples. Uz jedan zid bilo je postolje.

Opazi još jedna vrata, koja su zacijelo vodila u kuću, pa prođe kroz njih. Ubrzo se nađe u hodniku u kojem su bila još dvojica vrta. Iza jednih do njega dopremiris kuhinje i Johnny naglo osjeti glad. Nadao se da će najkasnije za jedan sat, ako sve pođe kako je zamislio, ovdje večerati.

Trojica momaka iz bande Dennyja Scotta ga poznaju: ridokosi dugonja Barry Gregg i ona dvojica s kojima se potukao u salunu i koje je osramotio. Ostali ga momci zacijelo ne poznaju.

Iz kuhinje se dogega debela starija žena. Malo se trgla kad je u hodniku ugledala neznanca.

— Imam neki dogovor, čekam nekoga — reče joj McKenzie.

— Što se mene tiče, čekajte — promrmlja žena, pa se vrati u kuhinju.

McKenzie priđe drugim vratima. Pred sobom ugleda dugački točionik. Za dvije sekunde znao je gdje sjede ridokosi Barry Gregg i njegovi prijatelji.

Baš kad se htio udaljiti začuje iza sebe jedva čujni šum i u dječliću sekunde shvati da nije bio dovoljno oprezan. Prekasno. Osjeti snažnu bol na glavi, a za-

tim mu sve pred očima potamni.

XI

Dva dana jahanja, svezan na vlastitom sedlu poput neke divljači. Bio je to pravi pakao.

Veselio se sumraku. Sada su se ponovo uspinjali preko brda i jahali savanom. Kad su se odmarali, redovito bi malo popustili laso kojim je bio svezan uz sedlo. Zatim je dobio jelo i piće, kao i njegovi čuvari.

— Ne možemo Kingu dovesti polumrtvog McKenzieja — rekao je jednom Denny Scott, vođa bandita. — Gazda će zacijelo htjeti mnogo toga od njega saznati prije no što ga objesi.

Više nitko nije govorio o McKenzieju. Sada su ga imali u šakama... bar su tako mislili... a Johnny nije ništa poduzeo da ih pokoleba u njihovu uvjerenju. Naprotiv, iako se već malo oporavio od napora, stenjao je kao čovjek koji ima velike bolove. Doduše, uže mu se jako urezalo u zglobove, ali on zbog toga ne bi ispustio ni glasa. Hinio je da je više mrtav no živ. Većinom je žmirkao i samo napola otvarao vjeđe da bi vidio kuda ga vode, no ipak je sve oko sebe vrlo pažljivo promatrao.

Kad se počelo smrkavati, brda su najednom postala tamna, a pred njima se stvorila šuma crna kao noć. Preko vrata svoje kobile McKenzie je mogao vidjeti tko jaše ispred njega. Bili su to Denny Scott i Barry Gregg.

— Stanite! Ovdje ćemo prenoćiti! — poviče Scott.

Svi sjašu. U rukama su držali hranu, koje više nije bilo mnogo.

Denny Scott bijaše zabranio da se približe naseljenim mjestima. Zar su momci, možda, vjerovali u dio priča koje su kolale o McKenzieju i bojali se da će im on uspjeti pobjeći? Ili su se bojali da ih ne traži konjica iz Fort Granta? McKenzie je o tome bio pripovijedao Greggu kad se ponovo osvijestio.

Zapalili su vatru i sakupili konje. Nad vatru su stavili kotlić, u nj usuli kavu i zalili je kipućom vodom. Tako su odvajkada radili kauboји, otkako su se navikli piti kavu. Banditi, kauboји, traperi, lovci, ma gdje se nalazili, najprije bi skuhalі kavu, koja je morala biti crna kao noć, vruća kao pakao i slatka kao ljubav.

Dvojica bandita povelа su zarobljenika prema vatri, a jedan mrzovoljni bandit sipao je šećer u mirisavi kotlić. McKenzie ga je čuo kako mrmlja:

— Sada se posljednji put odmaramo. Moramo što prije stići u tvrđavu.

— Stići ćemo sutra oko podne — odgovori mu Barry Gregg.

Sada su oko vatre sjedili svi osim Dennyja Scotta. On je šetao amo-tamo, poput vuka koji ne može izići iz zamke. Najednom Scott zastane i progovori:

— Barry, ti ćeš hraniti McKenzieja i paziti na njega! Odvedi ga nekoliko koraka dalje!

Zatim se ponovo nemirno ušeta.

Ostala su šestorica bandita jela mljackajući. Barry Gregg je sjeo kraj McKenzieja kojem su noge bile svezane kao i svake noći, kako mu ne bi palo na um da pokuša pobjeći.

Dok je hranio zarobljenika, Gregg prošapće:

— McKenzie, ovdje se događa nešto što ne razumijem. Čini se da je Scott strašno bijesan na mene. Kao da sumnja da se među nama nalazi netko kome je gazda naredio neka ga uhodi. Možda, čak, vjeruje da sam to ja. U svakom slučaju, kad mi god okrene leđa, imam neki čudan osjećaj.

— Zašto to meni pričaš? — upita ga McKenzie.

Prije nego što odgovori, Barry Gregg se sumnjičavo ogleda:

— Zar je istina da je kapetan Kane na putu prema Wild Blue Rangesu, da uhvati Kinga?

— Istina je — tiho odgovori McKenzie. — Kapetan zna gdje se nalazi Kingova tvrđava.

Gregg je trenutak razmišljao.

— Predložit ću ti jedan posao, McKenzie. Možda ću ti pomoći, ali tek kad stignemo u tvrđavu. Ti ćeš zato mene braniti kad kapetan stigne u tvrđavu...

McKenzie se nasmiješi.

— Tada ćemo vjerojatno obojica već biti mrtvi.

Gregg prekune i naglo ustane, jer je osjetio da ga Denny Scott promatra.

Nervozni vođa bandita stane između dvije vatre i promuklim glasom reče:

— Charles Tibor, ti si u posljednje vrijeme postao vrlo blizak Kingu. Da se nisi, možda, požalio na mene? Hej, možda si ti onaj momak koji želi preuzeti bandu od mene? Govori!

— Gazda, ti si lud — oglasi se Tibor iz tame. — Radije upitaj Carltona Bratta zašto mu je uvijek za petama.

Carlton Bratt skoči uz bijesan

poklik. Bratt je bio širok poput meksičkog bika. Međutim, gotovo istog trenutka skočio je i Charles Tibor i već je bio samo korak udaljen od njega. Prasnu pucanj. Bio je to metak iz Scottova kolta.

— Ruke k sebi! — zapovjedi voda bande. — Brani se, Carlton! Zar me ti uhodiš?

Bratt i Tibor stajali su sada izvan domašaja svjetlosti vatre.

— Odgovori, Bratt! Zašto? — siktao je Denny Scott.

— Mogu odgovoriti, i tebi i ostalima — mirno odgovori plećati bandit.

Ponovo prashu pucanj. Nitko nije vidio nikakvu sumnjivu kretnju Carltona Bratta, jer je bio zaklonjen u sjeni.

Denny Scott zatetura prema vatri. Trenutak je njegovo orlovsko lice bilo tamnocrveno u odsjaju plamena, a zatim se stropošta nad vatrom.

Tibor skoči i još u padu ga povuče u stranu. Da nije to uradio, Denny Scott bi licem pao u žeravicu. Međutim, on to ionako ne bi osjetio, jer je bio mrtav. Pogodak ravno u srce.

— Ovo je moj odgovor! Možete zuriti u mene koliko hoćete! Ja sam samo uradio što mi je King zapovjedio — odgovori Bratt bijesno.

— Zašto? — upita netko zaprepašteno.

— Odakle bih to ja znao? Pitaj Kinga, ako misliš da će reći nešto više nego meni. Denny Scott je morao nestati, to je sve.

— Znači, sada bi mogao netko drugi biti na redu, dodavola!

— procijedi jedan od bandita.

Trojica zgrabe Scotta i odnesu ga dublje u guštik. Zatim su

svi zajedno šutke sjedili uz vatru. Nisu progovorili više ni riječi. Samo je svjetlucalo sedam cigareta. Ridokosi dugonja nije pušio.

— Jesi li čuo, Gregg? Nitko od nas nije više siguran. Kako ti se to sviđa, ha? — prošapće Johnny McKenzie.

— Nikako — prizna dugonja.

— Ako vaš veliki gazda King sazna kako si prošao u salunu, moglo bi ti se dogoditi isto što i Scottu. King se, očito, ne šali, a jedan ljudski život više ili manje, to mu uopće nije važno — nastavi McKenzie.

Ovog puta dugonja neuvjerljivo izvali:

— Meni Kinga nije uopće žao, a ni ostali momci ne misle drugačije.

Johnny McKenzie je osjećao da će se Barry Gregg uskoro smekšati. Nedvojbeno divlji Scottov ispad, njegova naprasna smrt i otvoreno priznanje njegovog ubojice uznemirili su bandite. Osim toga, ridokosog Barryja mučilo je i osobni poraz.

— Svi ste vi otpisani, pogotovo ti. Možda čak i prije nego što konjanici stignu gore u tvrđavu — izazvao ga je McKenzie. — Isto kao i ja.

Onaj drugi je šutio, pa McKenzie nakon nekog vremena nastavi:

— Najbolje bi bilo da se nas dvojica prije oslobodimo.

Ovog puta McKenzie nije morao dugo čekati odgovor.

— Dobro, odsad smo nas dvojica ortaci — tiho će Barry Gregg. — Pričekaj da momci zaspu.

— Hej, Barry, što to šapućete ti i Munja Arizone? Zar se još

nada da će nas spržiti prije no što stignemo u tvrđavu? – oglasi se iznenada Charles Tibor.

– Munja Arizone spava, a tebi šumi u ušima – glasno odgovori dugonja. – Bilo bi vam pametnije da se pokrijete pokrivačima preko ušiju, nego da kao ludaci buljite u vatru. Želim da me za pola sata netko smijeni.

– Dogovoreno – prošapće McKenzie, koji je malo dalje ležao u travi.

Međutim, u taj tren Tibor naglo ustane.

– Spavati u ovakvoj noći? Tko bi to mogao! Reddy, rado ću te već sada smijeniti.

Johnny McKenzie opazi da Barry Gregg traži prikladan odgovor, pa mu brzo došapne:

– Dobro, recimo za pola sata. Toliko ću još izdržati.

Dugonja to glasno ponovi. Činilo se da je Tibor zadovoljan odgovorom. Maknuo se u stranu, a malo zatim ponovo sjede uz vatru.

XII

Carlton Bratt je prvi uzeo prekrivač sa sedla i pripremio se za spavanje. Ostali su ubrzo slijedili njegov primjer. Nijemo buljenje u vatru već im je dosadilo.

Nedugo zatim svih šest bandita hrkalo je kao za okladu. Sedmi se pitao da li doista baš svi spavaju i hrču.

Na McKenziejev prijedlog Barry Gregg ustane i odšulja se do vatre pa stavi na nju još nekoliko grana, iako noć nije bila osobito hladna.

Dugonja je imao pravo što je sumnjao. Nisu svi spavali.

Charles Tibor podigne malo glavu sa sedla, zaškilji prema Barryju i zareži:

– Hej, Reddy, nemoj predugo ostaviti McKenzieja samog. Na kraju će ti još pobjeći.

– Unatoč tome što je dvostruko svežan? – mirno mu odgovori Gregg. – Baš bi me zanimalo kako bi to izveo. No, dobro, već idem.

– Bolje da ga dovučeš ovamo. Uopće ne razumijem zašto je Denny želio da bude tako daleko od vatre.

– Dobro, dovest ću ga – promrmlja Gregg.

Trudio se da ostane miran, iako je bio napet kao opruga. McKenzie i on namjeravali su se sastati kraj konja. McKenzie je zacijelo već skinuo uže i doveo tri osedlana konja. Tako je, konji već nemirno tapkaju. McKenzie zna svoj posao! Do đavola, zašto se to moralo dogoditi baš sada, pitao se zdvojni Gregg.

– Što se to događa s konjima? – upita Tibor i ustane.

– Ja ću pogledati! – reče dugonja, ali Tibor je već bio kraj njega.

Rame uz rame krenu prema konjima. Morali su proći pored drveta kraj kojeg je ležao McKenzie. Međutim, njega tamo nije bilo.

Charles Tibor zaprepašteno blene, zatim se bez riječi okrene Reddyju. Dugonja odskoči korak natrag. U Tiborovoj ruci svijetlio je kolt.

– Ti si izdajica, Reddy! – prosikće Tibor. – Eto ti!

Kolt, međutim, nije opalio. Iz tame je iskočio neki lik, a onda Tibor padne. McKenzie ga je

udario svojim revolverom po glavi.

McKenzie se sagne prema Tiboru, pa reče Greggu:

— Brzo, uže!

Dugonja je bio zbunjen. Naposljetku shvati. Svezali su Charlesa Tibora i u usta mu ugurali maramu. Za Barryja Gregga više nije bilo uzmaca.

Nekoliko su sekundi gledali prema vatri. Tamo su svi spavali.

— To je bio spas u posljednji trenutak — prošapće Barry Gregg.

— Vratio sam se zato što mi se učinilo da sve predugo traje. Postalo mi je sumnjivo — odvragi McKenzie.

Zatim povuče dugonju za ruku. U međuvremenu bijaše pripremio svoju Mary, Scottovog vranca i Barryjeva konja.

— Uzet ćemo Scottova konja, već sam ga svezao uz Mary — prošapće McKenzie.

Dugonja je upravo stigao do svog konja.

— Što će biti s ostalim konjima? Zar ne bi bilo bolje da ih rastjeramo?

— Ne, to bi ih probudilo — odgovori McKenzie. — Polagano ćemo krenuti, hajde!

Vinu se u sedla. Tri konja bila su mirna, ali jedan od njih koji su ostali počeo je njištati kad su McKenzie i bandit potjerali svoje konje.

Nekoliko minuta obojica su vrlo oprezno jahala korakom između tamnih stabala. McKenzie se nije morao osvrta-
ti. Za to se brinuo Barry. Njištanje utihne. Činilo se kao da je iza njih sve mirno. Kad su se

okrenuli, vatru su još vidjeli samo nalik maloj iskrici u daljini. Naposljetku će Barry McKenzieju:

— Više ne vidim vatru. Zar ne bismo mogli požuriti?

— Još ne! — mirno odgovori McKenzie.

Shvaćao je zašto je dugonja nervozan. Kad bi ga njegovi drugovi sada uhvatili, u hipu bi ga prorešetal, ako ga ne bi objesili za prvo drvo.

— Ako su nešto opazili, najprije moraju osedlati konje — reče Gregg.

Johnny mu ne odgovori. Već su stigli do ruba šume s južne strane. McKenzie je i dalje jahao korakom. Tak nakon četvrt sata reče:

— Sada možemo ubrzati.

Potjerao je istovremeno svoju kobilu i Scottova konja.

— Što će biti dalje, ortače? — najednom upita dugonja.

— Razdvojit ćemo se. Tada će tvoji drugovi slijediti dva traga — odgovori mu McKenzie.

Neko vrijeme su šutke jahali jedan kraj drugog. Onda se nađu u podbrežju. Odavde se put uspinjao. Stigli su u dolinu posljednjeg ranča prije uspona. U daljini su vidjeli svjetlo.

Johnny McKenzie sjaše i odveže Scottovog konja, pa njegove uzde stavi na Greggova konja. Momak je pogleda, a zatim promuklim glasom upita:

— Što to znači, ortače?

— Meni Scottov konj više nije potreban — odgovori McKenzie, pa iznenada upita: — Koliko si ti ljudi za ovo vrijeme ubio, Gregg?

— Zar je to preslušavanje? — začudi se dugonja.

McKenzie je šutio.

— Dakle, priznajem da sam i ja pucao kad bi postalo vruće, kao i ostali, ali nikad nisam ubio po narudžbi, niti sam koga umorio. Nisam ubojica.

— Nadam se da je to istina. Zapravo, trebao bih te predati prvom šerifu — mirno će McKenzie.

— Tko si ti, zapravo, Munjo Arizone? — upita bandit.

— To pitaj hulju čije je ime Ted Violet! — brzo odgovori McKenzie, pa se ponovo vine u sedlo. — Naš ortakluk je gotov — nastavi. — Gregg, sada ti se pruža jedinstvena prilika da započneš bolji život. Kreni, čovče! Živi drugačije nego dosad! Do viđenja!

Barry Gregg je za trenutak ostao bez riječi. McKenzie je bio njegov protivnik i to vrlo opasan, ali sada mu se divio.

— Hvala, Johnny! McKenzie — promrmlja naposljetku zbunjeno.

McKenzie ga više nije čuo, jer je već bio odjurio.

Barry Gregg povuče uzde Scottovog konja, a svoga potjera mamuzama. Konj zaništi i pojuri. Bandit se nije više ni okrenuo, tako su mu postala mrska ova brda.

XIII

Johnny McKenzie pričekao da Barry Gregg sa svoja dva konja zamakne za jednu uzvisinu i tek tada zaustavi Mary. Smotao je cigaretu i zapušio. Otpuhivao je plavičaste kolutove i razmišljao. Trebao je o mnogo čemu razmisliti.

Mora se vratiti u Wild Blue Ranges. Dakle, istim putem ko-

jim je nedobrovoljno prošao s banditima. Mamci su do sljedećeg podneva namjeravali stići u skrovište koje su nazivali tvrđavom, a to znači da nije moglo biti više daleko.

Razmišljao je o dvije mogućnosti. Mogao bi sakupiti veliku potjeru, ali to bi mu oduzelo mnogo vremena... ako bi uopće uspjelo.

S druge strane, ne smije Kingu ostaviti previše vremena. Šest momaka Dennyja Scotta, koliko je još preostalo od bande, ne bi smjelo prije njega stići u tvrđavu. Upozorili bi Kinga. McKenzieja je silno zanimalo kako će se banda ponašati kad otkrije njegov i Barryjev bijeg. Zapravo, želio je da se okrenu i krenu za njima u potjeru.

Ugasi cigaretu na jabučici sedla i baci je. Izraz lica mu otvrdne. Okrene kobilu i blago je potapša:

— Hajde, Mary, pa što bude!

Kobila nije potrčala niti tri svoje dužine kad je McKenzie ponovo okrene i potjera u divlji galop.

Iz šume su izronila šestorica konjanika, čiji su se obrisi sada ocrtavali na zelenoj pozadini. Polako se danilo. Progonitelji još nisu stigli u dolinu.

McKenzie još snažnije potjera Mary. Potjera je stigla prerano. Usmjerio je kobilu prema svjetlu što ga je nazirao u daljini. Najednom svjetla nestane. U daljini je vidio velika stada goveda i bio je siguran da se tamo negdje mora nalaziti i ranč. Brzo se osvrne. Sada su ona šestorica jahala dolinom, ali je razdaljina i dalje bila ista.

Na istoku se sve više rumenila zora. Već je mogao točno raspoznati goveda i nešto podalje kauboje u sedlima.

Ako stigne do lijevog stada prije no što ga banditi uhvate, tada je uspio. Nije sumnjao da to može. Kada se još jednom okrenuo, opazi da se razdaljina povećala. Njegova je kobila bila brža i otpornija od banditovih konja.

Nekoliko kauboja pospano se muvalo među stadom. Goveda su mukala. Kad je Johnny McKenzie stigao do njih, i stado i čuvari bili su na nogama. Kauboji su ga iznenađeno gledali.

— Zdravo, momci! Gone me šestorica bandita! Malo previše, zar ne?

— To su isti pasji sinovi koji su vas tako udesili, stranče? — upita ga jedan kaubojo.

— Isti — potvrdi McKenzie. — Pao sam im u šake prije no što sam uspio stići od cilja.

— A gdje je taj cilj, ako smijem pitati?

— Sada su se već trojica okupila oko McKenzieja. Pogledavali su prema potjeri, koja se brzo približavala, a zatim su ponovo sumnjičavo odmjeravali stranca.

— Što mi je cilj? — odgovori McKenzie. — Wild Blue Ranges.

Jedan kaubojo zabezeknuto ponovi Johnnyjeve riječi:

— Wild Blue Ranges? — pa nastavi: — Hm, priča se da tamo gore u brdima ima više od pedeset bandita.

— Možda i više — odgovori McKenzie.

— Zar ćete tamo poći sasvim

sami? — iznenađeno upita drugi od trojice kauboja.

McKenzie ne odgovori. Pogleda prema dolini. Banditi su se upravo zaustavili. Nisu se usudili prići do stada i kauboja.

Lijevo od McKenzieja stajao je plavokosi mladić koji ga je mrko promatrao. Najednom kaubojo izusti:

— Ne bi me začudilo kad bi nam ona šestorica pasjih sinova o tebi ispričala neku lijepu priču. Sve mi se čini da pripadaš njima, a o Wild Blue Rangesu ispričao si nam da bi nam zamazao oči, ha?

Johnny McKenzie prijezirno pljune.

— Da se niste posvađali sa svojim drugovima, ha? — umiješa se treći kaubojo.

— Do đavola, mislite o meni što hoćete — grubo odreže McKenzie. — Samo pokušavam dovesti goveda između sebe i onih hulja.

— A zatim, stranče?

— Zatim ću krenuti prema svom cilju.

— Dakle, u Wild Blue Ranges. K svojim drugovima, zar ne? — izrugivao se dalje plavokosi momak. — Dođe tako do svađe među banditima, ali kako dođe tako i prođe. Koliko si dolara uzeo svojim drugovima?

Johnny McKenzie shvati da na miroljubiv način neće ništa postići, ali nije smio dopustiti da ga dalje vrijeđaju. Njegova je kobila stajala tik uz vranca plavokosog mladića i Johnny odjednom skoči sa sedla i objesi se o mladića. Obojica padnu u travu, ali brzo je ustao samo jedan. McKenzie.

Plavokosi mladić ležao je kao da spava. Njegov konj se približi stadu, stane i počne pasti.

— Maknite ruke s koltova! — mirno reče McKenzie. — Pretući ću svakoga tko me još jednom nazove banditom!

Ostala dvojica kaubojja držala su ruke uz bok, blizu koltova. S gornje strane približavao se još neki kauboj na konju. Kad je stigao do konja plavokosog mladića, sjaše i uhvati uzde, a zatim se ponovo popne u sedlo.

— Možete pozvati sve svoje momke, ali neću dopustiti da me još tko nazove banditom! — reče McKenzie.

Njegove odlučne riječi nisu ostale bez odjeka.

— Vi ste udarili Arta Harrisa, ne nas. Artov je problem što će on dalje učiniti — reče jedan od kaubojja, pa nastavi: — Stranče, još nam nešto dugujete. Svaki čovjek ima ime, zar ne?

Johnny McKenzie se predstavio, ali ovim kaubojima njegovo ime nije ništa govorilo. U međuvremenu se Art Harris probudio i pokušao ustati, no onda je rukama obujmio glavu i ponovo se stenjući skljkao u travu.

McKenzieju se s leđa približavao neki konjanik. Četvrti kauboj. Johnny se nije okrenuo. Kao da je zaboravio na njega.

Gledao je prema dolini. Tamo su se banditi okrenuli, ali nisu se vratili u brda, nego su krenuli prema jugu. McKenzie se do-sjeti što namjeravaju: žele opkoliti stado, kako bi ga poslije ipak uhvatili. Nije loše, pomisli. Mogu krenuti u brda, a između

mene i njih bit će stado, kao što sam i želio.

Pokraj njega pojavi se glava konja, a neki glas poviče:

— Zdravo! Kakva počast za ranč Conollys! Ne može se svatko pohvaliti da ga je posjetio Munja Arizone!

Konjanik se približi i pruži ruku McKenzieju.

— Zdravo, Pat Ermory — sa smiješkom odgovori McKenzie.

Više ništa nije stigao reći. Ermory, izbezumljen od radosti, mljeo je kao vodenica:

— Hej, James, Bret, to je onaj o kojem sam vam tako često pričao! Mene bi onda u Santa Feu rastrgali u sto komada da me Munja Arizone nije spasio. Nas smo dvojica ganjali čitavu hrpu konjokradica uzduž i poprijeko po čitavoj zemlji. Ej, momci, čini se da je Munja opet na djelu, ali ovog puta je dohvatio Artu kao što vidim. Prokleta svađalica, sigurno ga je izazivao...

Art Harris se upravo uspravljao, ali je teturao.

— Dajte mi mjesta! Pokazat ću ja tom strancu...

Pat Ermory se baci na njega.

— Stani, Art! Ako i dalje budeš dosadivao Johnnyju McKenzieju, imat ćeš sa mnom posla! Što se dogodilo?

— Posrijedi je mala zabuna — brzo se umiješa McKenzie.

Povukao je Ermoryja u stranu, da bi se njime porazgovorio, a druga su dvojica kaubojja umirivala plavokosog mladića.

Kad se Johnny s Ermoryjem ponovo vratio konjima, Art

Harris mu zbunjeno pride i ispriča se.

— Sve je u redu — reče McKenzie i prihvati pruženu ruku.

Odmah zatim McKenzie uskoči u sedlo. Odjednom mu se jako žurilo. Pat Ermory, njegov znanac iz Santa Fea, mu se pridružio.

Johnny McKenzie nije krenuo prema brdima, kao što je dotad namjeravao, nego skrene prema ranču Jima Conollyja. Očito, on i Ermory naumili su nešto drugo.

Na ranču se Ermory na svoj malo neobuzdani način pobrinuo da McKenzie bude primljen kao pravi prijatelj. Doduše, Johnny se rančeru svidio već na prvi pogled.

Conolly se sjetio McKenzieja i njegova ubijena oca. Uz doručak McKenzie ga obavijesti o svemu što je znao o Kingu i njegovim banditima, a zatim ispriča i sve što je saznao od ridokosog Barryja Gregga.

Osim rančera, Pata Ermoryja, predradnika i domaćice bila je prisutna i lijepa Timova kćerka Evelyn. Najprije je samo slušala, ali najednom je postala vrlo uzbuđena.

— Oče, jučer ste me svi stotinu puta pitali zašto sam tako vesela. Nisam vam htjela reći, ali sada, kad sam upoznala gospodina McKenzieja, ne mogu više šutjeti. Tex Harper dolazi za nekoliko dana ali sigurno neće biti sam. — Okrenula se prema McKenzieju i objasnila mu: — Tex Harper je moj zaručnik. On je dobrovoljac kod konjice u Fort Grantu. Preostalo mu je još dvanaest tjedana služ-

be, a tada će biti slobodan i preuzet će ranč svoga oca.

Johnny McKenzie je hinio da je iznenađen, no Pat Ermory ga je o tome već obavijestio. Dan prije kauboj je slučajno čuo tajni razgovor između Evelyn i stare kuharice Crnkinje. Upravo je zato McKenzie bio promijenio prvobitni plan.

Evelyn Conolly nastavi:

— Tex mi je poslao glasnika. Za nekoliko dana doći će ova-mo na vježbu jahanja. Dovesť će sa sobom oko pedeset ljudi, ako ne i više. Koliko ga poznajem, on će odmah krenuti prema Wild Blue Rangesu. Gospodine McKenzie, imat ćete pomoć.

— Bilo bi predivno kada bih s kapetanom Harperom i njegovim konjanicima mogao uništiti banditsko gnijezdo u brdima — odgovori joj McKenzie. — Šteta što ne znate točno kad će stići. Predugo ne smijem čekati, jer će i banditskog kralja o tome obavijestiti. Čini se da je onih šest bandita još negdje u blizini. Pitanje je samo kako će dugo još biti strpljivi.

Nakon doručka McKenzie pođe zajedno s rančerom u njegovu sobu. Tu Tom Conolly rasprostire po stolu kartu iz koje se dobro razabiralo područje Wild Blue Rangesa.

— Ovo ovdje je Porter Ground. Mi se nalazimo ovdje... tu gdje je ucrtan križ — objašnjavao je Conolly. — Ovdje je istočna granica apaškog područja, a tu bi trebala biti šuma u kojoj se nalazi logor bandita. Odatle ste prošle noći pobjegli.

Johnny McKenzie kimne.

— Htio bih nešto više znati o

području triju izvora. Ako me ridokosi nije prevario, takozvana tvrđava bandita trebala bi biti istočno odavde.

Conolly pokaže na jednu točku na karti.

— Znate, već dugo kolaju priče o tome da u Wild Blue Rangesu sve vrvi od bandita, ali nitko ništa točno ne zna. U svakom slučaju nitko se već godinama ne usuđuju tamo otići.

Prekinuli su razgovor jer je nakon snažnog kucanja ušao Pat Ermory.

— Gazda, napolju je James Morton i želi nam nešto zgodno ispričati — reče, vidljivo uzbuđen.

James Morton bio je kauboj kod stada na koje je ujutro McKenzie naišao.

— Art Harris je želio ispraviti svoju zabunu i krenuo je u potragu za onom šestoricom bandita. Art kao da je Indijanac, ima oštar vid i izvrstan sluh. Prisluškivao je što su ona šesterica razgovarala. Ležali su u južnoj šumi, gdje čekaju noć da bi krenuli u akciju. Uхватili su jedno mlado govedo i upravo su ga oderali, rekao je Art. Gospodine McKenzie, ovi kojoti namjeravaju noćas provaliti u kuću, kako bi vas izvukli napolje.

— Recite Artu da je sjajan momak. Mnogi bi šerif bio sretan da ima takvog pomoćnika. Ni Indijanac ne bi to mogao bolje obaviti.

Kauboj sav zasja od zadovoljstva, kao da je ta pohvala bila njemu upućena.

— Moram vas još obavijestiti da je Harris bio ostavio konja duboko u šumi i da ga ti zlikov-

ci sigurno nisu opazili — doda kauboj.

— Hej, Johnny — reče Pat Ermory pošto se njegov drug udaljio. — Art je drzak momak, ali kako vidiš, može biti i veoma koristan. Odsada bi za tebe skakao i u vatru i u vodu!

— To zapravo mogu zahvaliti onom što si im pričao o meni — uz smijehak će McKenzie.

Rančer mu ponudi krevet, da se ispava. Odmor mu je uistinu bio potreban. Spavao je do predvečer. Zatim je s Timom Conollyjem prošetao oko kuće, kako bi dobro upoznao područje do koralja. Prema McKenziejevoj pretpostavci, banditi će cijelo pokušati do kuće prodrijeti tako što će se štititi obim koralima. Prije no što je sunce na obzorju zašlo, McKenzie je imao plan. Predvidio je dvije mogućnosti. Ako prva zamka propadne, tada će banditi upasti u drugu.

Rančer i njegovi momci jedva su mogli dočekati da napokon padne noć. Ne samo oni...

XIV

Oko dva sata poslije ponoći tiho su se došuljali. Da dolazak nije najavio ni lavež pasa, jer je Tim Conolly već u podne bio poslao velikog psa čuvara na pašnjake.

Jack Tibor, bandit koji je gotovo uspio osujetiti bijeg McKenzieja i Barry Gregga, prvi se popeo na plot s južne strane koralja za konje, a za njim su šmugnuli i ostali.

— Prijatelji — reče Tibor, smiješeći se svojim drugovima — ako ne uspijemo uhvatiti onoga prokletog kojota McKenzieja,

bar ćemo imati svježe konje. Hej, Charly, ne lupaj po plotu tim tvojim prokletim sedlom! Ipak nismo tako daleko od kuće da nas ne bi mogli čuti.

Svi su oni nosili svoja sedla. Za prvo vrijeme ostavili su ih kraj plotu. Walt Ferrer, koji se penjao posljednji, malo se previše nagnuo prema naprijed i mlade kobile su se uznemirile. Na mjestu su ostala samo dva konja, a ostali su se razbježali i divlje vrtjeli naokolo.

— To su pravi konji — reče Jack Tibor. — Kažem vam, svaki vrijedi barem tisuću dolara.

— Što onda čekamo! Počnimo ih hvatati! — prošapće jedan bandit.

Oprezno su odmaknuli stupove s ulaza, tek toliko da se jedan čovjek može provući. Walt Ferrer se baci prema unutra i već je stajao u koralu.

— Jack, najbolje da ti ostaneš tu gdje jesi i da gledaš prema rančerovoj kući — reče Walt.

— Ne brini, sve je mirno — promrmlja Tibor. — Mislim da je moj plan bio dobar. Čim sredimo sve u kući, imat ćemo ovdje svježe i odmorne konje pri ruci. Ne zaboravite što smo se dogovorili! Pođe li nešto krivo, krenut ćemo najprije prema jugu i onda se u velikom luku ponovo vratiti ovamo, gdje nas sigurno nitko neće tražiti!

Unatoč sedlima koja su vukli sa sobom, banditi su se tiho ugurali u koral. Jack Tibor se spusti s plotu, uzme sedlo i podigne ga preko najgornje daske, a zatim polako preko druge. Ferrer mu pomogne.

Zatim se Tibor popne na plot

i pogleda prema ranču obavijenom tamom.

Banditi su počeli loviti svaki po jednu rasnu kobilu, da bi ih osedlali. Naravno, to nije moglo proći u tišini. Dvije su kobile uzbuđeno frktale i uzduž i poprijeke jurile po koralu.

Jack Tibor ponovo zaškilji prema ranču.

— Ne morate žuriti! Tako će i konji biti mirniji — posavjetuje drugove.

Najednom Tibor doslovce nestane sa svog mjesta, a da nije stigao izustiti ni jednu jedinu riječ. Zatim se sve munjevito odigralo. Dohvatila ga je neka željezna šaka a nije bio ni svjestan što se s njime zbiva.

McKenzie i još nekoliko ljudi došli su iz suprotnog smjera, odakle ih banditi uopće nisu očekivali. Došli su u mokasinama nečujno poput Siouxa.

Jack Tibor nije više ništa stigao reći, ali su zato njegovi drugovi u koralu sipali kletve. Kod ulaza u koral najednom se pojavilo šest prilika, kao da su iz zemlje izrasle. Kad su se banditi osvrnuli naokolo, tamne su spodobe izronile iz svih smjerova.

Zagrmi neki glas, banditima dobro poznat. Bio je to glavom onaj kojeg su namjeravali uhvatiti!

— Ako ispalite jedan jedini hitac, napunit ćemo vas olovom — najavi taj glas.

Pokraj Johnnija McKenzieja bio je i rančer. Tim Conolly gurne Johnnija.

— Pustite malo mene! — tiho mu šapne, a odmah zatim poviče: — Hej, lopovi, ja sam rančer Conolly, a ovo su moje kobile.

Da se niste pokušali sakriti među njih! Koliko bi nam to god bilo žao, u najgorem ćemo slučaju poslati u smrt zajedno s vama i moje kobile. Izlazite! Kroz vrata!

Banditi ne odgovore. Jedna kobila je i dalje nervozno jurila naokolo.

— Pali! — prosikće Johnny McKenzie i ispali prvi metak.

Započe paklena pucnjava. Sada su već četiri kobile jurile kroz obor, njišteći.

Rančer ih je tjerao prema izlazu. Prva se kobila spretno provukla. Iza nje gurala su se dva njegova kauboja. Conolly i njegovi kauboji tjerovali su životinje prema izlazu dok su cijevi koltova rigale vatru.

Banditi su se počeli odvajati od konja. Nisu se usudili dulje zadržavati Conollyja i njegove kobile. Naposljetku je svih sedam kobila izišlo i banditi su ostali sami u koralu.

— Ako sada zapovjedim da se puca, neće se više pucati u zrak!

— oglasi se McKenzie mirno, stojeći bez zaklona.

— Prokletstvo, gotovo je! Ništa nam više ne pomaže — reče Jack Tibor.

Planu baklje. Banditi su odbacivali koltove i dizali ruke uvis.

— Samo vas je petorica. Gdje je čovjek koji je ubio Dennyja Scotta? — upita McKenzie.

— Pitaj Carltona Bratta! — prosikće Walt Ferrer. — Hej, Munjo Arizone, ja doduše želim da odeš do stotinu đavola, ali ipak priznaj kako si se dogovorio s izdajicom Barryjem Greggom da te oslobodi. Je li tako?

— Ako znaš, Ferrer, zašto pi-taš? — odgovori mu McKenzie.

— Dugonja Gregg bijaše pametniji od svih vas. — Zatim se Johnny obrati kaubojima: — Vežite ih!

Banditi su bili pokunjeni. Samo se tu i tamo čula poneka prigušena psovka.

Johnny McKenzie pride Tiboru i izvuče mu iz čizama bič. Bandit napravi grimasu. Pod svjetlom baklji krenuše svi prema kući. McKenzie je išao posljednji uz rančera.

— Koliko ljudi možete dati sutra ujutro za pratnju? — upita Johnny.

— Mislim da će četvorica biti dovoljna do Porter Grounda, zar ne? — odvrati Conolly.

— Ne bih baš rekao. Napisat ću šerifu pismo da momke svakako izruči u gradu — odgovori mu McKenzie.

Bandite su zatvorili u konjušnicu kraj konja. McKenzie naredi da se upale dvije svjetiljke i postavi dva čuvara. Zatim su im svima pretražili džepove. Čak su im pregledali i čizme, a to se pokazalo korisnim. Iz čizama izvukli su dva noža.

Kauboji su se podrugljivo smješkali. Rančer tiho upita McKenzieja:

— Mnogo sam čuo već o vama. Da li radite za državu, gospodine McKenzie?

— Već tri godine radim za mnoge mrtve čijeg ubojicu tražim — odgovori mu McKenzie.

— Ne radim ni za koga, želim osvetiti svoje roditelje. Vjerujte, mnogo bih radije imao pod potkovama svoje Mary ranč svoga pokojnog oca, nego neprestano

strane prerije, kanjone i gradove.

Čim su stigli u kuću, McKenzie odmah napisa pismo šerifu.

— Krenut ću najkasnije za jedan sat — reče zatim rančeru.

Conelly ga razočarano pogleda.

— Mislio sam da ćete pričeka-
ti da stigne kapetan Tex Harper sa svojom četom.

— Najopasnijeg člana bande nismo uhvatili — odgovori McKenzie. — Carlton Bratt je uspio pobjeći. Sigurno je otišao u skrovište u Wild Blue Ranges, da upozori svog gazdu Kinga. Na žalost rekao sam im da iz Fort Granta dolazi pukovnik Kaine kako bi pročistio njihovo gnijezdo. Sada mi se to osvećuje. Shvatite da ne mogu biti miran. Ne smijem dopustiti da igra teče kako je oni vode.

— Znajte da ulazite u pakao. Podete li sami, nemate gotovo nikakvih izgleda da iz njega živite. — Rančer je bio duboko zabrinut.

McKenzie mu stavi ruku na rame i reče:

— Gospodine Conelly, otkad sam izgubio oca, majku i sestru i otkad je naš ranč izgorio, jašem od jednog do drugog pakla. Moram naći tog đavola makar izgubio glavu.

— Pomalo počinjem shvaćati — kimne Conelly. — Da li će vam biti pravo ako vam dam najboljeg konja, koji već više od deset godina pase na mojim pašnjacima? Poštujem vašu Mary, ali ona ima iza sebe naporan put.

— Mary se u međuvremenu dovoljno odmorila, gospodine Conolly. Nemojte mi zamjeriti ako odbijem vašu ponudu. Osjećam se najsigurnije kad jašem na svojoj kobili.

— Kako želite, prijatelju.

Prije no što je McKenzie otišao, Conolly je probudio nekoliko ljudi. Kuharica je morala spremati četiri odreska, od kojih je McKenzie morao tri ponijeti na put. Conolly mu je, pak, osobno stavio u bisage sušeno meso, kruh, duhan i bocu viskija.

Evelyn i njenu majku bijaše probudila pucnjava u koralu i neobična gužva u kući usred noći. Sada se djevojka približila McKenziejevu konju da se s njim oprosti.

— Gospodine McKenzie, čim stigne Tex Harper sa svojim konjanicima, poslat ću ga u Wild Blue Ranges. Neću ga ni jedan sat zadržati.

— Vi ste vrlo hrabra djevojka, gospodice Evelyn — reče joj McKenzie.

Kad je McKenzie potjerao svoju kobilu, iz konjušnice su se začule kletve zarobljenih bandita.

— Nemojte se suviše izlagati opasnostima, prijatelju! Najprije sve dobro promotrite, pa pričekajte da dođe kapetan Harper! — Tim se riječima rančer oprostio od McKenzieja.

Johnny McKenzie nije ništa odgovorio, ali se gorko upitao: tko zna što me očekuje u tom nepoznatom banditskom gnijezdu. Odgovor nije znao.

XV

Litice brda oštro su se uzdizale prema noćnom nebu, osvijet-

ljeonom mjesečinom. Tri izvora bila su već iza njega. To je značilo da više nije daleko od cilja.

Naposljetku stigne u sjenu strmog obronka. U daljini ugleda mjesto okruženo stijenama. Kamenje, pijesak, tu i tamo nisko raslinje. Pogodno za nekoga tko se želi prikrasti, ali vrlo opasno kad bi drugi saznali da se prikrada.

Kobilu je ostavio na jednoj čistini prije no što je ušao u klanac okružen posvuda kamenjem. Masivna izbočina stijene pred njim nalikovala je velikoj vučjoj glavi. Johnny se sjeti svoje kobile. Ostavio ju je na dugom lasu, tako da će Mary moći izdržati čitav jedan dan ako bude potrebno. Preko čistine tekao je tanki mlaz vode, zacijelo žila jednog od ona tri izvora. McKenzie je bio vrlo oprezan. Pretpostavljao je da je bandit Carlton Bratt već odavno stigao u skrovište i upozorio gazdu, pa je bio siguran da su naokolo postavljene uhode.

Povremeno bi mu se učinilo da čuje u sjeni neki šušanj, da gore na stijenama vidi neku sjenu, da čuje tihe korake. Nekako je osjećao da će se »ono« sada dogoditi. Da li će napokon doći kraj trogodišnjem traganju? Koliko je puta ganjao pogrešne bandite, ali nikada čovjeka kojeg je tražio.

Ovoga je puta sve bilo nekaako drugačije. Ovdje je bilo skrovište za desetke propalica. Čovjek koji je svima njima zapovijedao čak je organizirao i nekoliko paleži. To je McKenzie shvatio kada je Dennyjeva rulja zaprijetila da će spaliti čitav grad.

Na kraju mu je i Barry Gregg priznao kako su mnoge pothvate počinjali tako da bi najprije zapalili šumu, pašnjake i kuće.

Slika koju je McKenzie stvorio o Kingu savršeno je pristajala uz značaj ubojice Teda Violeta. Doduše, o njegovom je tjelesnom izgledu znao vrlo malo, samo to da je vitak i nešto malo iznad srednje visine. Netko mu je jednom tako nešto rekao, nije se više sjećao tko, da li njegova sestra Judy, otac ili predradnik, onih dana kad se Violet uvijek ponovo pojavljivao na ranču iako to Judy nije željela.

Johnny McKenzie pogleda ulijevo, gdje se iznad obronka stijene nalazio neki tamnosivi četvorokut. Od tamo su se na jednom začuli neki šumovi koje nije mogao odgonetnuti. Zatim se u podnožju tog četvorokuta nešto počelo micati, a onda je iz tame izronio neki čovjek. Tako je izazivački koračao preko širokog prostora, da Johnny pomisli kako želi privući pažnju na sebe da bi ga odvratio od nečeg drugog.

Sluh ga nije nimalo prevario, doista se nalazio u velikoj opasnosti.

Dvije sekunde zatim iz visine se dokotrlja kamen, upravo na mjesto gdje je McKenzie malčas stajao.

Zar ga već dugo promatraju? Zar su banditi bili već iznad njega? Zar je čitavo to mjesto opkoljeno?

Neznanac zastane, zatim produži nekoliko koraka prema stijeni koja je izgledala kao velika vučja glava. Najednom tišinu naruši oštar zvižduk. Nezna-

nac se ponovno vratio u sredinu. McKenzie opazi da je čovjek gorostas. Posvuda na obroncima planu baklje. Bilo ih je najmanje tridesetak. Zatim se na njega iz visine stuši tuča kamena.

Johnny McKenzie bijaše otišao predaleko naprijed i obronak ga nije više mogao zaštititi. Htio je odskočiti, ali prekasno. Već ga je pogodilo sedam ili osam kamena.

— Prestanite! Dosta mu je! — poviče netko kad je McKenzie pao.

Buđenje je bilo pravi pakao. Peklo ga je posvuda po tijelu, po ramenima, glavi, rebrima, kao da je prošao kroz žrvanj.

Četvrt sada nakon što se osvijestio, McKenzie još nije znao gdje je i što se zapravo dogodilo. Činilo mu se kao da lebdi u velikomu praznom prostoru, ali nije znao da li gore ili dolje.

McKenzie je uistinu gotovo lebdio. Ležao je na nosiljci koju su banditi svezali između dva konja. Kad se nosiljka ljuljala, činilo mu se da lebdi. Tada je imao još veće bolove u glavi. Opazio je da su pred njim i iza njega jahači i da prolaze nekim uskim kanjonom. Nisu ga čak ni svezali. Shvatio je to kad se desnom rukom uhvatio za čelo. Osjećao je kako je slab. Ruka mu je sama od sebe pala. Unatoč tome pokušao se sabrati. Kanjon se otvorio, no malo dalje opet su se uzdizale stijene. Vjerojatno su oblikovale prolaze poput galerija. Na pola uzvisine bile su izgrađene kuće.

Tvrđava, glavno sklonište tog »kralja« i njegovih bandita, pravi grad u brdima... pomisli

McKenzie, a zatim se slike pred njim rasplinu. Ispred zatvorenih očiju zaplesali su mu crveni i plavi kolutovi.

U neko se vrijeme ponovo probudio i ugledao iznad sebe zvjezdano nebo. Zatim su ga ponijeli u čvrsto građenu kuću, zeleno oličenu. U pozadini McKenzie je vidio stijene, a preko njih tamnu šumu.

Prije no što su ga unijeli, McKenzie kroz poluzatvorene oči opazi među kolibama i stijenama veliki pašnjak na kojem su pasli konji.

Zatim se nađe u nekoj prostori. Položili su ga na divan.

— Polegnite ga tako da mu bude udobno! Oprezno postupajte s njim, jer želim da taj kojot bude sasvim bistar kad ga budem preslušavao! — reče dubok glas. — Polumrtav mi McKenzie ne treba. Munja Arizone mora mi mnogo toga objasniti prije no što ga objesimo!

Pred McKenziejem se pojavi bandit divovska rasta i stane kraj njegova uzglavlja. Zacijelo je to čovjek kojeg je vidio ispod stijene nalik na vučju glavu.

— No, kako ti se sviđa moja tvrđava, veliki poglavico McKenzie? — izrugivao se div.

Johnny McKenzie bio je pre slab da odgovori, ali nije bio tako slab da ne može misliti. Ono o čemu je razmišljao dovodilo ga je do očajanja.

Div koji stoji pred njim je King, a to znači da nije ona hulja Ted Violet. On to nikako ne može biti, jer je Ted Violet jedva srednje visine.

Johnnyja savlada gotovo samrtnički umor.

Kad je nakon dužeg vremena opet otvorio oči i shvatio da je još živ, ugleda kraj diva Carltona Bratta, čovjeka koji je po Kingovom naređenju ubio Den-nyja Scotta. Bratt je bio gotovo neprimjetan pokraj toga snažnog diva, iako je i sam bio krupan i snažan.

— No, Johnny McKenzie, da li me prepoznaješ? Jesam li to dobro izveo? — Carlton Bratt se podrugljivo smješako. — Ovoga puta je Munja Arizone bio glup poput stoke koja padne u zamku.

— Ostavi ga na miru! — zareži div, pa se obrati nekom banditu koji je McKenzieja podsjetio na Barryja Gregga. — Hej, Joe, ovaj sutra mora dobiti dobro jelo. Ti mi za to odgovaraš. Zatim ćeš ga ponovo premazati uljem, jesi li razumio?

— Jesam, gazdo!

McKenzie je bio pri svijesti dulje no što su to banditi mislili. Kad se div ponovo približio njegovom ležaju, McKenzie proste-
nje:

— Vode! Gdje sam?

— On je snažan momak — mrmljao je div. — Hajde, Joe, daj mu viski!

Mršavko mu stavi bocu na usta. Johnny malo otpije. To ga je okrijepilo više no što bi trebalo da banditi opaze, ali je i dalje oči držao poluotvorene.

— Proći će još neko vrijeme prije no što se sasvim oporavi.

— Carlton Bratt se podsmjehne.

— Čini se da mu je kamenje prilično zamrsilo mozak.

— Mislim da liječnici to zovu potres mozga — reče div. — Joe, znaš što ti je činiti? Postupaj s

njim nježno, kao da je bolestan konj.

Zatim Carlton Bratt i njegov gazda iziđu, a McKenzie ostane sam s mršavim banditom. Još ga nisu svezali, ali da je i htio, ne bi imao snage ustati i napasti čuvara. Osjećao se potpuno slomljenim. Na životu ga je držala samo željezna volja da sve to prebrodi i izvuče se iz opasnosti. Kako, to još ni sam nije znao. Kad bi počeo o tome razmišljati, ponovo bi mu sve potonulo u tamu. Na kraju mu je ostao samo tupi osjećaj očaja, protiv kojeg se opirao svom snagom, ali bezuspješno. Opet je pao u dubok san.

Probudio se tek drugog jutra, malko ojačan. Unatoč velikim bolovima, osjeti glad. Tada se pojavi netko tko mu ugura u usta komad hladnog pečenja, a zatim ga nahrani toplom juhom.

Ispod glave stavili su mu jastuk napunjen sijenom. McKenzie je škiljio da dobro vidi čovjeka koji mu je dao zajutrak. Ponovo je bio na oprezu, pa je glumio da je još slabiji no što je bio. Čovjek koji je sjedio na njegovom krevetu bio je onaj mršavi Joe.

Najednom se naglo otvore vrata. Na pragu je stajao div i šutke promatrao zarobljenika. Onda reče:

— Dobro je, već može žderati. Hej, Joe, sveži mu ruke i noge! Ne prejako, da se može micati.

Joe poslušno kimne, a zatim ga nastavi hraniti. McKenzie je stenjao, ali sada nije glumio. Kod svakog pokreta boljele su ga otekline i brazgotine. Glava

mu je pucala kao da su u njoj ugrađene kočnice.

Malo zatim uđe još jedan bandit i donese užad. Zajedno s mršavim Joeom svezali su McKenzieja za ležaj, kao što je naredio King.

— Trebam te smijeniti, Joe — ravnodušno reče pridošlica.

Ovaj bandit je bio debeo, nos mu je bio crveni i uši klempave. Nije izgledao suviše pametan, ali izged može ponekad prevartiti.

Mršavi Joe se udalji, a debeljko ravnodušno sjedne na klupu. McKenzie se prepusti mislima. Želio je mnogo toga pitati svog čuvara, ali odustane. Neka King smatra da je još teško bolestan. Zar kod potresa mozga nije potrebno dugo da se čovjek oporavi?

Što dulje bude ovako ležao i što ga dulje budu njegovali, prije će sakupiti snagu da se dosjeti kako bi se izvukao iz tog beizglednog položaja. Puno nade ionako nije imao.

Do kasno navečer zarobljenika su još dva puta dobro nahranili. Prekonoć ga je ponovo čuvao mršavi Joe. Johnny je spavao duboko i dobro. Kad se ujutro probudio, morao je dobro paziti da ne oda koliko se već osjeća snažnijim. Pa ipak, kada je otvorio oči, sve naokolo mu je još bljeskalo.

Treći dan gotovo nije bilo većih promjena, osim što je McKenzie šutio kada ga je div posjetio i postavio mu nekoliko pitanja. Odgovarao je samo stešnjem i jaukanjem, čak nije ni otvorio oči, iako bi zapravo već mogao skočiti poput pume i rastrgati ga u komade. Ali

McKenzie je naumio nešto drugo, i to sljedeće noći.

Pomogao mu je slučaj. Oko večeri ponovo Joea zamijeni onaj debeljko crvena nosa. Joe ga je nazvao Muddy. To ime McKenzie još nikada nije čuo. Muddy je značilo nešto kao »blatan«.

Prije no što je Joe otišao, zbilo se nešto zbog čega je Johnny McKenzie gotovo zaboravio ulogu bolesnika s potresom mozga. Ono što ga je razbjesnilo bila je okrugla limena boca, i to njegova vlastita. Joe ju je držao u ruci i cerio se:

— Kupio sam je od Graya. Pomiriši malo, Muddy!

Muddy pomiriši otčepljenu bocu:

— Pravi škotski, to je sigurno — reče.

Kad je Muddy htio gutnuti, Joe izmakne bocu.

— Daj mi za to pet dolara. Uistinu je pravi škotski. Posvuda je poznato da Munja Arizone pije samo to i ništa drugo — lagao je mršavi Joe.

— Koliko si ti platio Grayu? — htio je znati Muddy.

— Dao sam mu srebrom optočeni bodež, kojeg sam nedavno uzeo od onoga kabaljera iz Meksika — odgovori Joe.

Boca promijeni vlasnika. Joe je dobio pet dolara i otišao.

Johnny McKenzie pomisli kako je sreća što je prošla večera. Imao je razloga da se raduje kad je Muddy prinio bocu ustima.

Unutra je doista bio viski, iako ne baš škotski, a poseban su mu miris davale indijanske trave, koje su ujedno bile i uspavljujuće sredstvo. McKenzie ih je

umiješao u viski još prije nekoliko tjedana. Uvijek je nosio sa sobom taj napitak i već mnogo puta bio mu je dobrodošao kad se htio osloboditi nepoželjnih osoba. Nakon desetak gutljaja tog posebnog napitka svatko bi zaspao poput medvjeda na otprilike pola sata. Tko bi, pak, popio pola boce, spavao bi najmanje petnaest sati.

Muddy je pio prilično pohlepno i kad je odložio bocu i obliznuo se, oči su mu bile već staklene. Muddy se približi ležaju i reče:

— McKenzie... hm... ti si, dođuš, prokleta neugodan momak i ubrzo ćeš visiti na grani, ali što se tiče tvog škotskog viskija, on je doista sjajan. Živio!

Pio je i pio, pa uopće nije opazio da mu je McKenzie neopazice izvukao nož iz desnog džepa hlaća. Uže kojim je bio vezan omogućilo mu je dovoljno prostora za pokretanje. Prostorija u kojoj se nalazio imala je prozor, ali on je uvijek dosad bio zastrt. Međutim, u kutu kraj vrata bila je obješena svjetiljka.

Muddy je i dalje pio. Naposljetku je zateturao, pa se svalio na drveni pod. Na prsima je stiskao bocu, privivši je k sebi kao da je malo dijete. Debeli bandit počeo je užasno hrkati, ali ubrzo je prestao i sada je ležao na podu kao mrtav.

Kad se McKenzie dočepao noža, nije mu bilo teško osloboditi se užadi kojom je bio vezan. Zatim ponovo sve stavi na svoje mjesto, tako da je izgledalo kao da je i dalje svezan.

Napolju se čulo nekoliko konja kako tapkaju na mjestu. Kroz pukotinu McKenzie usta-

novi da se počelo smrkavati. Iz pokrajnje prostorije odjednom začuje Kingov glas:

— Sutra ujutro dolazi nam posjet.

Zatim je netko izišao i bilo je opet sve mirno i tiho.

O Muddyju McKenzie nije trebao brinuti. Bandit je popio toliko indijanskog napitka da bi se baraka mogla srušiti a da on to uopće ne opazi.

Što se vani zbivalo, to McKenzie nije znao. Negdje snažno zalupe vrata. U pokrajnjoj prostoriji netko je teškim korakom šetao amo-tamo. Minute su nezaustavljivo prolazile. Zatim je čuo razgovor i prepoznao gorostasov glas. U početku nije mogao čuti što govori, a zatim snažno odjekne njegov bas:

— Ne želim da me itko smeta dok on ne dođe! Napolje!

Gazda je ponovo bio sam. Johnny McKenzie je napeto osluškivao. Povremeno se čula škripa, kao da se netko valja po željeznom krevetu. Div je zacijelo pošao spavati.

Sada!

Oprezno ustane i krene prema zastrtom prozoru, pa malo podigne vreću koja je služila kao zastor. Prozor je bio zakovan prečkom od tvrdog drveta. McKenzie je oklijevao da je strgne, jer nije bio siguran da je div u susjednoj prostoriji već zaspao, pa oprezno pođe prema vratima. Kroz pukotinu s desne strane dolazilo je malo svjetlosti, pa McKenzie prisloni lice uz pukotinu. Mogao je vidjeti diva. Gazda je ležao na krevetu bez stranica, s rukama ispod glave. Nije spavao. Pušio je, a na ma-

lom stolicu kraj njega stajala je boca.

Tko bi mogao biti čovjek kojeg bandit očekuje? – pitao se McKenzie.

Tada bandit ugasi cigaretu i okrene se prema zidu. McKenzie je vidio široka leđa i mišićavu šiju. Odluči još malo pričekati. Uspije li svladati diva u tišini, tako da ne stigne dozvati svoje ljude, tada će to za početak biti dobro.

Johnny McKenzie se prišulja usnulom Muddyju. Uzme mu kolt iz korica i pažljivo ga pregleda. Bio je napunjen.

Tiho krene prema vratima. Upravo ih je namjeravao otvoriti kad se začuje topot konjskih kopita koji se približavao baraci. Bio je to samo jedan jahač. Zar je to posjetitelj kojega div očekuje?

Došljak je skočio s konja i malo zatim se začulo snažno lupanje po vanjskim vratima.

– Hej, King, otvori! Ja sam, Colorado – snažan glas naruši noćnu tišinu.

Johnny McKenzie čvršće stisne kolt. Ako je taj čovjek došao zbog njega, onda je prekasno. Ili da ipak pokuša namjeravani očajnički napad?

Johnnyjevi izgledi nisu bili veći nego što bi bili izgledi vuka opkoljenog s pedeset lovaca.

XVI

U pokrajnjoj prostorijski bandit se naglo trgne iz prvog sna.

– Colorado? Zar već? – mrmljao je dok je prilazio vratima da bi ih otvorio. Usput pojača svjetlost svjetiljke. Sada je prostorija bila dobro osvijetljena.

Stranac je bio mršav ali mišićav. Pokreti su mu podsjećali na pokrete pume. Kad se približio stolcu, McKenzie ga je ugledao kroz pukotinu. Lice mu je bilo bledunjavo, lične kosti oštre, kosa vrana. Tamne prodorne oči pristajale su uz njegov grleni glas. Čovjek je zacijelo bio mlađi no što je odavala čitava njegova pojava. Djelovao je zagrižljivo i hladno, ali su mu oči sjale nemilosrdnim sjajem.

Na stolu se odmah pojavi boca i dvije čaše. Div u obje natoči viski. Sjednu. Preko ramena diva McKenzie je dobro mogao vidjeti blijedo, upalo lice noćnog posjetitelja.

– Napokon je tako kao što smo željeli – reče Colorado. – Onaj glupi veliki rančer će popustiti i mi ćemo vrlo jeftino kupiti čitavo područje, i to od države. Harry O'Brien nema nasljednika.

– Naposljetku je shvatio da bi ga otpor uništio? – upita King.

Blijedo Coloradovo lice podrugljivo bljesne.

– Bit će drugačije. Neće više biti Harryja O'Briena, ni njegova nećaka Jacka Morlanda. Organizirao sam svoje ljude – Colorado se promuklo nasmije – i mi ćemo kupiti izgorjelu zemlju.

Tog trenutka Johnny McKenzie osjeti kako mu je čitavim tijelom prošla jeza. Izgorjelu zemlju! Ljudi i stoka izginut će u vatri! Isto onako kao nekoć njegovi roditelji, sestra i ostali ljudi na imanju. Isti đavolski plan. Ovaj blijedoliki čovjek srednje visine sličan je onom đavolu Tedu Violetu.

Johnny McKenzie osjeti kako su mu zadrhtale ruke, a zatim mu se čitavo tijelo streslo kao u groznici.

Colorado je ponovo nešto govorio, jedva mičući usnicama.

— Pola sata nakon što zapale vatru na dvadeset i više mjesta te budale koje će za mene obaviti taj prijavu posao utrčat će u zamku. Tako će i oni biti otpisani. To će biti prvi požar kojeg ću ja podmetnuti.

— Zar da u to povjerujem? — upita ga div sa smiješkom.

— Što drugi vjeruju, to me ne zanima — promuklo odgovori Colorado.

Tog trenutka Muddy je opet počeo hrkati.

Prvi požar, rekao je Colorado. Ako je uistinu tako, onda to ne može biti Ted Violet. Ako je to istina... I drugi bandit u to sumnja, pomisli McKenzie.

— Hej, King, nismo sami. Iz susjedne prostorije čujem hrkanje — najednom će Colorado.

Div odmahne glavom.

— Tamo je zarobljenik kojeg ću ovih dana objesiti. Ali prije želim od njega doznati neke stvari. Kojot je još previše slab, malo smo ga izgađali kame-njem.

— Tko je taj momak? — upita Colorado. — Da li ga poznajem?

— Možda — odgovori King.

— Johnny McKenzie, Munja Arizone. Čuo si za njega?

Colorado nije odmah odgovorio. Na njegovu se licu nije mogla opaziti nikakva promjena kad je polagano ponovio ime:

— Johnny McKenzie? Ne, ne poznajem ga.

Zašto je tako razvlačio riječi dok je ponavljao moje ime, razmišljao je McKenzie s druge strane zida. Tog trenutka osjeti da bledunjavi, mršavi čovjek tamo preko ne može biti nitko drugi nego dugo traženi Ted Violet.

Jedva se svladavao da glasno ne poviče... jer tog se trenutka Colorado, kao igrajući, mašio ovratnika košulje i prstima zavrtio mali zlatni privjesak na lančiću, a zatim ga ponovo gurnuo natrag.

Johnny McKenzie dobro je poznavao taj privjesak. Njegova ga je sestra uvijek nosila. Kad bi se poklopčić otvorio, vidjela bi se slika njihove majke.

Tri godine, tri užasne godine koje je McKenzie proživio tražeći tog davla Teda Violeta pro-hujale su mu pred očima a sada ga je vidio pred sobom, nepuna tri metra daleko s druge strane zida!

Najednom Colorado s dosadom u glasu progovori:

— Ipak, sjećam se... Johnny McKenzie... mogu li ga vidjeti? Nisam znao da je on Munja Arizone.

— Zašto da ti ne pružim to zadovoljstvo — odgovori div.

Johnny McKenzie nije više osjećao nikakve bolove u glavi, više ga nisu pekle brazgotine na licu. Najednom osjeti da su mu zglobovi tako snažni da bi mogao savijati željezo. U njemu je naglo nabujala bikovska snaga. Zacijelo su to buknu li tri godine pritajivani bijes i očaj.

Dva razbojnika s druge strane zida a stanu. Johnny se došulja još bliže vratima. Sada će ih napasti.

Gorostasni bandit uđe prvi. Poput teškog čekića udari ga usred lica držak kolta kojeg je McKenzie držao u ruci. Golijat se struši kao pokošen.

Međutim, Colorado je u hipu odskočio. Njega udarac nije dohvatio. Johnny se odmah pribrao i bacio prema naprijed. Kolt je jednostavno spustio i obim je rukama zgrabio protivnika za noge.

Colorado snažno lupi glavom o pod, ali se još u padu stigao okrenuti.

Vrlo brzim pokretom u stranu McKenzie izbjegne nož koji je bio njemu namijenjen, pa zgrabi Colorada za ruku i okrene mu zglavak. Razbojnik je stenjao. Njegovo dosad blijedo lice bilo je crveno poput raka. Nož uz zveket padne na pod.

Momak se okrene poput jegulje, kao da mu je čitavo tijelo bilo skup tetiva i mišića. Oslobođi se McKenzieja i otkotrlja se u stranu. Zamalo je dohvatio McKenziejev kolt, ali ipak nije bio dovoljno brz. McKenzie se svom snagom baci na protivnika. Šakama je počeo udarati po ruci koja je htjela dohvatiti oružje, a zatim kao u transu sve snažnije po mršavom licu protivnika, sve dok Colorado nije ležao kao mrtav na zemlji.

Tog trenutka začuje McKenzie iza sebe stenjanje i munjevitost se okrene. To se div počeo dizati. Krvava lica, podbočio se na lijevi lakat, ali nije još bio sasvim pri svijesti. Pogled mu je bio poput telećeg. McKenzie ga udari po sljepoočici i div se ponovo skljoka onesviješten.

Dakle, sada u baraci spavaju trojica: King, Colorado i debeli

Muddy, koji od svega što se zbivalo nije ništa čuo.

Gazda bandita King i čovjek koji se nazivao Colorado ponovo su se probudili u ne baš ružičastu stvarnost. Bili su svezani, i to tako dobro da se vlastitim snagama ne bi nikako mogli osloboditi, i s maramom u ustima da ne bi mogli vikati.

McKenzie klekne na pod kraj Colorada. Nije se uopće ponašao kao zarobljenik opkoljen sa stotinu ili više neprijatelja. Sada je predosjećao da će uspjeti pobjeći, iako još nije točno znao kako. Sudbina je htjela, i to ne uzalud, da se upravo te noći u gnijezdu bandita pojavi đavo Ted Violet.

Još je bila noć i tama je obavijala brda Arizone, a Johnny je to namjeravao iskoristiti.

Napolju je čuo odmjerene korake čuvara, koji bi se načas udaljavali pa opet približavali.

Coloradove su tamne oči ljutito promatrale protivnika. Što se tog trenutka događalo u njegovoj nutrini? Možda i ništa.

Johnny mu odjednom jednostavno reče u lice:

– Ted Violet!

Zatim mu polagano odmakne košulju i strgne nježni zlatni lančić s privjeskom. Otvori poklopčić i zagleda se u majčino lice, ali ga brzo ponovo zatvori i za trenutak zatvori oči. Na licu mu se vidjela neizreciva bol. Stavi u džep tu veliku dragocjenost koja mu je jedina ostala. Zatim se pribere. Ustane i odšulja se u pokrajnju prostoriju. Svezani banditi jedva su čuli da je McKenzie otvorio vrata, samo su osjetili strujanje zraka.

Vratio se već za dvije minute.

Za sobom je dovukao onesviještenog čuvara. Svezao je i njega i zapužio mu usta, ali ga je ostavio u prvoj prostoriji.

Johnny McKenzie uzme njegov opasač s koltom, stavi na glavu njegov šešir široka oboda i navuče ga duboko na čelo. Prije no što je izišao iz barake zatvori vrata između dvije prostorije.

Ovog se puta vratio tek za dvadesetak minuta. Vani je bilo dovoljno vidno da vidi ne samo konje koji su spavali na pašnjacima doline. Onesposobio je još jednog bandita, koji je stražario na stijeni.

Ponovo otvori vrata među prostorijama. Ništa se nije promijenilo. Debeli Muddy je spavao, div i Ted Violet su i dalje ležali u istom položaju u kojem ih je ostavio.

Violet je kolutao očima poput bijesnog kojota. McKenzie ga odvuče u prednju prostoriju, pa zaključa vrata za njima, a ključ stavi u džep. Zatim izvuče zarobljenika napolje, pa zaključa i vrata barake.

U kolibama koje su se nalazile naokolo svi su još spavali. Sve do prolaza, gdje je bilo nekoliko čuvara, sve je bilo mirno.

Prozori Kingove barake bili su iznutra zatvoreni. Na nebu su sjale zvijezde. Johnny McKenzie natovari Teda Violeta na leđa. Prošao je dio puta ispod drveća, zatim kraj prve barake skrenuo i počeo se uspinjati usječenim stubama. Tada je stigao do široke galerije i prošao kraj onesviještenog čuvara.

Vukao je svoj teret dalje i opet se uspinjao sve dok nije

stigao na vrh, do mjesta odakle je imao pregled nad čitavim skrovištem bandita. Od obližnje šumice dijelio ga je guštik. Dok se probijao kroz guštik, Ted Violet se pokušao nogama oduprijeti o grane i srušiti McKenzieja. Zacijelo se bandit namjeravao otkotrljati niz stijenu, koja nije bila suviše strma, ali McKenzie ga je spriječio u toj namjeri.

Malo zatim spustio je bandita ispod jednog drveta. Ted Violet se propinjao i bacakao od bijesa, ali McKenzie se nije na to obazirao.

Kad se McKenzie vratio, da bi donio i drugoga svezanog bandita, sjeti se Conollyjeve kćeri i njenog zaručnika, kapetana Texa Harpera. Do sada je sve išlo kao po mazano. On se oslobodio i sada se nalazio prilično daleko od razbojničke tvrđave. Ali kako će dalje? Banditi na galeriji počet će tražiti najkasnije ujutro. Ne može na jednoj kobili vući dva svezana bandita, ali iog đavla Teda Violeta htio je svakako povesti, da bi dobio zasluženu kaznu. Međutim, dio čistine zapadno od gnijezda bandita povelik je dio za prevaliti.

Bio bi to i suviše lijepi san da se ovog časa pojavi kapetan Tex Harper sa svojim konjanicima, pa da opkoli Kingovu tvrđavu. A Johnny McKenzie nije vjerovao u snove.

Vrati se do obronka stijene. U obližnjim je kolibama bilo sve tiho, ali negdje u blizini netko je kleo. Bio je to čovjek po kojega je McKenzie krenuo. Nekako mu je uspjelo izvaditi iz usta maramu i sada je počeo urlati:

– Barry, Cole! Joe, Pat! Probudite se! Hej, Munja Arizone je pobjegao! Ustajte!

Odmah zatim odjeknu kletve i povici. U kolibama se sve uskomešalo. Čizme su tapkale, na pašnjacima su njištali konji. Negdje na zapadu čuo se pucaj. U hipu je čitav banditski logor bio na nogama.

Velikim koracima McKenzie se vrati do Teda Violeta. Dva puta ga šakom udari po zubima. Svezani bandit nije niti pi-snuo.

Onda McKenzie požuri da prođe posljednji komad obronka i što prije dođe na visinu. Još se nitko nije približavao. I dalje je bio pod okriljem tamne noći. Dokle?

Dolje je nastala sveopća zbrka. Naokolo po galerijama sve je vrvjelo momcima koji su jedan drugog ispitivali što se zbilo. McKenzie je čuo jedan neobično jaki glas:

– Do đavola, što je s Munjom Arizone? Tko je napravio uzbu-nu?

Zatim su se čuli razni šumovi, ali više se nije mogla razabrati ni jedna jedina riječ.

Dašćući, McKenzie stigne na vrh stijene. Tu malo zastane iza jednog kamena, da dođe do daha i da otkrije što se dolje događa. Bile su zapaljene baklje. Ispred barake pred kojom su se ljudi okupili, svjetlucalo je šest, sedam baklji.

Johnny McKenzie je dalje čekao kraj stijene. Do njega je doprlo lupanje ljudi koji su pokušavali otvoriti vrata barake. Vikali su:

– Hej, gazda! Nitko ne zna što se događa. Hej, gazda, da li

je Munja Arizone još unutra?

Znao je što će se sada dogoditi, pa brzo potrči do mjesta gdje je ostavio Teda Violeta. Već nakon prvih koraka začu tresak. Kako se njihov gazda nije odazivao, banditi su razvalili vrata. Znao je što će se sada dogoditi.

Sada brzo! Ubojicu Teda Violeta mora svezati za deblo, pa pobjeći.

Kad je stigao do drveta, zbunjeno se ogleda. Tu je to veliko drvo u podnožju kod kojega je ostavio Teda Violeta, ali razbojnika nije bilo. Do đavola, pa to je isto drvo. Nije se prevario. Mora da se razbojnik uspio osloboditi.

McKenzie je osluškivao. Ništa nije čuo. Iz podnožja, iz skrovišta bandita čuli su se ljutiti poklici i oštra zapovijed:

– Tražite toga prokletog pasjeg sina!

Bio je to glas diva kojega su zvali King of the Rocks.

Ovdje, otprilike dvije stotine metara dalje, sve je bilo mirno. Uto začuje kriještanje vrane, a odmah zatim neki hladan glas iza njega reče:

– Johnny McKenzie, umrijet ćeš zajedno sa mnom!

Dok je padao, McKenzie opazi nešto tamno. Činilo se kao neka ogromna ispružena ruka. Bila je to velika grana kojom je Ted Violet mahao.

Razbojnik se, dakle, uspio osloboditi. Obuzme ga bijes. Munjevito se otkotrlja u stranu, pokušavajući desnom rukom dohvatiti kolt. Nije stigao ni dohvatiti držak kad ga udari teška grana. McKenzie potisne bolni krik. Desna ruka mu je bila kao uzeta od udarca.

Ted Violet se podrugljivo i promuklo smijao:

— Rekao sam ti da ćeš umrijeti zajedno sa mnom, Johnny McKenzie. Pripazi, upravo sada!

XVII

Ridokosi dugonja Barry Gregg nije više vukao za sobom drugog konja. Prodao ga je na nekom malom ranču. Sada je jahao vranca Dennyja Scotta.

Gregg je bio neodlučan kojim smjerom da krene. Banditski život kojim je živio više od deset godina nije bilo lako odbaciti za nekoliko sati, kao promijeniti košulju. Nije znao što bi počeo. Novca je imao. Dennyju Scottu uzeo je tisuću dolara.

Tisuću dolara je mnogo za čovjeka koji zna cijeniti novac, koji ga je mukotrpno zaradio, ali malo za bandita kojem je u uhu neprekidno odzvanjao McKenziejev savjet: »Barry Gregg, imaš sada jedinstvenu priliku da započneš bolji život. Onakav kakav si dosad vodio, odvest će te iza rešetaka ili čak na vješala...«

Barry Gregg upoznao je strah od vlastitih drugova kad je vidio da je Carlton Bratt pred njegovim očima ubio Dennyja Scotta i tako uradio ono što mu je bio naredio King. Od tada ga strah više nije napuštao. Čak ga je i sada osjećao. Neprestano se okretao da se nekadašnji njegovi drugovi ne bi iznenada pojavili i osvetili mu se, iako ga je dijelilo mnogo milja od Wild Blue Rangesa.

Osjećao se mnogo bolje kad je stigao u neko mjesto u kojem je bio salun. Barry Gregg se po-

trudio da osjeti olakšanje. Novca je imao i nastojao je viskijem odagnati sumorne misli. Doduše, pojeo je i odrezak, ali obilato ga je zalio viskijem.

Pio je sve dotle dok nije osjetio da je prešao granicu. Sam je sebe upozoravao: jezik za zube, Barry! Jaši dalje prije no što se izbrbljaš pred stranim ljudima kad te počnu ispitivati!

Poslušao je svoju unutrašnju zapovijed, bacio novčanicu na stol i oteturao napolje. Nakon četvrtog pokušaja napokon je uspio sjesti u sedlo i odjahati. Međutim, prevario se u smjeru. Nije krenuo, kao što je namjeravao, prema jugu, nego se gotovo istim putem vratio natrag.

Zapravo, tome je bio kriv konj. On je mnogo puta nosio svog gazdu Dennyja Scotta kroz ovaj kraj i sada se životinja ponovo uputila natrag, do velikih pašnjaka između stijena na kojima su pasli njegovi prijatelji.

Konj se kasom zaputio u tom smjeru. U početku se činilo da će jahač pasti, no malo-pomalo noćni je povjetarac osvježavao bandita. Iz sata u sat veselio se da se razdaljina između njega i njegovih tobožnjih progonilaca sve više povećava. Do sada se još nisu pojavili.

Jahanje ga je izmorilo, jer viski se nije sasvim ispario iz njegove glave, pa je nakon tri sata zaspao u sedlu. Glava mu je bila nagnuta naprijed, sve do podbratka, a tijelo mu se klimalo kao da je lutka na koncu. Polusvjestan, uhvati se za jabučicu sedla, ali prekasno. Stropoštao se s konja. Na sreću, i životinji bijaše dosta jurnjave, pa je

stala. Dugonja se osovi na noge, zgrabi uzde i krene prema nekom pašnjaku. U blizini je bila i voda. Barry Gregg sveže konja na dugačko uže i životinja se uputi do obale. Uže je bilo dovoljno dugo da se mogla napiti.

Gregg se svom dužinom izvali u travu i ubrzo zatim ponovo je spavao.

Probudio se tek nakon nekoliko sati. Zemlja je odzvanjala od konjskih kopita. Barry Gregg ustane tako brzo kao da ga je ujela zmija.

Eto ih, dolaze! Grom i pakao, toliko jahača odjednom, pomisli. Međutim, to nisu samo njegovi drugovi. Do đavola, najmanje ih je sedamdeset. King je zacijelo poslao polovinu svojih momaka.

Barry Gregg tresao se čitavim tijelom. Pokušavao je pobjeći, ali bilo je prekasno. Upravo kad je krenuo prema svom konju opazi da jahači u prvim redovima imaju plavu odoru konjice.

Konjica iz tvrđave? Ne, to se njega nimalo ne tiče. Ipak se nije ugodno osjećao. Najednom se sjeti McKenziejeva upozorenja: »Na putu je već konjica, koja će opkoliti skrovište«.

Zar je to pojačanje, ili je konjica pukovnika Kaina već izvršila prepad pa sada traže neke bandite koji su prilikom napada pobjegli?

Ne, tako se brzo to ipak nije moglo dogoditi, razmišljao je Barry Gregg. Već je mogao raspoznati lica prvih jahača. Sprijeda je jahao neki oficir. Bio je mlad, ali je djelovao vrlo odlučno. Tada se prvi konjanici zaus-

tave iza kapetana Texa Harpera. Barry Gregg opazi da su se ostali jahači maknuli udesno. Uz njih je jahalo oko desetak kauboja.

Nekoliko njih prošlo je kraj mjesta gdje je stajao Gregg. On okrene glavu za njima i tada, užasnut, ustanovi da je u noći krenuo suprotnim putem. Brda, prokleta brda!

Tog trenutka začuje oficirov glas:

– Hej, čovječe, vi mi izgledate kao netko o kome sam čuo. Kako se zovete?

Barry Gregg načini neodređenu grimasu. Nekoliko se konjanika nasmije.

– Vi ste, zacijelo, Barry Gregg, ha? – navaljivao je kapetan.

Gregg je bio po drugi puta u tih pet minuta zbunjen. Najednom se nečem dosjeti:

– Kapetane, da li je s vama McKenzie, kojega zovu Munja Arizone?

– Na žalost, nije, ali od njega smo na ranču Conolly saznali priču o jednom dugonji. O, recimo, bivšem banditu...

Barry Gregg osjeti da mu je odlanulo.

– Ja sam taj bivši bandit, Barry Gregg – tiho izgovori dugonja.

– Tada ćete nam pokazati najkraći put do skrovišta bande u Wild Blue Rangesu. Hajde, osedlajte konja i nastojte da što brže krenemo! – zapovjedi mu kapetan Harper.

Barry Gregg odmah posluša, ali kad je zatim s lijeve strane kapetana ugledao brda, najednom ga obuzmu crne misli.

Jednom se oficir okrene prema njemu i reče:

– Glavu gore, Gregg! Znam da za vas ovo neće biti lako, ali upravo danas i ove noći možete dokazati da ste prekinuli s dosadašnjim načinom života!

Dugonja teškom mukom proguta slinu. Najednom osjeti nešto kao okus poštena života. Sada je trebalo pružiti i dokaz o tome da su mu namjere bile poštene, pa makar zbog toga moralo propasti stotinu njegovih dosadašnjih drugova. Moraju baš propasti... napokon, doći će pred sud.

Barry se zgrozio pri pomisli da bi zbog njega tamo gore mnogo ljudi moglo čak i izgubiti život. Ali što on tu može? Napokon, on je bio samo mali kotačić kojeg su prisilili da pokaže put do Wild Blue Rangesa. Ako se usprotivi, oni imaju sredstva da smekšaju čak i najokorjelijeg bandita.

Kapetan kao da je prozreo njegove misli:

– Samo da vam ne padne na um da nas povučete za nos kako bi vaši drugovi mogli pobjeći, ili da nas uvučete u neku zamku! Sedamdeset jahača konjice i četrdeset odlučnih kauboja ne padaju tako lako u zamku! Osim toga, ne zaboravite da imamo dalekometne puške Parker. Put do tri izvora i dalje do skrovišta već znamo, dakle krenimo!

Ridokosi Gregg se vine u sedlo i tako ispravi da je djelovao još više, pa se obrati Harperu:

– Gospodine, ja sam bio ono što obično ljudi nazivaju banditom. To sam već rekao McKenzieju. I još nešto, gospodine. Kad sve bude gotovo, smijem li

tada ponovo otići kuda želim, kao slobodan čovjek?

– Vi ste već i sada slobodan čovjek, jer nadam se da ste sami odlučili da učinite ono što bi vaši drugovi tamo gore nazvali izdajom. Barry Gregg, ova izdaja je časna, jer ćete tako možda mnogim ljudima spasiti život i imovinu. Koliko je bandita King sakupio oko sebe?

– Gotovo stotinu, gospodine. Točno to nitko ne zna. Obično nekoliko hordi jaše okolo...

– Da pljačka i krađe konje i dolare, zar ne? – najednom oštro upita Harper.

– Da, gospodine – odgovori Gregg prilično nečujno.

– Pri tom bude uvijek ubijeno po nekoliko ljudi. Ne, na to mi ne trebate odgovoriti. Ja to znam, a i šerif to zna. Čovječe, zar ne shvaćate zašto sam vam rekao da je ova izdaja časna? Sjetite se samo nedužnih ljudi koji bi stradali da ovoj bezdušnoj bandi napokon ne stane na kraj. Gregg, ako nas povedete pogrešnim putem ili ako date neki tajni znak svojim nekadašnjim drugovima, snosit ćete odgovornost.

Barrx Gregg je šutio, ali najednom osjeti da mu je lakše.

Mladi oficir ima pravo.

– Moramo skrenuti više ulijevo, gospodine. Tada ćemo stići u kanjon Water. Otuda je najkraći put do tri izvora – reče Gregg i pokaže na jezičak šume iza koje se nalazio kanjon.

– Dobro – odgovori kapetan Harper.

Kod tri izvora su se malo duže odmarali. Gregg je morao kapetanu još jednom opisati put i opisao ga je točno.

– Mogu li sa svojim ljudima

stići na cilj prije no što padne noć? — raspitivao se Harper.

Barry Gregg kimne. Harper je tražio da mu opiše točan položaj banditskog skrovišta. Dugonja je imao muke da ne zaboravi ništa što bi za kapetana možda bilo važno.

Kapetan Harper ga potapše po ramenima.

— Hvala, Gregg! Time što ste nam sve tako potanko objasnili možda ste mnogim svojim nekadašnjim drugovima spasili život. Meni, naime, nije stalo da dođe do divlje pucnjave. Namjeravam čitavo to razbojničko gnijezdo opkoliti i momke pozvati da se predaju.

— Hm, ja spasilac — promrmlja gorko sebi u bradu Gregg.

— Ovako ili onako to je dobro za obje strane — reče kapetan Harper. — Nije valjda baš svaki od tih momaka ubojica?

— Ne, sigurno nije, gospodine. Mnogi od njih bili su samo sitne ribe: uhode, lopovi, čuvari i tako... — odgovori Gregg.

— No, vidite.

Kad su ponovo krenuli, četiri uhode krenu naprijed. U sutonu četa se približavala stijenama kraj kanjona gdje je McKenzie pao u ruke razbojnicima.

Dvije milje prije tog mjesta Gregg upozori kapetana:

— Gospodine, bilo bi dobro da ovdje ostavite konje i da produžite pješice. Kod ulaza u kanjon kojeg sam vam opisao uvijek stoji barem po jedan čuvar.

— Vidim da se mogu u vas pouzdati, Gregg — pohvali ga kapetan Harper.

Sat poslije stigli su do kanjona, ali tu nije bio samo jedan čuvar, nego njih šestorica. Me-

đutim, to nisu bili banditi nego konjanici iz Fort Granta koji su skinuli kape i sakrili zlatne oznake. Jedan od njih imao je čak na glavi stari stetson, koji je neki bandit zacijelo ovdje izgubio.

Malo zatim četrdesetak kaboja i pedeset i pet vojnika u dugim je redovima okružilo, dijelom s juga, dijelom sa sjevera, stijene koje su sa svih strana štatile gnijezdo bandita.

Svi su ljudi točno znali što im je činiti, kapetan Harper dao je precizne zapovijedi. Svatko od njih točno je znao položaj »tvrđave« i svoju zadaću. Znalo se: gnijezdo će biti potpuno opkoljeno. Kad kapetan Harper ispali tri metka iz puške, tada oni moraju iz gotovo stotinu pušaka sasuti paljbu.

Sve ostalo ovisilo je o zapovijedi kapetana i ponašanju bandita.

Oko koliba na uzvisini i pašnjacima sve je bilo naoko mirno, ali kroz tišinu su se čuli povici bandita: — Probudite se! Hej, Munja Arizone je pobjegao! Ustajte!

Kletve sa galerija i koliba čule su se malo prerano za kapetana Harpera. Izvučeni iz sna, banditi su teturali na sve strane prema dolini i tiskali se prema Kingovoj baraci na sjevernoj strani ogromnog gnijezda. Lupala su vrata, palile se baklje, a gorostasni je bandit izvikivao snažnim glasom zapovijedi kroz noć:

— Tražite pasjeg sina!

Za kapetana Harpera i njegove ljude bila je to dvostruka uzbuna. Oni koji su bili bliže sada su znali da im je McKenzie do-

paš šaka, ali i to da im je i po-
bježno.

Kapetan Harper je oklijevao:
Možda je McKenzie još u blizi-
ni? Da li zna da je tvrđava op-
koljena?

Ako zna, tada će dati neki
znak ili izvesti neku zapovijed.
Kapetan je čekao, nemiran, a
onda odjednom polagano je podi-
gao ruku i ispalio tri metka.

XVIII

Johnny McKenzie je osjećao
da mu je desna ruka obamrla.
Nije ga slušala. Iako je uspio iz-
maknuti smrtonosnom udarcu
grane, razbojnik bijase tako
snažno zamahnuo da ga je ipak
bio dohvatio.

Grana ga ponovo udari, sada
po lijevom ramenu. Za djelić se-
kunde McKenzie se nije mogao
pomaknuti. Zar ga ovaj vrag u
ljudskoj spodobi zeli malo-
pomalo osakati prije no što ga
savim zatuce?

McKenzie se brzo baci na le-
đa i kod ponovnog napada uda-
ri Violeta nogama u trbuh.

Mrsavi ubojica začuše. Je
imao mače kosi. Kada se Joh-
nny McKenzie odbacio i pono-
vo ustao, Ted Violet je već bio
na nogama. Sada je počeo uda-
rati šakama. Udarac u čelo, pa
ofug u bradu. McKenzie je te-
lućao natrag, sve više i sve više.
Hyatlas je znak.

Bio je još slab od onog kame-
novanja prije nekoliko dana.
Osim toga, osjećao je da mu je
desna ruka gotovo mrtva, a hol
u mislima i živama u lijevom
ramenu postajao je neizdrživ.

Johnny McKenzie je znao da
je ova najopasnija borba njeg-
ova života.

Ted Violet ponovo zamahne
teskom granom. Dantao je.

= Krepaj, posljednji McKen-
zie! Muma, Arizona neće više
svijetiti. Erkan! ees pod batina-
ma! Bazi!

Ličvom rukom Johnny
McKenzie posegne za revolver-
om, koji mu je gotovo oklizao
do lijevog pufreša, i istovremeno
na osakati udesno. U pravi čas!

Udarac tuda Violeta ovog pu-
ta promasi. Sada je McKenzie
imao vremena uperiti revolver
u ubojicu svojih protivnika i svoje
drage sestre. Ipak se kolebao.
Nije zelio pucati u nenamjeru-
nog protivnika.

= Ted Violet! Bazi! Ostani na
mjestu ili ću pucati! = hladno
mu zapovjedi McKenzie.

Ali Violet mu se smijao u lice.
Nije vjerovao da McKenzie ima
revolver. Zar nije vidio bijeska-
nje?

Ne, nije ga vidio. Tek se sada
McKenzie sjetio da je prilikom
skoka paš na gusak i tako ga
je lišće napola skrivalo. Bio je
prekasno da se iz njega pokuša
izvući. Ovog puta Violet je ar-
žao, pred sobom granu kao
mač. McKenzie ga je vidio kako
dolazi. Eto, sada! Nitko se sagne.
Grana udara samo ova prsta iz-
nad njegove glave po lišću gu-
sika. McKenzie stane udarati
lijevom šakom. S olaksanjem
osjeti da mu se snaga vratila.

Udarac odbaci Violeta, ali
McKenzie nije prestao. Sljede-
ćim udarcem pogodi protivnika
u sred lice.

Ted Violet izmakne udesno i
prema natrag. Sada.

Ne, još se nije spasio. Odjuri
u sljedeći grm, a McKenzie za
njim. Bio je brzi, pa gotovo pad-
ne na protivnika.

Violet je bio zlatviji od svih s
kojima se ikad borio. Čak i sa-
da, napola pretheca. Osim je

rukama zgrabio McKenzieja i počeo ga vući uz rub obronka.

Johnny brzo stavi nogu između Violetovih i istovremeno ga udari u čelo.

Obojica su se kotrljala do ruba stijene koja je upravo ovdje bila vrlo strma. Još su bili pedelj udaljeni od ponora.

McKenzie se već mogao služiti obim rukama. Violet je to osjetio, pa je pustio Johnnija za kojeg se bio uhvatio kao čimpanza.

Shvativši što Violet smjera, McKenzie se izmakne. Ted Violet se želio dočepati kolta. Do đavola, nije zgrabio samo kolt, nego čitav opasač. Jedini izlaz bio je da se baci prema naprijed. McKenzie je sada čitavom svojom težinom ležao na protivniku, točno na desnoj ruci, ali je osjetio da unatoč tome ta ruka ne miruje. Onda se umirila i McKenzie je osjetio kako mu cijev kolta dodiruje kuk. Uzalud se trudio da zdravom ljevicom udari Violeta u bradu.

Osjetio je topao protivnikov dah i začuo promuklo siktanje:

– Rekao sam ti već da si...

Izgubljen, htio je reći razbojnik, ali uto se McKenzie otkotrlja ulijevo, preko njegove ruke u kojoj je držao kolt.

Violet doduše opali, ali metak prošiša pokraj McKenzieja. McKenzie se htio baciti, kako bi Violetu izbio oružje iz ruke, ali dokotrljao se do nizbrdice i počeo kliziti naniže, prema ponoru.

Nije više osjećao tlo pod nogama. Obim se rukama pokušava nešto prihvatiti. Još se služio samo lijevom rukom, ali ipak je uspio dohvatiti neki jadan korijen koji je gotovo lebdio u zraku. Nekoliko je sekundi visio

napola u zraku, držeći se jednom rukom za korijen. Ispod njega palilo se sve više baklji i sve je vrvjelo od bandita.

Kad su mu noge napokon našle oslonac, Violet je stajao na dva koraka iznad njega s koltom u ruci, nagnut malo prema naprijed.

Najednom se Violet zadere, a to je zvučalo gotovo kao ratnički povik Indijanaca:

– Hej, prijatelji, to sam ja, Colorado! Da li dolje kraj vas leži Munja Arizone ili momak još leti zrakom? Poslat ću ga u ponor.

To nije bio ljudski smijeh, bilo je to cerenje vruga u ljudskom liku. U tom trenutku pobjedonosnog likovanja suviše se nagnuo i najednom, uz strašan urlik, stropoštao u ponor. McKenzie je ostao napola visjeti u zraku, pridržavajući se za slabi korijen.

Na nekoj galeriji na pola puta od ponora ležalo je beživotno tijelo Teda Violeta, polomljenih udova.

Johnny McKenzie osjeti da mu se desna ruka malo oporavila. Polako počne puzati prema gore, pomažući se rukama i nogama. Onda osjeti tlo pod nogama. Bio je spašen!

U trenutku kada je ponovo stao na noge, začu tri pucnja ispaljena jedan za drugim. Nekoliko sekundi zatim tišinu naruši stravična pucnjava! Onda odjekne snažan glas:

– Banditi, predajte se! Opkoljeni ste sa svih strana. Govorim vam kapetan Harper iz Fort Granta. Čuli ste da nisam sam!

Daljnje su riječi kapetana Harpera bile zaglušene prostaćkim kletvama i prijetnjama.

Johnny McKenzie gotovo nije

povjerovao ušima. Sve se zbilo točno onako kako je priželjkivao u svojim snovima. Zaručnik lijepe Evelyn Conolly došao je u pravi trenutak! Djevojka ga je zacijelo poslala ovamo čim bijaše stigao na ranč i ispričala mu sve o čemu su se bili dogovorili.

Iz dubine čule su se prijetnje. Tu i tamo poneki bi bandit s galerije skočio do onih koji su stajali dolje sakupljeni.

McKenzie nije čuo šum koraka koji su mu se približavali, ali slučaj je htio da je progovorio sekundu prije no što mu je konjanik htio zapovjediti »Ruke uvis«!

McKenziejev glas zaori u dolinu:

— Ovdje McKenzie! Obećao sam bandi Dennyja Scotta da će ovamo stići dvije stotine konjanika iz Fort Granta. Vojnici, sada ste ovdje!

— I četrdeset hrabrih kaubojja! — odjekne odgovor s jednog obronka. — Zdravo, McKenzie! Tu smo i mi, s ranča Conolly!

McKenzie se zadovoljno nasmiješi. Bio je okružen prijateljima.

Odjekne nova kanonada bestidnih kletvi. U zbruci povika, dozivanja, njištanja konja najviše se čulo McKenziejevo ime. Da su mogli, banditi bi ga prostrijeli kao glinenog goluba.

Na sreću kapetan Harper nije rekao koliko je njegovih ljudi. Johnny McKenzie je spomenuo dvije stotine, a to se pretjerivanje pokazalo vrlo korisnim.

Gazda bandita ipak je odlučio poslati pregovarača koji će s kapetanom Harperom i McKenziejem dogovoriti o okončanju noćnog prepada. Pregovarač najprije ugleda samo Harpera i nekoliko njego-

vih konjanika. Međutim, kapetan je već davno poslao nekoliko svojih ljudi da dovedu McKenzieja.

Prije no što su se okrenuli prema pregovaraču oba muškarca snažno stisnuše jedan drugom ruku.

XIX

Iznad sjeverne stijene, na malo mjestu gdje se Kingov pregovarač dogovarao s Harperom i McKenziejem, stajao je neki čovjek.

Taj usamljenik bio je natprosječne visine a rida kosa nekrotivo mu je na sve strane izvirala ispod otrcanog šešira.

Barry Gregg je bezvoljno šetao. Bio je umoran, ali ipak nije lutao besciljno. Htio je poći tamo gdje su kapetan Harper i šerif ostavili straže kod konja. Namjeravao je zajahati konja i otići. Kuda, to nije znao. Znao je samo jedno: s banditskim je životom zauvijek gotovo. Bio je ljut na samog sebe što mu to već mnogo prije nije palo na um. Zapravo, već odavno bijaše sit takvog života, ali mu je oči otvorio tek Johnny McKenzie. Zatim se prisjeti riječi kapetana Harpera:

»Barry Gregg, ova izdaja je časna, jer ćete tako možda mnogim ljudima spasiti živote i imovinu.«

Pa ipak, unatoč svemu Barry Gregg bi se tog jutra najradije popljuvao. Bio je umoran i smožden.

Malo zatim spazi veliku kolumnu ljudi, osedlanih i neosedlanih konja što su ih vodili čuvari. Jedan od Harperovih konjanika poruči mu da je kapetan rekao kako smije otići kuda god želi.

Upravo u trenutku kada je

htio povući uzde svog konja,
neke mu dovikne:

= Hej, Haskosi dugonje, pri-
čekaj!

Bio je to Johnny McKenzie.

Posto je trogodišnji lov bio za-
vršen, na kraju neizdrživih na-
pora i beskonačnog traganja,
umjesto da bude ispunjen po-
bodom i likovanjem, Joh-
nny McKenzie bio je samo
umoran i bolistan.

Nekoliko konjanika mu je sa-
lutiralo dok je na svojoj kobili
Mary jahao pokraj njih.

Na kraju velike kolone bila
su četiri kauboja s raneu Conel-
ly. Bacali su sesire u zrak i ve-
selo klicali:

= Tri puta hura za Munju
Arizona!

Johnny im mahne, ali pomalo
odmahnu.

Za McKenzieja bio je završen
jedan odlomak života, i to onog
trenutka kad je Ted Violet pre-
ko njega dobio u ponor. Kad je
nekoliko minuta poslije toga
stajao kraj harvaca, nije osjetio
nikakvo zadovoljstvo.

Zadovolje bio je sam sebi za-
dao prije tri godine bila je zavr-
šena. Dugo u ljudekom liku se-
lova je presudio sam sebi.

Kad je sada njemu jahao kraj
harvaca, Barryja, koji je
nom mu bio zaštitnik, razvreo
je kada je ugledao sve Hasko-
si Haskosi. To je u Hasko-
si okrene prema njemu a Gregg
mu reče:

= Da li vam je kabanat Har-
per rekao što je njega i njegove
ljude doveli ovamo gdje?

Johnny McKenzie samo klim-
ne i reče:

= Kad sam harčio po
banditskoj zemlji, Harper se

upravo sa svojim ljudima pe-
nirao prema galerijama. Izbrulio
sam gotovo stotinu bandita koji
su podigli ruke u zrak.

= A što će biti sada? = upita
Barry Gregg.

= Sudeći, zatim presude =
odgovori McKenzie, a onda od-
lučno nastavi: = To nije više
nasa stvar. Pokusa sve to zabo-
raviti, prijatelju! Nema nika-
kvo smisla dalje o tome razmi-
šljati. Ti si se opredijelio za bo-
lju stranu života i neka se sada
pravda pobrine za sve ostalo.

Greggovo lice bilo je i dalje
napieto. Imalo je sudan izraz,
kakav McKenzie još nikada u
njega nije vidio.

= Nazvati ste me prijateljem
= jedva izgovori Gregg.

= Da, zašto ne bih, Barry
Gregg? Dovoljno si dugo sjedio
u posrednom sedlu i sada si ga
odbacio. Hej, na rijeci Santa
Cruz postoje veliki pašnjaci. Iz-
gleda su prije tri godine... ne-
mao me danas pitati o pojedin-
cima, previse sam umoran. Ta-
mo jedan stari, sjedi kauboj se-
ka kad on se vrati. Nadam se
da je u tri godine na pašnjaci-
ma izrasla mlada trava i da će
biti dovoljno hrane za dobra
goveda. Daj, Barry, rekoh da
je ovaj kauboj na rijeci Santa
Cruz vrlo star za poslati po-
treban mi je jedan mladi covjek.
Treba li mi još koje vjetrove i
Haskos. Kako bi bilo da poš-
de sa mnom Barry?

Barryjevo se lice trgalo kao da
ga je netko puznuo. Johnny je
vidio da je jedva potiskivao su-
ze kad ga je ubilao.

= Zar vi to ozbiljno mislite,
McKenzie?

= Naravno, do dovoljno. Zar bi
ikada bio da govorim laži?

Na to se Barry Gregg dječčki i sretno nasmije i poviče:

— Hej, gazda!

— No, vidiš da je sada sve O. K. — završi McKenzie.

Jahali su preko velike čistine i upravo su izjahali iz šume na podnožju brda kad se iza njih začuju konjska kopita koja su se brzo približavala.

McKenzie i Gregg zastanu. Barry reče:

— To je zacijelo prethodnica, a možda je među njima i kapetan Harper.

Međutim, kad su se jahači približili, Barry se trgne od užasa. Jedan je jahač bio div King of the Rocks, a drugi opasni bandit Carlton Bratt.

— Do đavola, baš su oni morali pobjeći! I to na konjima iz Fort Granta! — uzbuđeno će Gregg.

Johnny McKenzie imao je u bisagama pušku. Ne bi znao reći odakle mu. Sam đavo zna tko mu ju je stavio u bisage, možda kauboji s ranča Conolly, a možda se za to pobrinuo rančer osobno.

Barry Gregg se smiri kad je vidio kojom je brzinom McKenzie izvadio pušku i uperio je na bandite.

King opali divlje se smijući. Metak prozuji tik uz McKenziejevu glavu.

Uto konj kojeg je King jahao poklekne. Možda mu je div bio pretežak, a možda se uplašio njegova strašnog smijeha. Životinja se propne i kopitima gotovo zahvati drugog konja po glavi. Sada je Carlton Bratt imao pune ruke posla da smiri svog konja.

U tom kovitlacu nemirnih i poplašanih konja Johnny McKenzie opazi brzu kretnju

Carltona Bratta, kojom je izvlačio kolt.

McKenzie bio je brži. Dvaput opali, no pogodio je već prvi metak. Carlton Bratt se sruši sa sedla, ali lijeva noga mu ostane u stremenu.

King zaurla od bola i bijesa, jer ga je McKenziejev metak pogodio u lijevu ruku. Ipak se vrlo brzo sabrao. Njegovo mesnato, izmučeno lice visjelo je duboko preko vrata vojničkog konja, koji se u međuvremenu primirio.

McKenzie odbaci pušku daleko od sebe, jer mu je sada samo smetala, i usmjeri konja prema sivcu na kojem je jahao div.

— Pazite! — poviče Barry Gregg, koji je jahao tik uz njega.

Obojica su željela opkoliti diva na konju, pa su se gotovo sudarili. Iznenada King opali, ali u zrak. Za trenutak preko glave konja ugledaju njegovu okrvavljenu ljevicu. Sada je sivac prolazio točno između Johnnyja i Gregga.

Uz divlji poklik King se baci ulijevo. Na suncu, koje je upravo izlazilo, zablista mačeta.

Još jedan krik. Iz usta Barryja Gregga. Još brže negoli njegov bivši gazda baci se u stranu, da prihvati udarac namijenjen McKenzieju. Pokuša dohvatiti mačetu, ali mu ne uspije i mačeta ga udari po lijevom ramenu.

Nije niti kriknuo niti zajaukao. Samo mu se na licu vidjelo da trpi strašne bolove. Barry Gregg se čak pokušao nasmiješiti.

Div okrvavljenom rukom zgrabi drugi revolver iz opasača, ali uto ga skine sa sedla snažan udarac McKenziejeve šake.

Div se skljoka svom težinom na zemlju, i to na vlastiti kolt. Metak opali, kao da je ispaljen iz velike daljine.

Bandit užasnuto krikne. Zatim se više nije mogao ni pomaknuti. Metak ga je, najvjerojatnije, pogodio u leđa. Johnny McKenzie i Barry Gregg odmah mu pridu. Banditove su oči bile širom otvorene. Hvatajući zrak, isprekidano prošapće:

— Gotovo je. Šerifi će se obradovati što su uhvatili Alla Mattis... — Pokušao je reći još nešto, ali šapat mu nije prešao preko usnica.

King je bio mrtav...

Al Mattis... čovjek koji je prije dvije i pol godine pobjegao iz Rincona, tri sata prije no što su ga trebali objesiti zbog višestrukoga grabežnog umorstva. Šerifi će se i te kako veseliti — tiho i zamišljeno reče Johnny McKenzie.

Ponovo se začu brzi topot konjskih kopita, ali četiri jahača koji su sada izjahali iz šume bili su konjanici kapetana Harpera. Zaustave konje, pogledaju u gorostasnog mrtvaca, pa se okrenu prema drugom banditu koji se u međuvremenu oslobodio stremena i sada nepomično ležao na zemlji.

— To su bili jedini koji su nam uspjeli umaći. Sve smo ostale uhvatili — reče jedan konjanik.

— Kažite kapetanu da se gazda sam ubio, ali slučajno — reče im McKenzie, pa doda: — Pozdravite kapetana Harpera i zahvalite mu u moje ime! Želim

mu svaku sreću s njegovom lijepom Evelynom Conolly! Poručite mu i to da je, kada dođe na ranč, tako brzo opet ne ostavi. Do viđenja, prijatelji! Krećemo, Barry!

Jahali su šutke prema jugu. Njih dvojica — čovjek koji je tri godine bio osamljeni borac, strah i trepet razbojnika u svom traganju za prokletnikom Tedom Violetom i bandit koji je prekjučer to prestao biti. Lica obih muškaraca bila su smirena.

Kingova je mačeta samo okrnula Greggovo rame. Bilo je bolje no što je u prvi čas izgledalo.

Na mjestu gdje je neki strmi uspon otežao jahanje, prije no što su stigli u otvorenu dolinu, nakratko su se zaustavili.

— Hej, Barry, ostao si mi dužan odgovor — odjednom će McKenzie. — Ako se jedan čovjek žrtvuje za drugoga, da li ga onda onaj drugi smije nazvati prijateljem? Da ili ne?

Barry Gregg zbunjeno kimne. McKenzie mu pruži ruku, a on je brzo prihvati i snažno stisne. Njegov pogled bio je sada otvoren pogled čovjeka koji zna što hoće i usuđuje se ljudima pogledati u oči.

McKenzieja preplavi zadovoljstvo. Bio je uvjeren kako je neusporedivo vrednije postići da bandit postane pošten čovjek nego uloviti tisuću ubojica.

KRAJ

Mary Sandoz:

GOSPOĐICA MORISSA

Kotači poštanske kočije podigli su prašinu koja se izvijala prema istoku kao širok stup prerijskog dima. Svi putnici osim jednoga skrili su se iza teških zavjesa u kočiji, čak i suncem opaljen rančer i golobrađi mladić sa sitnim tamnim pjegama na licu. No djevojka iz grada povukla je čvrstu ceradu i ispružila glavu van. Učinila je to usprkos pernatom šeširiću spuštenom gotovo do nosa. Promijenila je sjedalo s jednim od putnika da bi mogla gledati na vjetrovitu stranu, kako je ne bi zasipala prašina. Ali vjetar je bio snažan i perje na njezinu šeširu treperilo je poput krila uzbuđenih žutih ptica. Njezina elegantna haljina, koja se činila tamna u sjeni, bila je prošarana bakrenim prugama na mjestima gdje ju je obasjavalo sunce.

Izlažući svoju bijelu kožu suncu, iako je nije zaštitila ni puderom ni velom, Morissa Kirk se jako nagne kroz prozor da pogleda pratioca s vinčesterkom preko koljena i da promatra vozača kako upravlja brzim šestoropregom mimo sporijih putnika. Prolazili su kraj kopača zlata, teretnih kola koja su vukle mazge i dugih karavana čija su ceradom pokrivena kola vukli volovi, a vozači su mahali bičevima, no vjetar je odnosio snažni, pucketavi zvuk njihovih udaraca.

Kočija se tresla i poskakivala na neravnu putu, a na krovu, zajedno s ostalom prtljagom, poskakivao je i mali metalni kovčeg Morisse Kirk, koji je trebalo da ponese na svoje svadbeno putovanje u Škotsku, ali na njezinoj ruci nije bilo prstena. Do malog kovčega bila je crna liječnička torba i komplet kirurških instrumenata.

Kočija skrene prema isprekida-

nom nizu brežuljaka. Put je zavijao na sjeveroistok, u široku dolinu Nebraska, čije je dno bilo tako golemo da se činilo da su stada zalijepljena za daleke plave obronke. Morissa nije mogla vidjeti rijeku, već samo liniju prašine iznad stjenovitih vrhunaca. Ondje gdje je vjerojatno bila rijeka opazi neku široku tamnu mrlju poput velikog stada bizona, koje se, znala je ondje ne odmaraju već deset godina.

No kad je brza kočija prišla rijeci, Morissa ugleda ono što je i očekivala: barem trideset velikih krugova načinjenih od prekrivenih teretnih kola i mnogo drugih vozila. Šatori i kolibe bili su razbacani između njih, a skupine ljudi su se približavale novom mostu. Ljudi je bilo mnogo, osobito na dijelu puta koji je bio nalik na ulicu, obrubljenom s obje strane šatorima i niskim nastambama od drva i blata, ne mnogo višim od bradatih, suncem opaljenih ljudi.

Gomile ljudi bile su nestrpljive poput dugorogih goveda zatvorenih u korale, koja su također čekala da preko novog mosta prijeđu nemirnu, nabujalu rijeku, kako bi oslobođena mogla pojuriti prema Crnim planinama, gdje su debele naslage zlata ležale ispod korijenja trave. Vidjeli su pravi, blještavi dokaz o postojanju tog zlata, zatvoren u zelene bočice postavljene u prozore svih poštanskih stanica u zemlji, kako bi hvatao sunčane zrake i privlačio poglede onih koji žude za zlatom i svih ostalih koji žele živjeti od takvih, iskoristiti ih do srži.

Upravo je ta jurnjava prema novom Eldoradu Deadwood Gulcha privukla golema kola koja su prevozila rudarsko oruđe i opremu, to-vare viskija, barove od mahagonija

i stolove za rulet, oružje i municiju, zrcala i ležaje za kuće razonode. Privukla je sve muškarce koji su čekali na riječnoj obali i nestrpljive žene kovrčave kose i crvenih obraza.

Iako je kočija još bila daleko od naselja, vozač počne glasno podvignivati.

— jip, jip, jip, ji, ji, ji!

Bio je to znak da se pripremi smjena odmorenih konja ili za put do Deadwooda ako se most toga dana otvori, ili za povratak u Sidney. Sve je, međutim, govorilo da će se još jednom vratiti, jer su približavajući se rijeci čuli mukle udarce sjekira i čekića i postalo im je jasno da nitko od onih koji su žudjeli da prijeđu neće prijeći toga dana, ako ne prepliva bujicu i živi pijesak ili ako se ne prepusti starom Joeu Lenwayu koji je svojom rukom napisao u svim trgovinama u Sidneyju: »Sigurno prevozim preko sjeverne rijeke. Dva dolara po kolima.«

Uto se kočija zaustavi pred poštanskom stanicom na riječnoj obali, da se upregnu odmoreni konji. Vozač skoči sa svog visokog sjedala držeći uzde u rukama, a odmah za njim i pratilac s puškom. Putnici su se protezali nakon naporna puta i jedan za drugim izlazili pred radoznalu gomilu.

— Gle, dama, a još k tome ne izgleda loše! — podvikne neki pripiti mladić, dok je službenik stanice pomagao Morissi Kirk da, korak po korak, side niz stepenice.

Zatim je ostala sama u svom pernatom šeširiću i putničkoj odjeći, prašna, ali ponosna kao mladi cedar na obronku brijega, dok su je suncem opaljena lica promatrala sa svih strana.

Nakon Morisse iz kočije izade pjegavi mladić. Najprije je pažljivo promotrio gomilu s oba prozora kočije, dok mu je ruka počivala na revolveru, a onda je iskočio i umiješao se među promatrače. Dok je prolazio, čuli su se glasovi:

— Pjegavko, Pjegavi Billy — no svi su ti glasovi bili tihi.

Morissa ga pogleda svojim keste-

njastim očima. Dakako, tamne pjege. Onda se prisjeti nečega: sigurno je to razbojnik iz Dakote. No iako su ga prepoznali, koraćao je slobodno po naselju i nitko mu nije prijetio.

Djevojka se nelagodno osvrne po gomili što ju je promatrala. Bilo je malo žena, osim onih iz saluna, a većina prašnih, vjetrom i suncem opaljenih muškaraca imala je pištolje u koricama ili za pojasom. Morissa se uspije progurati do svoje prtljage, pitajući se kako bi mogla pronaći Robina u toj gomili, koja je bila mnogo veća nego što je zamišljala. Dok je stajala ne znajući kamo da krene, počne sumnjati u razboritost svoje iznenadne odluke da bez najave pođe na put u divljinu. Nema tu mjesta za nju, čak ni toliko da prostre gunj na kojem bi prenoćila.

Kad se gomila napokon počela vraćati u trgovine viskijem, Morissa se obrati službeniku na stanici.

— Da — odvrati on — poznajem Robina Thomasa.

Ali Robin je bio na drugoj strani rijeke, nadzirao je radnike koji su ponovo uređivali prilaz mostu pošto ga je voda odnijela prethodnog dana. Voda je nahrupila tako snažno da čak nisu uspjeli postaviti potpornje.

— Robin radi tamo prijeko — službenik mahne rukom prema drugoj strani rijeke, gdje se uzdizao most u gradnji kao neka duga, niska životinja s mnogo nogu.

Dok je Morissa išla sa svojom prtljagom prema poštanskoj stanici, začuje povik s riječne obale, a zatim opazi gomilu kako juri u tom pravcu. Na drugoj strani se iz gomile koja se i ondje skupila izdvoje kola. Vozač ih brzo potjera u rijeku, vješto usmjerujući konje malo uzvodno, kako bi što lakše prošli kroz vodu i živi pijesak.

Kad su čuli povike, radnici na mostu prekinu posao i zagledaju se u hrabrog vozača.

— To je stari Joe Lenway! — poviče netko iz gomile. — Zadržite ko-

čiju iz Sidneyja! Lenway prevozi bolesnika!

Oko Morisse nastane komešanje. Ljudi poenu mrmljati i negodovati. Nijeka je bila nabujala od iznenadnog topljenja snijega u zapadnim planinama. Bilo je opasno, no Joe Lenway će pokušati sve za dva dolara.

= Zašto nije malo pričekao da prebace balvane preko nepokrivljenih greda na mostu? = netko upita.

= Ama, vjerojatno je čovjek ozbiljno bolestan... a poštanska kočija neće čekati = začu se drugi glas.

Gomila je Morissu nosila prema rijeci. Zute perje njezina šesirica potamnjele je od prasnih ramena i brada ljudi oko nje, ali mogla je promatrati kola i čovjeka koji je stajao s iza konje da se jace uhvate ukoštac sa sivom riječnom mašicom. Konji su pokušali skrenuti u stranu, ali ih je stari Joe evrstom rukom i bicom natjerao u valove. Zivota! su se i dalje odupirale, rasprskivale vodu oko sebe. Napokon su se pod silnom vozačevih zamaha bicom smirile. Voda je ključala oko njihovih trupa, a zatim im se uspjelo do prsa. Kola su se klizala i klizala na valovima, a onda ih silna struja ponese nizvodno. No stari Lenway se bario i rukama i psuvkama da odrazi konje na uzvodnom pravcu, ali konji zapadose u živi pijesak. Pokušavali su da se iscupaju iz njega propinjući se pod teretom. Od iznenadnog trzaja vozac odskoči sa sjedala, a kad je ponovo uhvatio ravnotežu, kola opet krenu u duboku vodu. Počela su vrtjeti konje u dubini Joe se uhvati za najbližeg konja koji je plivao, a zatim njega bujica povuče s kola na kakav punj... ha, bilo je to ljudsko tijelo. Zaprasteno gomila prema njemu je slabašno pokušala čovjeka da se odrazi na površini, a onda je nestala pod valovima.

= Spasite ga! = kriče Morisse Kirk, kao da i ostali nisu vidjeli da se to mora učiniti.

Čovjek se ponovo pojavio na površini, oslobodivši punjivo tijelo. Je li se odmah bacio na se da se domogne

obale, ali struja je bila brza, uzburkana i silovita i povukla ga je pod površinu nakon nekoliko trenutaka.

Onda se dvojica jahača izdvoje iz gomile promatrača na drugoj strani rijeke i krenu nizvodno. Kad se čovjek ponovo pojavio na površini, više nalik na komad crnog drvca što ga voda valja nego na ljudsko tijelo, jahači bace lasa: jedanput, dvaput i još jedanput. Omea ga napokon obuhvati i čovjek se prestane boriti u pobijesnjoj vodi. Jedan od konja upinjao se pod napetim konopcem da se domogne obale, vukueći za sobom davljenika kao da vuče telo koje se opire zigosanju. Jahači ga izvuku iz vode i polegnu na suho tlo. Ležao je nepokretan a oni su bespomoćno stajali kraj njega.

Morissa Kirk se više nije mogla obuzdati. Podigne dugu haljinu i pojuri natrag, prema poštanskoj stanici. Uzjase najbližeg od konja koji su se odmarali pred stanicom a o čući joj se njuhala njezina lijeva nješka torba. Prije nego što su je uspjeli zaustaviti, probila se već na vrhuncu bijele nogu kroz gomilu, a onda se niz obalu spustila do ledeno hladne vode. Za sobom je ostavila kričeve zaprepaštenja i upozorenja.

Konji su počeli trkati i posrnuti kad je osjetila živi pijesak pod nogama, ali ga evrsta Morissina ruka potjera naprijed preko uskipljele vode. Stignući do ruba živog pijeska, naljepnuklječe bijela riječna krpica, konj se smiri i vode naprijed, Bilo je to dobro izvješćanje života koja je već bezbrižno putala prema zelenim travama bujice. Kad se napokon oslobodio živog pijeska i stigao do duboke vode, konj snažno zapliva preko struje. Valovi su obilježavali oko Morissine oskove, povlačeći joj haljinu, a onda je odjednom napuna poput balona, da se konj stane propinjati pod teretom. Dvije teške torbe, Morissa se borila s njima sklanjajući, povlačeći ih nad uski plavljivi valove.

Morissa je pomalo počela plivati unatrag konja nizvodno, uspovala

vajući njegovo napredovanje prema obali i vukući ga u dubinu, dok mu napokon samo gubica nije virila iz vode. Činilo se da će Morissa morati strgnuti haljinu sa sebe i zaplivati prema obali. Povici su se čuli sa svih strana i zabrinuti jahači pojuriše s obala prema njoj, ali njezin konj u tom trenutku dodirne dno – živi pijesak. Uspravi se i na poslijetku depre do druge obale. Gomila se natiskivala prema Morissi.

Bila je mokra od glave do pete, čak i perca na njezinu šeširu bila mokra, ali torba joj je i dalje bila u rukama. Netko prihvati konja, a ona skoči na tlo posrćući pod tere-
tom promoćene haljine. Promatrači su joj se uklanjali s puta, otvarajući krug oko čovjeka koji je i dalje nepomično ležao na tlu. Ona zastane nad njim, gurne ruku pod njegovu mokru košulju da mu opipa srce, a onda priljubi uho uz njegova prsa, ali srce nije kucalo. Nije osjećala nikakve topline, nikakvog znaka života. Brzo mahne rukom da se ljudi odmaknu, izvuče davljeniku jezik i pokaže najbližem čovjeku kako će ga okrenuti, uhvatiti oko pasa i podići. Iz usta mu nadre mlaz prljave vode.

Morissa zatim klekne preko nje-
ga i počne mu ravnomjerno priti-
skati prsa. Uto netko donese ogrtač od bizonova krzna i upali malu vatru. Kad se umorila, Morissa zabaci pramenove mokre kose i ustupi mjesto jednom od promatrača. Zatim otvori svoju torbu, nadajući se da će u njoj naći nešto što bi moglo spasiti davljenika, koji je osim toga bio i bolestan, a ona nije znala o kakvoj je bolesti riječ.

Dotad su se svi koji su čekali na sjevernoj obali okupili u blizini, radoznalo promatrajući Morissu, tako da su jedva propustili čovjeka koji se laktima gurao između njih. Djevojka ga nije opazila niti se osvrnula na povik koji mu se oteo kad ju je ugledao. Ali kad je povikao: »Morissa!« začuli su se glasovi sa svih strana. Morissa? Bit će da je to ona liječnica, a taj čovjek je njezin poćim.

Dok je djevojka prevrtala stvari u torbi, zabrinuto je bacala pogled prema čovjeku na tlu i onom koji mu je ritmički pritiskao prsa. Davljenikovo lice još je bilo smrtnički blijedo. Promatrači su počeli mrmljati:

– Nema mu spasa. Kad bolestan čovjek padne u vodu...

– Da, vjerojatno bi ionako umro kad su ga toliko žurno htjeli prebaciti u Sidney.

– E, pa neće umrijeti zato što ga nitko nije pokušao spasiti.

Morissa na te riječi podigne glavu, smrknuta i zajapurena lica. No onaj tko ih je izrekao uopće je nije gledao i njezin se bijes polako smiri. No sad je bila manje samouvjereni. Bojala se da u žurbi i zbog neiskustva nije nešto zaboravila, nešto što je možda mogla učiniti. Na davljeniku se nisu opazali nikakvi znakovi života, nije mogao progutati ništa što bi mu možda pomoglo i ona zamijeni čovjeka koji mu je davao umjetno disanje, znajući da bi svaki izgubljeni trenutak mogao biti presudan, da bi svaki poremećaj u ritmu mogao pokopati i posljednju nadu.

Mlada liječnica je pritiskala davljenikova prsa dok je nisu zaboljele mišice. Zavrtjelo joj se u glavi. No kad se činilo da će napokon morati odustati, dogodi se promjena, gotovo nevidljiva, bez pokreta ili kakvog drugog znaka koji bi se mogao uočiti, ali znala je da je na pragu uspjeha.

Pazila je da joj uzbuđenje ne poremeti pokrete i na poslijetku se na davljenikovim sivim usnama pojavi mjehurić. Suze zapekoše Morissino lice, ali ona ih otrese. Kad je davljenik počeo disati, slabo i kratko, okrene ga i posegne za svojom torbom. Netko joj gurne bocu u ruku. Ne osvrćući se, lizne kapljicu s dlanu i klimne glavom. Pažljivo daje čovjeku gutljaj i još jedan, a onda ga izvuče iz njegove mokre odjeće i umota ga u topli ogrtač od bizon-ske kože uz vatru.

– Bolestan sam dva tjedna, čini mi se, veoma bolestan, – mrmljao

je čovjek na Morissina pitanja. – Već dugo me boli trbuh, ovdje, kao da je probušen...

Morissa je još ustanovila da se čovjek zove Tom Reeder, a onda mu se glas izgubi u iscrpljenosti i on utone u san. Naredila je da ga odnesu u šator, a kad je zahvalila čovjeku koji je utopljeniku ponudio zaklon, shvatila je da u blizini stoji Robin i strpljivo čeka. Ona zajeca na njegovu bradatom obrazu a on ju je tapšao po leđima, odgađajući bujicu pitanja za povoljniji trenutak.

No Morissa se ubrzo ponovo prisjeti svog pacijenta i skupi svoju promočenu, uprljanu haljinu da pođe u šator. Nije se osvrtala na čovjeka koji je pred njom zaustavio konja. Krasni dorat kojeg je jahao bio je mokač do grive, a i jahač je bio promočen nakon prelaska rijeke. Bio je to visok, suncem opaljen čovjek. Smrknuto ju je promatrao bijesnim sivim očima.

– Nemojte to više nikad učiniti, gospodice! – upozori je. – Onaj konj nije ukroćen za žene. Čudim se što ste još živi.

Isprva se i Morissa razbjesni, ali se brzo svlada.

– Zar sam uzela vašeg konja? Žao mi je, ali mislim da mu nisam učinila ništa loše, gospodine...

– Polk. Tris Polk.

– Hvala vam, gospodine Polk! Imate potpuno pravo da se ponosite tom prekrasnom životinjom.

Ali čovjek nije odstupio, već se uspravio u stremenima držeći se rukama za sedlo.

– Da vam kažem nešto, gospodice – nastavi. – Ako čovjek u ovom kraju uzme i najobičnije kljuse bez vlasnikova dopuštenja, odlazi na vješala.

– A, tako? – odvrati Morissa, susprežući bijes. – Sigurna sam da bi u ovom kraju, kao i svagdje drugdje, kad biste pustili čovjeka da umre a da ga ne pokušate spasiti, za svaku prosvijećenu savjest značilo da ste ga ubili, gospodine Polk.

Nakon tih riječi Morissa zaobide

njegova konja, a on je gledao za tom hrabrom djevojkom blaga glasa u promočenoj i prljavoj haljini.

– Uredit ću da se na drugu obalu vratite preko mosta – povikne za njom, dok je konj prolazio kroz gomilu.

– Hvala! – odvrati Morissa Kirk, samo malo okrenuvši glavu i umorno se osmjeujući. – Moj otac Robin Thomas vodi radove na mostu. On će se pobrinuti za mene.

Zatim požuri u šator svom pacijentu, gotovo zaboravivši lijepe sive oči koje su je slijedile.

* * *

Kad se podigao pun mjesec i srebrnom obojio nabujalu rijeku, radnici su još vukli grede na mostu. Shvatljivo, jer je Clarke, graditelj, želio što prije otvoriti most, prije nego što se nabujala voda smiri, kako smioni i nestrpljivi ne bi pokušavali pregaziti rijeku. Mnogi poduzetniji tragači za zlatom namjeravali su idućeg jutra pregaziti rijeku, ali počeli su se kolebati kad su vidjeli da se čovjek gotovo utopio. Čak je i stari Joe Lenway usprkos svom iskustvu izgubio jednog od Reederovih konja, koji je legao i izdahnuo kad je zajedno s kolima izašao iz rijeke.

Istina, djevojka s perjem na šeširu uspjela je prijeći, ali je jahala na najboljem grlu Trisa Polka, onom neustrašivom konju što je plivao preko nabujalih voda svih rijeka, od Crvene rijeke u Teksasu do Yellowstonea na sjeveru. Osim toga, činilo se da ta djevojka usprkos svom gradskom izgledu posjeduje hrabrost Indijanke.

Do večeri se Morissa Kirk smjestila u Robinovu jednosobnom stanu u blizini njegova korala južno od rijeke. Kao da nije ni opazala zemljane zidove i pod skromno uređene prostorije. Presvukla se u suhu odjeću i izvadila svoju diplomu i medicinske knjige. Poredala ih je na veliku kutiju ovješenu o zemljani zid umjesto police ili ormara. Svoju odjeću i bolnički ogrtač objesila je iza gunja na visećem krevetu. Iz kovčega je izvadila i nekoliko

dragih predmeta: toaletnu kutiju i kristalne bočice s mirisima. Stavila ih je zatim na prozor. Izvadila je čak i haljinu od kineske svile i svečanu odjeću od crveno-zlatnog brokata.

Mjesec koji se podigao danie je sobom studen iz rijeke i težak vonj nabujale hladne vode. Daleko u dolini na zapadu nazirala se treperava svjetlost vatri, na kojima je večera već odavno bila pripremljena. Bila su to ognjišta onih koji nisu imali novca ili želje da posleđu mesta razenode u blizini mesta. Koleti su zavijali po usjeklinama, a odgovarali su im psi iz naselja. Možda poneki vuk kojeg su privukli i stada goveda na riječnoj obali, ali se još nije pojavio.

U logoru, u blizini mesta, čula se glazba, a kuglovi su jahali na mjesecini. Čuli su se njihovi povići i revolverski pucnji. Njihovi konji su rastjerivali gomilu s puta, a prašina što su je dizala konjska kopita treperila je na svjetlosti koja je prodirala ispod podignutih šatorskih krila.

Iako su Robinevi radnici bili na mestu cijele noći, on je smatrao da mora ostan uz Morissu, koliko god ona bila iscrpljena od putovanja i napornog dana. Nije je ništa pitao, nije tražio nikakva objašnjenja. Samo je isprao prašinu iz svoje duge prošlede kose i brade, pripremio revolver i uzео svjetiljku. Zatim je pozvao Morissu u šetnju po logoru, od Clarkeove trgovine do Etyjeva naselja. Slijedili su svjetlost iz Etyjeva naselja, niza drvenih koliba okružanih debelim zemljanim zidom s puškaricama.

— Stari Ety dolazi ovamo već više od dvadeset godina. Odupirao se razbojničkim bandama i Siouxima opuštenim vasklijem, ali oženio se djevojkom iz njihova plemena — govorio je Robin dok su šetali.

Unutra je bilo zadimljeno od petrolejskih svjetiljki. Niske prestole je bilo su pune ljudi, osobito uz bar i svirače. U jednoj Morissa opazi nizove zlatnika koji su svjetlucau u

dimu. Činilo se da su nadohvat svakog ruci.

— Da, čini se da ih se možeš lako domoći — potvrdi Robin — ali jednom sam vidio dvojicu koja su pokušala oteti Etyjeve zlatnike. Umjesto toga zablo im je u trbuh kratku lovačku pušku koju čuva pod sankom. Pomogao sam u pokopu jednog od razbojnika.

Između Etyjeva naselja i Clarkeove trgovine nalazile su se kolibe, šatori i otvorene barake sa sroćkim stolovima od borovih dasaka. Ti stolovi su razdvajali gomilu od viskija, skupina kartasa ili žena što namiguje. Čak su i pokrivena kola nudila večernju razenodu, možda uz mali popust zato što se gost morao uspeti nekoliko stepenica i pognuti glavu pod ceradom.

Te večeri su svi bili nekim zaokupljeni, osobito kockari. U svima se javila nada kad su u odjelu Toma Reedera pronašli zlato pošto su ga izvukli na obalu. Također su u njegovim kolima pronašli sanduk sa zlatnim prahom, srećom čvrsto privezan lancima za krevet u kolima. Morissa je vidjela kožnate vrećice pune zlata — dovoljne za cijeli život, čini se. Nije pitala kako i gdje se Reeder domogao zlata, ali cijeli logor je znao što je u sanduku, koji su dobijeli u poštansku stanicu u pratnji dvojice nadruženih stražara. I znao je da je to veliko blago.

Vijest o zlatu i njegovoj blizini, tom blagu što ga je kockari, stari Reeder nekako skupio, palila je u svima vrell oganj isekivanja. Za nekoliko sati neki su zamijenili svoja kola i opremu za konje, što kockari, kako bi mogli ponijeti bijak, lopat i tavu za ispiranje. Samo je manji broj onih koji su pokušali prijeći rijeku u tome uspjelo, a jedan koji je splovao na sjevernoj obali ostavio je konja da se udavi u živom pljesku. Ostali su se morali vratiti zato što su im konji pokazali poslušnost ili ih je napustila hrabrost.

Neki su žurno krenuli na zapad, stariim putem prema stjenovitom blizaku, ali taj put je bio dva dana

duži i vodio je kroz divlje i opasno područje puno razbojnika. No već idućeg dana će daske na Clarkeovu mostu sigurno zatutnjati pod tisućama nestrpljivih kopita i stoga su mnogi tu noć proveli kao da im se sreća već nasmiješila. Neki su čak spuštali novčiće u šešir čovjeka ispred trgovine viskijem, visokog, mršavog bradonje u čijim je očima gorjela groznica novog Eldorada.

Morissa je visoko podigla rubove haljine dok ju je Robin Thomas vodio kroz najgušću gomilu, kraj teturavih pijanaca i brbljavih kavgadžija koji su tražili žene za jednu noć. Nekoliko puta su zastali i Robin je predstavljao Morissu.

— Moja kći, doktorica Kirk... — rekao je ponosno naočitom Henryju Clarkeu na mostu i nekolicini oficira.

— Da, odlazimo sutra na sjever — kazao je mladi poručnik. — Priča se da ratnici Siouxa odlaze na sjever da se pridruže Ludom Konju... žele napasti naše trupe koje namjeravaju prodrijeti u jelovstonski kraj.

— Ima mnogo Indijanaca oko Crnih planina — dobaci netko iz blizine. — Ima ih na tisuće dan jahanja daleko odavde. Tvrde da je most na njihovu teritoriju. Vjerojatno će ga spaliti jedne mrkle noći.

— Do zime neće biti nijednog Indijanca na slobodi — rekao je oficir dok se probijao kroz gomilu koja ga je napeto promatrala.

Ljudi su se prisjećali da je vojska prošle godine otjerala sve rudare, čak i žene, iz Crnih planina. Jedna njihova riječ mogla je upropastiti sve prisutne, zatvoriti zlatni put i, most što se gradi.

Uskoro se Robinu i Morissi pridruži Tris Polk, ovaj put vrlo uljudan. Obasipao je komplimentima Morissino jahanje i oživljavanje bolesnika.

— Čujem da Reeder spava prvi put u posljednje vrijeme — reče.

— To još ništa ne znači. Možemo se samo nadati — odvrati Morissa hladno i ugladeno, a ljudi su se okupljali da ih slušaju.

Samo nekoliko žena je bilo vani te večeri, uglavnom na plesu, osobito kod Ettyja, gdje je skupina violinista svirala i podvikivala. Huff Johnson je sjedio za kartaškim stolom a uz njega je stajala bujna plavuša. Činilo se da je od Huffa ne može odmamiti ni Tris Polk.

— Teško će Huff zadržati Gildu Ross ako je Polk uistinu želi — predviđao je Robin.

Pokaže Morissi desetak ljudi koji su bili poznati odmetnici od zakona: razbojnici, ubojice, nasilnici. Pjegavi Billy je još bio tu i kad je podigao šešir u znak pozdrava Morissi s kojom je zajedno doputovao, Robin zabrinuto pogleda djevojku.

— Ne brini se, voda uvijek nadođe na svoju razinu — nasmiješi se Morissa.

Fla Speck je upravo bio izašao iz zatvora u Ogallali zato što iz straha nitko nije htio svjedočiti protiv hladnokrvnog ubojice. Te večeri je u naselju bilo mnogo sličnih njemu, jer je najbliži šerif bio u Sidneyju, a i on je želio sačuvati glavu. Robin je vidio mnogo takvih kao što je bio Pjegavi Billy još u danima kad je pomagao pri gradnji Union Pacifica u Utahu. Pitao se kakav su plijen te ptičice očekivale u naselju te večeri. Clarke i ostali su unajmiliiskusne ljude da štite njihove posjede. Dakako, štitili su ih revolveraši, profesionalni pucači unajmljeni zbog slave koja ih je pratila nadaleko, brzi poput zvečarki, spremni da pucaju na treptaj oka.

— Ja sam ih upoznao prije mnogo godina, ali Jackieja silno privlače, a on je još dijete — govorio je zabrinuto Robin. — Nastojim ga zaokupiti svojim stadom konja. Pomaže kaubojima koji čuvaju stado od konjokradica. Nije to za njega lako, ali tako barem ne sudjeluje u lopovlucima oko mosta.

— Ama, Jackieju je samo šesnaest godina — umirivala ga je Morissa. — Ne brini se toliko za njega, on je tvog dobrog roda... — iznenađena zastane, ljuta zbog svoje nepromišljenosti u razgovoru.

Činilo se, međutim, da Robin nije opazio njezinu zbunjenost.

— Većina ovdašnjih razbojnika vjerojatno se svojim majkama ili starijim sestrama činila dobra kad su imali šesnaest godina — reče Robin i doda: — Čujem, međutim, da su Pjegavi Billy i mnogi drugi već u to doba bježali preko granice pred zakonom.

Morissa se osvrne oko sebe da odagna umor koji ju je iznenada obuzeo. Većina ljudi koji su se kretali kroz mrlje svjetlosti i sjene bila je opasana teškim redenicima, kao i sam Robin. Neki drugi, barem kockari, bili su manje uočljivo naružani. Nije ništa govorila i nakon nekog vremena Robin zaključi da se djevojci spava, pa je povede natrag kroz krug svjetlosti što ga je pred njihovim nogama bacala njegova svjetiljka.

Zaustavili su se da pogledaju Toma Reedera koji je ležao u kolima i spavao dubokim snom, iako je trebalo da ga mala doza morfija koji mu je dala Morissa samo smiri. Dok je Morissa bacala drvo na vatru u maloj peći u kolima i povlačila ogrtač od bizonova krzna preko njegovih ramena, pitala se koliko je njegovu iscrpljenost izazvala bolest, a koliko umor i briga dok je čuvao svoje blago u Deadwood Gulchu i na putu punom razbojnika. No možda se u njemu javlja upala pluća pošto se okupao u ledenoj vodi. Ipak se nadala da je to samo posljedica omamljenosti drogom.

Činilo se da je Robin još zabrinut.

— Možda su upravo zbog Reederova zlata došli svi ti razbojnici koji svoje prljave poslove obično obavljaju u Wyomingu — razmišljao je naglas. — No ipak, ne može biti toliko mnogo zlatnog praha u onom njegovu prljavom sanduku. Ako se proćulo da stiže u naselje, zašto nisu napali malu karavanu s kojom je putovao? Bit će da je nešto drugo posrijedi. Najbolje je da pođem do svog korala...

No kad su stigli u kućicu kraj korala, nije mu se dalo krenuti van i

napokon je sjeo da pripali svoju večernju lulu. Morissa je sjedila na krevetu pogrbljena, umorna i blijeda usprkos svojim opaljenim obrazima. Na glavi joj je još bio šešir.

— Morissa — upita je tiho — hoćeš li mi ispričati zašto si došla? Posljednje su vijesti koje su doprle do mene da je vjenčanje idućeg tjedna...

Djevojka dugo nije odgovorila. Sjedila je mirno, tako da stari krevet nije zaškripao.

— Pa... valjda nemam što reći — izusti napokon.

— Nije li to bila samo zaljubljenička svađa? — upita Robin.

Morissa odmahne glavom, zaklanjajući umorne oči od svjetlosti.

— Tražio je da mu vratim prsten — odgovori. — Nije me htio primiti u svoju obitelj pošto je njegova sestra saznala... — djevojka zastane, a pune joj usne prvi put zadrhtaše.

— Saznala... o tvojoj majci? Saznala da ti je mati bila Indijanka! Oh, mogao bih ubiti tu budalu! — eksplodira Robin gromkim glasom kao da se bori protiv olujnog sjeverozapadnjaka. — Ne — nastavi zatim mirnije — to ne bi pomoglo. Ali ti znaš da si dobrodošla, Morissa, u mom skromnom domu. Odspavaj sad malo. Bit ćeš nam potrebna sutra. U sutrašnjoj pometnji mnogo ljudi i grla stoke bit će ozlijeđeno.

Krene van, a onda zastane na vratima i polako otpaše revolver.

— Bit će bolje da ga ostavim tebi. Ovdje nema zakona, znaš, osim onoga koji sam sebi postaviš — promrmlja.

Djevojka oklijevajući ispruži ruku i uzme teški revolver. Zatim ga odloži na krevet u koricama ne dodirujući ledeno željezo koje je čvrsto prijanjalo uz svoje kožnato gnijezdo.

U PRIPREMI:

John Grey:

LINČ!

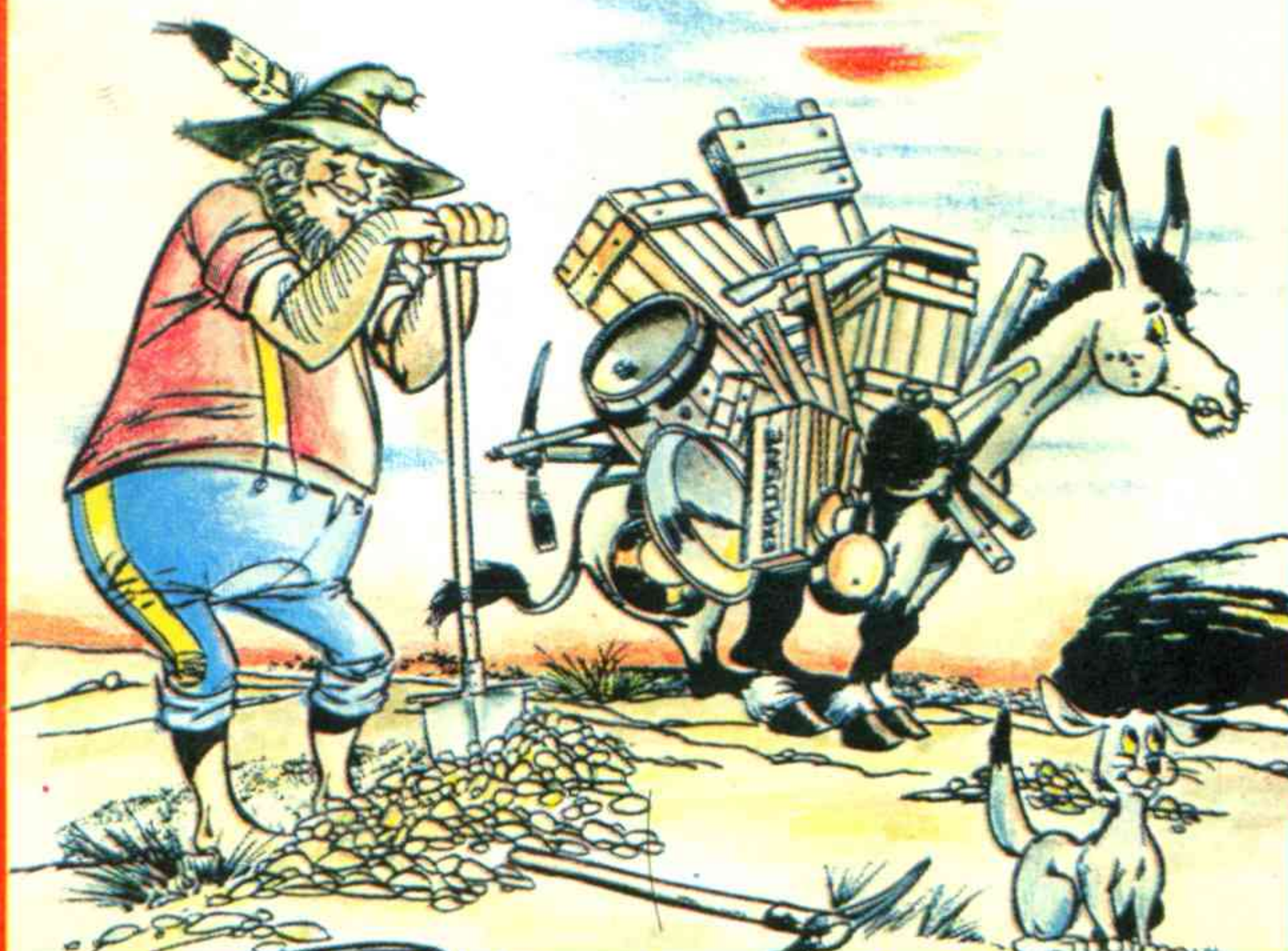
Izašao je novi broj revije

naš **strip**

Ako ga nemaš, potraži ga
ODMAH!

naš **strip**

4 1983.
40d

Benjamin Goldin

Kraljica Hat

Stravični let • Saveznici

Škola stripa